

● دوره‌ی چهاردهم ● آذر ۱۳۸۷
 ● شماره‌ی بی‌در بی ۶۹ ● بها ۲۵۰۰ ریال
 ● www.roshdmag.ir
 ● ISSN: 1606-9226

۳

روش‌های تخصصی آموزش و تدریس

مجله علمی-تخصصی
 در زمینه‌های آموزش و تدریس و روش‌های نوین آموزشی

راهنمای نقشه

- زمین نوزده‌های و یونانگر یک سال اجاره
- زمین نوزده‌های و یونانگر بی‌خسارت با دیگر سال
- ساکن زمین نوزده‌های و یونانگر
- زمین نوزده‌های با عمق ۷۰ تا ۷۰۰ کیلومتر
- زمین نوزده‌های با عمق ۱ تا ۷۰ کیلومتر
- کشورهای اصلی زمین نوزده در جهان
- مرزهای تکونیک صفحه‌های پوسته‌ای زمین
- جهت حرکت صفحه‌های پوسته‌ای زمین
- خط استوا
- آب نوزده‌های استوایی و یونانگر با دیگر سال
- شکاف‌های عمیق ایجاد شده در اثر زمین نوزده

۴۰ ۶۰ ۸۰ ۱۰۰ ۱۲۰ ۱۴۰ ۱۶۰ ۱۸۰

نقشه‌ی پراکندگی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

• یادداشت سردبیر

• خواندن و نوشتن / ۲

• کوجه های آگاهی

• انتخاب موضوع مناسب / احمد شریفان / ۳

• ساختن گزایی در کلاس من / علاء نوری / ۶

• راهی نشانم بده

• رشته ی هوافضا، علم است و خلبانی، حرفه / فاطمه واحدیان / ۹

• از هم یاد بگیریم

• کارت های حافظه / زهره بندی / ۱۲

• فضای کلاس من / انسیه صدق / ۱۴

• برف شادی / ناهید بدرقه / ۱۶

• بیرونده

• جایگاه هدایت تحصیلی و شغلی / فاطمه گدازجیان و... / ۱۷

• هدایت تحصیلی و شغلی / منصوره فروزان / ۲۰

• فرصت دانایی

• آموزش و مسنولیت پذیری / محمدحسن مکارم / ۲۳

• کوجه های بلوغ

• انگیزش تحصیلی و رقابت / ابراهیم اصلانی / ۲۶

• گفت و گو

• بازنگری کتاب های تاریخ / انیس خوش لهجه / ۲۸

• کوناگون

• روزشمار / معصومه فرهمندمقدم / ۳۰

• رویکردی نو به داستان های قرآنی / فاطمه محمودیان / ۳۳

• گنجینه های آذری / جواد باباخانی / ۳۴

• پایگاه ملی داده های علوم زمین کشور / سیمین رضوی / ۳۷

• نوجوانی، فصل بی قراری... / مهتاب صفرزاده خسروشاهی / ۳۸

• با خاطر دوست

• کارگاه ادبیات من / مهناز احمدی / ۴۱

• اندیشیدن را به من بیاموز / سید ابراهیم حسینی / ۴۴

• مدیریت زمان / سلیمه بحرینی / ۴۶

• نامه های رسیده / ۴۸

شش ماهنامه
راهنمای تحصیلی

آموزش - تعلیم - اطلاع رسانی
برای دبیران، دانشجو یان و کارشناسان آموزش و پرورش

• دوره ی چهاردهم

• آذر ۱۳۸۷

• شماره ی بی در بی ۶۹

• ISSN: 1606-9226

• مدیرمسئول: علیرضا حاجیان زاده

• اعضای شورای برنامه ریزی:

• خسرو داوودی (سرمدیر)، منصور ملک عباسی

• احمد شریفان و مرتضی گوهری پور

• مدیر داخلی: فاطمه محمودیان

• ویراستار: زهره خداجوی

• طراح گرافیک: پرینا سندوسی

• چاپ: شرکت افست (سهامی عام)

• شمارگان: ۲۵۰۰۰

• نشانی پستی مجله:

• تهران - صندوق پستی ۱۷۹-۱۶۵۹۵

• تلفن دفتر مجله: ۸۸۳۴۴۷۵۵

• پیام گیر نشریات رشد:

• ۸۸۳۸۲۰۱۴-۸۸۸۳۹۲۳۲

• مدیر مسئول: ۱۰۲

• امور مشترکین: ۱۱۴

• نشانی پستی امور مشترکین:

• تهران - صندوق پستی ۱۵۸۷۵/۳۳۳۱

• Email: rahnamayi@roshdmag.ir

شش ماهنامه
راهنمای تحصیلی

• رشد آموزش راهنمایی تحصیلی، از

• تمامی دبیران محترم و مدیران مدارس

• راهنمایی دعوت به همکاری می کند.

• مجله در حکم و اصلاح مقالات آزاد است.

• مقالات رسیده بازگردانده نمی شود.

وزارت آموزش و پرورش

سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی

دفتر انتشارات کمک آموزشی

در یک تقسیم‌بندی کلی روان‌شناسان معاصر بر این توان به دو دسته‌ی رفتارگر و شناختگر اقسام کرده‌اند. کدام از این مکاتب ویژگی‌هایی دارند و بر اساس تعاریف و اصولی که تبیین می‌کنند در آموزش تأثیر گذارند. در مکتب شناختی، ساختن گره‌ها به صورت تدریجی خوددمایی می‌کنند. ساختن گره‌ای*، تعریف ویژه‌ای برای یادگیری دارد. ساختن گره‌ها معتقدند یادگیری فرآیندی است از ساختن دانش و فرآیندی ارتباطی (شامل چهار مهارت خواندن، نوشتن، شنیدن و گفتن) برای ساختن معنی و مفهوم. به این ترتیب یادگیرنده نقش فعالی پیدا می‌کند و مسئولیت یادگیری به عهده‌ی یادگیرنده هم هست. معلم در این میان نقش تسهیل‌کننده‌ی این فرایند را خواهد داشت. از این تعریف می‌خواهیم به قسمت بر فرآیند ارتباطی توجه بیشتری کنیم. ساختن بگ معنی و مفهوم، نیاز به توسعه‌ی توانایی بر فرآیند ارتباطی دارد. این توانایی به‌طور مستقیم به مهارت‌های خواندن و نوشتن مربوط می‌شود. همان‌طور که در دو شماره‌ی گذشته در مورد یادگیری مادام‌العمر صحبت شد، دیگر نباید با شنیدن کلمه‌ی یادگیرنده فقط به یادداشت‌آموزان خود بسیم. معلم‌هایی خود یادگیرنده هستند. اگر معلم بخواهد در معرض یادگیری قرار بگیرد، باید توانایی بر فرآیند ارتباطی خود را ارتقا دهد. به عبارت ساده‌تر باید مهارت‌های خواندن و نوشتن را تقویت کند. پژوهش‌های اخیر تأثیر مهارت خواندن همراه با درک را در یادگیری، خواندن برای تقویت نوشتن و نوشتن با هدف یادگیری را اثبات کرده‌اند.

پژوهش‌ها نشان داده‌اند وقتی شخصی بخواهد آنچه را که خوانده خلاصه کند یا به زبان خودش بنویسد، هم باید خواندن همراه با درک و فهم داشته باشد تا بتواند ایده‌ی نویسنده را از لایه‌لای نوشتن‌ها استخراج کند و هو باید بتواند بین این ایده‌های جدید و ایده‌هایی که قبلاً در ذهن داشته است، ارتباط برقرار کند. اگر شخصی چنین کاری انجام دهد، قطعاً می‌تواند نوشته‌ی خوبی از خود به جای گذارد.

هم چنین برای تدریس و رعایت قواعد دستوری نیز خواندن نوشته‌ی دیگران کمک می‌کند تا راه و رسم نوشتن و ارائه‌ی مطالب، مفاهیم، داده‌ها و اطلاعات را بیاموزد. به‌طور خلاصه خواندن نه تنها به یادگیری بلکه به نوشتن هم کمک می‌کند. از هر فی دیگری خوب نوشتن، یادگیری را ارتقا می‌دهد.

این مطلب آن قدر اهمیت دارد که موضوع سندها پژوهش در نقاط مختلف دنیا شده است. کافی است در اینترنت و آژدهای نوشتن، خواندن، نوشتن برای یادگیری، خواندن برای یادگیری و... را جست‌وجو کنید. این مقدمه را عرض کردم تا در مورد خواندن مطالب علمی مجلات رشد نتیجه‌گیری کنیم. این راه، برای یادگیری بسیار خوب و هموار است.

اگر می‌خواهید یادگیرنده شوید باید شروع کنید. یادداشت‌هایی خود را بنویسید و یک خلاصه‌ی خوب تهیه کنید. اگر ارزیابی ایده‌ها را به خلاصه‌ی خود اضافه کنید، کارتان کامل می‌شود. برای ارزیابی نوشته‌های دیگران از تجربه‌ی خود با نوشته‌های دیگران استفاده کنید. به این ترتیب شما توانایی تفکر انتقادی را در خود ارتقا داده‌اید و این یعنی یادگیری. این کار را از همین مجله و با انتخاب یک مقاله شروع کنید.

در شماره‌ی قبل نتایج مسابقه‌ی سال گذشته را در محله چاپ و نقرات در ترا اعلام کردم. امسال هم می‌خواهیم مسابقه‌ای ترتیب بدهیم. شما می‌توانید با تهیه‌ی یک یا چند خلاصه‌ی انتقادی در مسابقه شرکت کنید. در این باره در شماره‌های بعدی بیشتر توضیح خواهیم داد.

سردبیر

خواندن و نوشتن

چگونه مقاله‌ی علمی پژوهشی تهیه کنیم؟ - ۳ انتخاب موضوع مناسب

نویسنده: بوری آن جان

ترجمه: احمد شریفان

اشاره

نوشتن مقاله‌ی علمی پژوهشی به آسانی نگارش خاطرات روزانه نیست؛ زیرا محتوای آن به تجربه‌های روزمره‌ی شما مربوط نمی‌شود بلکه به موضوع‌هایی مربوط می‌شود که درباره‌ی آن‌ها از دانش و تخصص کافی برخوردار نیستید و می‌توانید آگاهی و تخصص خودتان را در آن زمینه‌ها به‌واسطه‌ی انجام پژوهش یا خواندن مقاله‌های علمی پژوهشی، بالا ببرید. خواندن این مقاله به شما کمک می‌کند که موضوع مناسبی را برای نوشتن مقاله‌ی علمی پژوهشی انتخاب کنید.

باشد و به‌طور دیداری ایده‌ای را به ایده‌ی دیگر، مرتبط کند.

برای تهیه‌ی شبکه‌ی ایده‌ها به یک صفحه‌ی کاغذ A4 نیاز دارید. دایره‌ی بزرگی را در وسط کاغذ رسم کنید. سپس اولین ایده‌را، که به‌فکرتان می‌رسد در وسط دایره‌ی رسم شده، بنویسید؛ حتی اگر آن ایده مورد علاقه‌ی شما نباشد. ایده‌های مرتبط با ایده‌ی اصلی (اولیه) را در داخل دایره‌های کوچک‌تر، در اطراف دایره‌ی اصلی (بزرگ‌تر) بنویسید و دایره‌های کوچک‌تر را با کشیدن خط به دایره‌ی بزرگ‌تر (اصلی) وصل کنید. تنها به این کار اکتفا نکنید بلکه هر یک از ایده‌های فرعی نیز می‌توانند به ایده‌های دیگری منجر شوند؛ بنابراین، ایده‌های فرعی تولید شده را می‌توانید در داخل دایره‌های کوچک‌تری در اطراف دایره‌های کوچک در کنار صفحه‌ی کاغذ درج کنید.

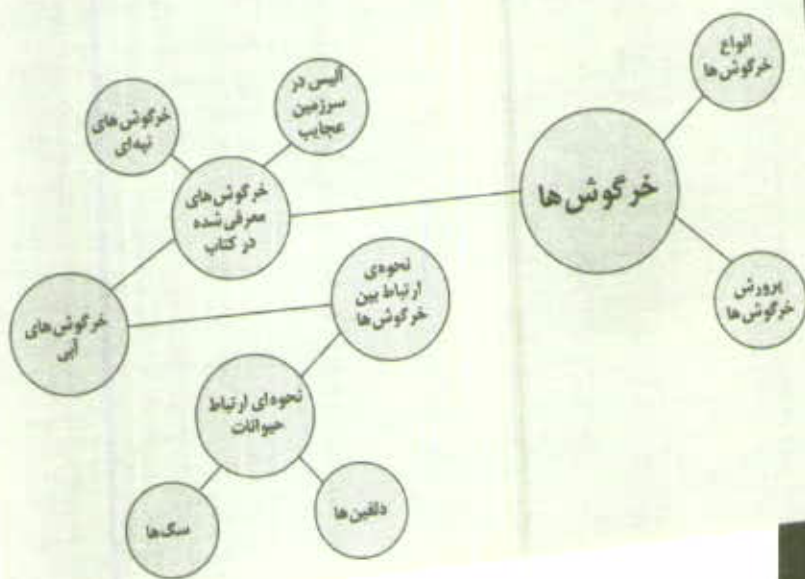
کلیدواژه‌ها

انتخاب موضوع مناسب، شبکه‌ی ایده‌ها، بارش فکری، نوشتار آزاد. انتخاب موضوع مناسب برای هر مقاله‌ی علمی پژوهشی اهمیت زیادی دارد. بنابراین، با پیروی از مراحل زیر، می‌توانید موضوع مناسب (محدود و مورد علاقه) خود را انتخاب کنید.

شبکه‌ی ایده‌ها

می‌توانید شبکه‌ای از ایده‌هایتان را تهیه و به‌عنوان نقشه‌ی راه از آن استفاده کنید؛ زیرا، تهیه‌ی شبکه‌ی ایده‌ها، روشی دیداری برای سازمان‌دهی ایده‌هایتان است. در واقع، شبکه‌ی ایده‌ها نوعی سازمان‌دهنده‌ی گرافیکی است و می‌تواند ابزاری بسیار مؤثر برای پیدا کردن موضوع مورد علاقه‌ی شما

○ الگوی شبکه‌ی ایده‌ها:
 الگوی شبکه‌ی ایده‌های زیر مربوط به دانش آموزی است که موضوع
 کلی خود را برای تهیه‌ی مقاله‌ی علمی پژوهشی، محدود کرده است.

بارش فکری

این کار اقدام کنید و هر ایده‌ای را که به فکر ناان حظور می‌کند، روی کاغذ بنویسید. به این منظور، اولین ایده‌ای که به ذهنتان می‌رسد و بعد از آن ایده‌های دیگر را به ترتیب بنویسید. ذهن خود را آزاد بگذارید. اجازه بدهید تا ایده‌ها خودشان به ذهنتان حظور کنند. هم‌چنین بدون نگرانی و اضطراب از این که افراد دیگر به ایده‌هایی که نوشته‌اید، نگاه کنند، به کارنان (بارش فکری) ادامه دهید. هر آن چه را که به ذهنتان می‌رسد، بنویسید. به این نکته توجه داشته باشید که امکان دارد بعضی از ایده‌ها غیر عملی و مضحک باشند؛ نگران نشوید. زیرا، امکان دارد همین موضوع غیر عملی و مضحک، بعد از اندیشه‌ی بیش‌تر به ایده‌ای مناسب برای تهیه‌ی مقاله‌ی علمی پژوهشی تبدیل شود.

آیا تا به حال در یک جلسه‌ی گروهی شرکت کرده‌اید که در آن جلسه آن قدر با اعضای گروه گفت‌وگو کرده باشید تا این که ناگهان ایده‌ی جدیدی برای کار به فکر شما برسد؟ به این عمل بارش فکری می‌گویند. همان‌طور که با اعضای گروه در حال گفت‌وگو هستید، ممکن است ایده‌ی جدیدی به فکر ناان حظور کند که غیر عملی و مضحک باشد. ناامید نشوید، امکان دارد همان موضوع بعد از گفت‌وگو به موضوع بهتری تبدیل شود تا این که به موضوع مناسب پژوهش دست یابید.

بارش فکری روشی برای رسیدن به موضوع مناسب برای تهیه‌ی مقاله‌ی علمی پژوهشی است. با این تفاوت که در این روش شما باید به تنهایی به

شبکه‌ی ایده در مقابل بارش فکری
تفاوت اساسی بین شبکه‌ی ایده و بارش فکری، این است که: شبکه‌ی ایده، ارتباط
بین ایده‌ها را نشان می‌دهد. اگرچه بارش فکری، ایده‌های متفاوتی را شامل
می‌شود؛ اما این احتمال وجود دارد که بین ایده‌ها ارتباطی وجود نداشته باشد.

نوشتار آزاد

اگر از طریق بارش فکری، به موضوع مناسبی برای تهیه‌ی مقاله‌ی علمی
پژوهشی دست نیافتید، می‌توانید از روش نوشتار آزاد استفاده کنید؛ یعنی هر آنچه
را که به ذهنتان می‌آید و مورد علاقه‌ی شماست روی کاغذ بنویسید. استفاده از این
روش به شما کمک می‌کند تا موضوع مورد علاقه‌تان را پیدا کنید.

○ نوشتار آزاد

○ نمونه‌ای از روش نوشتار آزاد که دانش‌آموزی برای رسیدن به موضوع مورد
علاقه‌اش (ارتباطات بین حیوانات) استفاده کرده، به این شرح است.

-
-
-

کمک کنید! نمی‌توانم درباره‌ی موضوع مورد نظرم فکر کنم. هر چیزی که در این زمینه
به نظرم می‌رسد، احمقانه است. با این حال آن‌ها را می‌نویسم. آهان، موضوعی را درباره‌ی
ارتباط بین خرگوش‌ها پیدا کردم. این اولین چیزی است که به ذهنم می‌رسد. شاید به
این دلیل است که قبلاً در این زمینه کتابی را مطالعه کرده‌ام. خرگوش‌های آن کتاب با هم
صحبت می‌کردند؛ پس نتیجه می‌گیرم که خرگوش‌ها با یکدیگر ارتباط برقرار می‌کنند.
فکر می‌کنم که بتوانم در این زمینه، موضوع‌های بیش‌تری را پیدا کنم. در مورد حیوانات
دیگر چه طور؟ اصلاً فراموش کن: موضوع ارتباط بین حیوانات خیلی کلی است. درباره‌ی
موش‌ها چی؟ سگ‌ها چه طور؟ می‌دانم که سگ‌ها نیز به روش‌های گوناگونی با یکدیگر
ارتباط برقرار می‌کنند. اما دوست دارم که در این زمینه، بیش‌تر بدانم. پس به نظرم
همین موضوع، موضوع خوبی است.

سلام!

مهم نیست چه درسی را تدریس می‌کنید؛ ادبیات فارسی، زبان انگلیسی، علوم تجربی، ریاضیات، اجتماعی یا هر درس دیگر. بدون شک دانش و اطلاعات کافی را در ارتباط با موضوع تدریس خود دارید و به خوبی آگاهی دارید که اطلاعات و دانش‌های تازه در رشته‌ای که تدریس می‌کنید چگونه پرستاب به پیش می‌روند و پیوسته افزایش می‌یابند. در میان انبوه اطلاعات و دانش تولید شده چگونه برنامه‌ی درسی خود را تدوین می‌کنید؟ چه حجمی از اطلاعات را می‌توانید در یک دوره‌ی آموزشی به دانش‌آموزان انتقال دهید تا در فردای ناپیدای زندگی برای آن‌ها قابل استفاده باشد؟

ساختن گرایبی در کلاس من

■ آغاز

در این شماره دو ممالک‌ها، شخص‌هایی اندامی شیدا که غایت اندیشه شما کمک می‌کند تا طرح درسی تهیه کنید. شما را بگرد ساختن گرایبی مصلحت دارد. قبل از این روش کار بهتر است بدانیم که ساختن گرایبی در معنی عام خود فلسفه‌ی وسیع‌تر از آموزش را در بر می‌گیرد. چابک‌نگاه ساختن گرایبی را می‌توان در فلسفه و شاخه‌ی فلسفی حساب و نحو کرده. هر چند امروزه نفوذ آن در مسائل مختلفی چون روان‌شناسی، آموزش، جامعه‌شناسی و... چشم‌گیر است.

در روایت دومین آموزش، ساختن گرایبی به دست نظر به‌های دیگر یادگیری جایگاه ویژه‌ای دارد. هر چند سعی می‌کنیم تا آن‌ها را هم‌چون رفتار گرایبی فقط یک نظریه‌ی ساده‌ی یادگیری در دست ساختن گرایبی تک‌روز و نوعی جهاد نسبی دانسته قابل مقدم بر فرضی است که محدودیت‌هایی نیز دارد.

در این مقاله تأکید بر جنبه‌های مثبت یادگیری روش‌هایی ساختن گرایبی در فرایند آموزش است. روش‌هایی که به ایجاد انگیزه‌ی کافی در فراگیران کمک می‌کند تا با فعال بودن و مشارکت و دانش‌های جدید خود را بر پایه‌ی دانش‌های پیشین بسازند و دانش نه‌حای آن‌ها به‌طور متعادلانه حفظ شود. وقت شده، خود یادگیرنده به‌طور فعال آن را بسازد.

■ روش کار

۱. ابتدا مسائلی از روش‌های را خوب بخوانید. برای هر ویژگی که لازم است در یک طرح تدریس ساختن گرایبی عبارت شود، شخص‌هایی ممالک‌هایی ذکر شده است. آن‌ها خوب توجه کنید. هر چه از هر ویژگی یادداشت‌نوم جدول، توضیح بسازد. دانش‌هایی نوشته‌شده است. منظور آن ویژگی را از عبارتی گسترده‌تر بیان کنید.

این شماره با یک پریش بسیار جنتی همراه است. راستی آن‌ها گسترش روز افزون علوم باید زمان تحصیل مدرسه‌ی را پیش‌تر کرده یا از آموزش برخی موضوعات عمیق چشم‌پوشی؟

اگر در مدارس فرض را بر آموزش مابین و اصول و پایه‌ی دانش‌های بشری بگذاریم (که چنین آموزشی بدون ایجاد زمینه‌های یادگیری و جدا از یادگیری علوم مؤثر نیست) انواع شاخه‌های دانش بشری و زمینه‌های کار برده‌ی یک درگیری کنونی ما چند گسترده است که امکان چنین کاری را از مصلحتان و برنامه‌های آموزشی مدرسه‌ها سلب می‌کند. در میان راه‌حل‌های پیشنهادی رویکرد ساختن گرایبی* می‌تواند پاسخی به رویکرد پریشات گسترش علوم و نیز فرایند یادگیری وسیع‌تر و وسیع‌تر دانش‌ها باشد. به‌جای آن‌که دانش را پیش ساخته شده، راه دانش‌آموزان انتقال دهیم می‌توان تغییر بیشتری پیشید که دانش‌آموز خود به تولید علم بپردازد (شاه‌زایی، ساویری، ۱۳۸۵).

بر اساس چنین دیدگاهی، هیچ نقدهایی بر روش به‌دست آوردن (ساختن) ابتدایی دانش به‌وسیله‌ی یک دانشمند و یادگیری آن به‌وسیله‌ی یک دانش‌آموز وجود ندارد. یادگیری هر دو، بر اساس همین توضیح و تعبیر و تعبیرات و یافته‌هایی است که به‌دست می‌آید. وقتی که دانش یک مفهوم علمی را یاد می‌گیرم، یک فهم شخصی از آن مفهوم، بر اساس آن چه در کتاب‌ها، فعالیت‌ها یا گفته‌های معلم در دست گرفته‌ام، می‌کنم و می‌سازم؛ درست همان‌طور که یک دانشمند، از پیش‌کارها را در بر روی تجزیه‌ات قبلی و پیش‌دانشه‌های شخصی خود تعبیر و تفسیر می‌کند. من نیز از طریق تفسیری که در پر تو دانش قبلی شخصی خود را جاه می‌دهم یاد می‌گیرم. بنابراین می‌توان گفت تعریف ساختن گرایبی با استفاده از اسم آن انجام می‌شود. یادگیری، فرایند فعال ساختن به‌هم نهادن جزیی‌های مفهوم است. (امری، مهری، ص ۳۵ - ۳۶)

ویژگی	هدفمند بودن	پرانگیزاننده بودن	فعال بودن	اجتماعی بودن	خلاق بودن	جمع امتیاز از ۱۰۰
امتیاز از ۲۰						

(انتظارات) است که جانشین هدف‌ها و فعالیت‌های رفتاری می‌شود. برای بیان این تفاوت‌ها در این مقاله ترجیح داده شده است به جای طرح درس، که ممکن است هدف‌های رفتاری رفتارگر ایانه را به خاطر آورد، از عبارت «طرح تدریس»، که مبتنی بر طراحی محیط یادگیری اجتماعی، فعال و خلاق است، استفاده و بر «انتظارات» آموزشی در هدفمندی تأکید شود. یادگیری فعال: محیط‌های یادگیری ساختن‌گرا بر ساختن دانش تأکید دارند و نقش فعالی برای یادگیرنده در نظر می‌گیرند. یادگیری را در محیطی شبیه دنیای واقعی معنادار می‌دانند و در محیط یادگیری ساختن‌گرا تعمق و تفکر، بحث و گفت‌وگو، فرضیه‌سازی و طراحی تحقیق و... را تأکید می‌کنند (امانی پهرانی، ص ۴۶). حل مسئله و درک و دریافت در کانون یادگیری و شناخت قرار دارند.

یادگیری اجتماعی (جمعی): ساختن‌گرایی معمولاً تأکید دارد که کمابیش اجتماع، یادگیری فردی را صورت می‌دهد. آنچه در یک مجموعه‌ی (گروه یادگیرندگان) فرا گرفته می‌شود، می‌تواند بیش از چیزی باشد که در ذهن هر فرد به تنهایی می‌گذرد. هم‌چنین جنبه‌های فردی و اجتماعی یادگیری در طول زمان با یک‌دیگر در تعامل اند و در یک رابطه‌ی حلزونی یک‌دیگر را قوت می‌بخشند (امانی پهرانی، ص ۴۶). محیط یادگیری ساختن‌گرا با توافقات اجتماعی از شکل‌گیری دانش به جای رقابت شاگردان برای خودنمایی حمایت می‌کند.

یادگیری خلاقانه: ساختن‌گرایان عقیده دارند که نحوه‌ی ساختن شدن دانش فراگیرندگان شباهتی با ساختارها و رویه‌های از پیش تعیین شده ندارد. فهم و درک موضوعی جدید می‌تواند، فهم جدیدی را خلق کند که مفاهیم قبلی را تغییر دهد یا رجوع مجدد به آن‌ها را ضروری سازد (فردانش، ۱۳۸۰). به کارگیری مفاهیم در روابط مختلف تاریخی، اجتماعی، فرهنگی و صنعتی حاصل یادگیری خلاقانه است.

با این دیدگاه نقش معلم در تعیین ایده‌ها، موقعیت‌ها و فراهم ساختن محیطی که به فهم درست منجر شود بسیار پراهمیت به شمار می‌آید. تدریس، توافق بر سر ساختن معنا است.

■ مطالعه‌ی پیش‌تر

با وجود کاربرد رو به گسترش رویکرد ساختن‌گرایی در پهنه‌ی آموزش، منابع فارسی کمی وجود دارند که به طور خاص و مستقل به این موضوع پرداخته باشند. از منابع خوب و قابل مطالعه برای معلمان می‌توان به مجموعه‌ی مقاله‌های مربوط به ساختن‌گرایی در «مجله‌ی رشد آموزش ابتدایی - ویژه‌نامه‌ی آموزش علوم - شماره‌ی مسلسل ۳۰» اشاره کرد. در این مجله فصلی به نام «ساختارگرایی» وجود دارد که در مجموع صفحات ۲۶-۶۱ مجله را در بر می‌گیرد این قسمت دارای چهار مقاله است که سه مقاله‌ی آن را «محمود امانی پهرانی» ترجمه کرده است و دیدگاه‌های صاحب‌نظران بنام این رویکرد را در ارتباط با آموزش علوم تجربی مطرح می‌کنند. البته محتوای مقاله‌ها به راحتی به سایر دروس قابل تعمیم هستند.

۲. دست به کار شوید. یک طرح تدریس تهیه کنید که هدفمند، پرا انگیزاننده، فعال، اجتماعی و خلاق باشد.

۳. در مورد مقدار توجه، به شاخص‌های ذکر شده برای هر ویژگی قضاوت کنید و در ستون مقابل آن به خود نمره بدهید. حداکثر امتیاز در هر مورد نوشته شده است.

۴. امتیازهایی که به هر ویژگی داده‌اید جمع بزنید. هرچه قدر جمع امتیاز شما به صد نزدیک‌تر باشد، طرح تدریسی که نوشته‌اید ساخت‌گرا تر خواهد بود.

در اولین تمرین‌ها رعایت همه‌ی این شاخص‌ها کار دشواری است. بدون شک با تمرین هدفمند می‌توانیم طرح‌های تدریس ارزشمندی را ارائه دهیم.

یک پیشنهاد: ممکن است پر کردن سیاهه‌ی ارزش‌یابی مذکور کاری خسته‌کننده به نظر آید، می‌توانید سیاهه‌ی مختصر بالا را پر کنید. برای هر ویژگی ۲۰ امتیاز در نظر بگیرید و برای امتیاز دادن به هر یک از ویژگی‌های این سیاهه، شاخص‌هایی را که در سیاهه‌ی مفصل ذکر شده است در نظر بگیرید.

■ چند توضیح کوتاه

هدفمندی ساختن‌گرایانه با دیدگاه‌های رفتارگرایی تفاوت دارد. در رفتارگرایی و شناخت‌گرایی دانش به‌طور مجزا از ذهن فراگیرندگان تعریف می‌شود، بنابراین می‌توان اهداف یا محصول یادگیری (دانش‌ها) را به‌طور دقیق تجزیه و تحلیل و در قالب هدف‌های بسیار جزئی با فعل‌های رفتاری دقیق طبقه‌بندی کرد. در ساختن‌گرایی هرچند هدف‌های کلی آموزش روشن است؛ اما دانش در ذهن فراگیرنده ساخته می‌شود و چنین طبقه‌بندی به خاطر تفاوت‌های فراگیرندگان مفید واقع نمی‌شود. بنابراین طبقه‌ی معلم طراحی محیط‌های یادگیری هدفمند و فعالیت‌ها و نتایج‌یادگیری

زیرنویس

* Constructivism

منابع

۱. شاهرزانی، احمد و ساویری، بهار. «درجه‌های جدید شناخت (ساخت‌گرایی در آموزش ریاضیات)». روزنامه‌ی همشهری، شنبه ۲۲ مهر ۱۳۸۵، سال چهاردهم شماره‌ی ۴۱۰۹، اقتباس از سایت: www.hamshahrionline.ir
۲. کوپرن، ویلیام. «ساخت‌گرایی برای معلمان علوم»، محمود امانی پهرانی، رشد آموزش ابتدایی، شماره‌ی مسلسل ۳۰، ص ۳۵-۳۷.
۳. پرکینز، دیوید. «ساخت‌گرایی عقلی و واقع‌بینانه»، محمود امانی پهرانی، رشد آموزش ابتدایی، شماره‌ی مسلسل ۳۰، ص ۴۶-۴۷.
۴. منبع ۲، ص ۴۶.
۵. فردانش، هاشم. «بازنمایی دانش فز رویکرد یادگیری ساخت‌گرایی و دلالت‌های آن»، مجله‌ی علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، سال هشتم، شماره‌ی ۳ و ۴، پاییز و زمستان ۱۳۸۰، ص ۱۰۷-۱۲۴.

سیاهه‌ی ارزشیابی از طرح درس تدوین شده با رویکرد ساختن گرایی

با توجه به هر شاخص مقدار امتیاز مناسب را در ستون امتیاز مشخص کنید.

امتیاز	شاخص‌ها	ویژگی	
		هدفمند	برانگیزاننده
۴	۱. انتظارات‌های آموزشی به‌طور دقیق و روشن تعریف شده‌اند.	تعیین عملگر و مورد انتظار، شرایط و نقش‌های مشخص	
۴	۲. در مجموعه‌ی فعالیت‌های یاددهی - یادگیری جلوه‌ی اهداف هویدا است.		
۴	۳. فضا، امکانات و شرایط لازم برای پیشبرد برنامه‌پیش‌بینی شده است.		
۴	۴. بر ارتباط مداوم معلم و فراگیرندگان برای تسهیل دست‌یابی به انتظارات تأکید شده است.		
۴	۵. راهبردهای آموزشی برای ایجاد تغییر در طرح‌واره‌های فراگیرندگان تدارک دیده شده است.		
۴	۱. فعالیت(های) پیش‌سازمان‌دهنده‌ی مناسب برای فراخوان یادگیری‌های قبلی طراحی شده است.	فرآیندی نشاط‌انگیز و پویا بر مبنای نگرش‌ها	
۴	۲. آموزش از رفتارهای ساده، ملموس، واقعی و مرتبط با تجربیات روزمره‌ی زندگی فراگیرندگان آغاز می‌شود.		
۴	۳. فعالیت‌های آغازین جذاب و چالش‌برانگیز تدارک دیده شده است و احساس می‌شود فراگیرندگان به یادگیری و ضرورت آن نیاز دارند.		
۴	۴. اهداف نگرشی (علاقه‌مندی، کنجکاوی، اعتماد به نفس، توجه به دیگران و محیط و ...) مورد توجه است.		
۴	۵. جریان فعالیت‌ها نشاط‌انگیز و پویا است.		
۴	۱. مشارکت واقعی فراگیرندگان برای دست‌یابی به اهداف پیش‌بینی شده مقدور است.	به‌دست آوردن فعاله‌ی دانش اطلاعات و مفاهیم	فعال
۴	۲. به پرورش مهارت‌های یادگیری (مشاهده، الگویابی، حل مسئله و ...) که راه‌های یادگیری هستند، توجه شده است.		
۴	۳. فرصت‌هایی برای تعامل فراگیرندگان با محیط و تجربه‌های یادگیری مؤثر تدارک دیده شده است.		
۴	۴. به پرورش مهارت خواندن و جمع‌آوری اطلاعات (استفاده از منابع اطلاعاتی مکتوب، ...) توجه شده است.		
۴	۵. به فعالیت‌های ذهنی برای مفهوم‌سازی و مهارت‌های تفکر (تفکر منطقی، تفکر انتقادی و ...) توجه شده است.		
۸	۱. به کار گروهی، که فرصتی برای همکاری جمعی است برای رسیدن به هدف‌های آموزشی، توجه شده است.	یادگیری همراهِ یادپسندان	اجتماعی
۸	۲. برای تغییر یافته‌ها و تثبیت مفاهیم، فرصت نقد و گفت‌وگوی گروهی وجود دارد.		
۸	۱. نشانه‌های روشن مفهوم‌سازی و خلق دوباره‌ی دانش فراگیرندگان وجود دارد.	دوباره پدید آوردن مفاهیم و دانش‌ها	خلاق
۸	۲. جزئیات هدایت‌گر در مجموع فعالیت‌های یاددهی - یادگیری تدارک دیده شده‌اند.		
۸	۳. از آموخته‌ها در موقعیت‌های تازه برای حل مسئله، تصمیم‌گیری و ارتباط با دیگر موضوع‌های درسی - درهم‌تنیدگی - استفاده می‌شود.		
۸	جمع کل از ۱۰۰ امتیاز		

گفت و گو: فاطمه واحدیان

رشته‌ی هوافضا، علم است و خلبانی، حرفه

محمد سجاد جوزدانی، مدیر پایگاه اطلاع‌رسانی هوافضای ایران و روسیه

هوافضا را می‌توان تجلی‌گاه آخرین پیشرفت‌های علوم و فنون دانست. اصطلاح هوافضا خود بیان‌کننده‌ی زمینه‌ی کاری این رشته است به عبارت دیگر هوافضا علم بررسی حرکت اجسام در جو و خارج از جو است.

زمینه‌ی پیدایش علم هوافضا با آرزوی پرواز بشر از گذشته‌های دور آغاز شده است. یک مهندس هوافضا به تنهایی قادر نخواهد بود که یک محصول هوافضایی؛ مانند هواپیما را به صورت کامل و با تمام جزئیات طراحی کند و بسازد. به علت پیشرفته بودن فناوری این محصولات، همکاری شاخه‌های متعددی از علوم و فنون مهندسی در طراحی و ساخت آن‌ها اجتناب‌ناپذیر است و هوافضا از بهترین دستاوردهای صنایع متعدد برای پیشبرد اهداف خود استفاده می‌کند. یک مهندس هوافضا، محاسبات و طراحی‌های لازم را انجام داده، در هر مرحله به منظور تأمین اهداف مورد نظر، نیازها و موارد گوناگون را به طور دقیق بیان می‌کند، سپس سایر رشته‌ها و زمینه‌های علمی و فنی برای تأمین نیازها و سفارش‌ها، وارد عرصه می‌شوند.

گرایش ندارد. برای آشنایی بیش‌تر با این رشته و مشاغل مرتبط با آن با یکی از فارغ‌التحصیلان آن، محمد سجاد جوزدانی متولد ۱۳۶۳ فارغ‌التحصیل رشته‌ی ساخت و تولید اجسام پرتده از دانشگاه تکنولوژی هوافضای مسکو در کشور روسیه و دانشجوی دوره‌ی دکترایه گفت‌وگو نشستیم. وی مدیر اطلاع‌رسانی پایگاه هوافضای ایران - روسیه است و مقالات متعدد در این زمینه دارد.

با توجه به روند رو به رشد علم و فناوری و درک آدمی از بی‌نهایت بودن نعمات الهی، بشر روز به روز با سؤال‌های جدیدی روبه‌رو می‌شود و برای پاسخ‌گویی به آن‌ها، روش‌های نوین و علوم جدید با به عرصه‌ی ظهور می‌گذارند. علم هوافضا یکی از علوم و فناوری‌های نوین در این عصر است که در کشور ما علمی نوپا و توظهور است. اگرچه این علم به سرعت رو به گسترش است؛ اما در کشور ما بیش از ۶ یا ۷

هوافضا علمی راهبردی است و به گونه‌ای آن را صنعت نیز می‌توان دانست. می‌توان از خلاقیت و نوآوری در آن کمک گرفت و گرایش‌های مختلف علوم در آن دخیل اند

■ چه شد این رشته را انتخاب کردید؟

۱ علاقه‌ام به این رشته نه دوران تحصیل در دبیرستان مربوط می‌شود. من درس‌های ریاضی و فیزیک را خیلی دوست داشتم و با دوستم درباره‌ی طرح موشک بحث می‌کردیم. قصد تحصیل در این رشته را داشتم که به خاطر موقعیت کاری پدرم یادگیری زبان روسی برام پیش آمد و چون روسیه در این تکنولوژی پیشرفت خوبی داشت در آنجا شروع به تحصیل کردم.

■ از این رشته بر ایمان می‌گویید؟

۱ نه نظر من این رشته علم و فناوری است. بسیاری از افراد این رشته را با خلبانی اشتباه می‌گیرند. در حالی که این رشته خود گرایش‌های زیادی دارد و تفاوت بسیاری با خلبانی دارد. در ایران سال‌هاست که خلبانی در دانشگاه‌ها و مدارس خلبانی به خوبی و با تعداد دانشجوی بالا آموزش داده می‌شود اما هوافضا علم و فناوری نوینی است و تنها حدود ۶ گرایش وجود دارد. در حالی که در روسیه این رشته به ۱۰۰ شاخه تقسیم می‌شود و هر شخص از ابتدای ورود به این رشته گرایش خود را مشخص. به شکل تخصصی آن زادنال و تادوروی دکتر ار ایمی طولانی را در این مسیر طی می‌کند.

■ از تفاوت‌ها گفتید؛ این رشته چه تفاوتی با خلبانی دارد؟
بیش‌تر توضیح دهید.

۱ رشته‌ی هوافضا یک علم و خلبانی یک حرفه است. شاید توضیح ساده‌اش این باشد که خلبان مثل راننده می‌ماند و رشته‌ی هوافضا گرایش‌های مختلفی دارد که با تولید هواپیما و موشک درگیر است. چیزی مثل علم تولید و ساخت تجهیزات اتومبیل و صنعت خودروسازی. خلبان در مورد هواپیما، نوع کارگردان، و موارد کلی را می‌آموزد، در شبیه‌ساز می‌نشیند و باید بتواند پس از گذراندن مبحث نظری و علمی پرواز، که کار ساده‌ای نیست، قادر به هدایت هواپیما شود. اما هوافضا علمی راهبردی است و به گونه‌ای آن را صنعت نیز می‌توان دانست. می‌توان از خلاقیت و نوآوری در آن کمک گرفت و گرایش‌های مختلف علوم در آن دخیل اند. در ایران در این علم بحث ساده، موتورهای جت، آژورد، یک و نامی، نگاه‌داری و

اخیراً هم سامانه‌های فضایی مطرح شده است. در اصل خلبانی زیر نظر هواپیمایی کشوری اداره می‌شود که با دیگر مشاغل چون مهندسی کنترل پرواز، مهندسی ناویگیشن، نگاه‌داری پرواز، مهندسی اویونیک که بخش الکترونیک پرواز را پوشش می‌دهد، مهمان‌داری و بخش خدمات پرواز و بخش‌های دیگر در ارتباط است که در سیستم حمل و نقل هوایی گنجانده می‌شود و کل این مجموعه بخشی از هوافضا است.

■ گرایش شما چیست؟

۱ ساخت و تولید اجسام پرنده که هنوز این گرایش در رشته‌ی هوافضای ایران ایجاد نشده است. یک هواپیما با هر جسم پرنده وقتی می‌خواهد ساخته شود و به پرواز درآید، اول طراحی می‌شود و پس از آن که طرح تأیید شد و به تصویب رسید، مراحل ساخت آغاز می‌شود. برای این طراحی روش‌های مختلفی وجود دارد؛ زیرا سازه‌های هواپیما بسیار پیچیده است و اشکال مختلف ترکیبی دارد، نحوه‌ی ساخت این قطعات، نحوه‌ی اتصال آن‌ها، ابزارها و روش‌های کار برای کم‌تر کردن هزینه‌ی ساخت، سرعت بالا و کیفیت بهتر در ساخت و تولید بیش‌تر، می‌تواند در حوزه‌ی ساخت و تولید تکنولوژی ساخت قرار گیرد. گرایش من هم در این زمینه است و تخصصم در واقع شکل‌دهی قطعات و نزدیک به رشته‌ی مکانیک است. برای مثال برای ساخت هواپیما مثل خانه به موادی مثل آجر و آهن نیاز است. گرایش سازه این قطعات را طراحی می‌کند و می‌سازد. این که از چه جنسی و چگونه، با چه ابزار و استحکامی تولید شود، مناسب است. بخش دیگر بحث مونتاژ کردن است که چگونه مونتاژ شود که سرعت بالا رود. در هر صورت هر یک از بخش‌های آن به نوعی با ساخت و تولید و هدایت اجسام پرنده در ارتباط است.

■ چه افرادی می‌توانند وارد این رشته شوند؟

۱ خوب اول از همه علاقه و استعداد است؛ اما از آنجا که برای دستیابی به هدف تلاش مؤثر است، معتمد لا دانش‌آموزانی که می‌خواهند به این رشته وارد شوند، باید در سه درس ریاضی، زبان انگلیسی و فیزیک نمراتی باشند.

دانش آموزانی که می خواهند به رشته‌ی هوافضا وارد شوند، باید در سه درس ریاضی، زبان انگلیسی و فیزیک قوی باشند

جدول برخی از درس‌های رشته‌ی هوافضا	
نام درس	
آزمایشگاه آیرودینامیک	
آزمایشگاه دینامیک پرواز	
آزمایشگاه فیزیک الکتریسته و مغناطیس	
آزمایشگاه مبانی مهندسی برق و الکترونیک	
آزمایشگاه مقاومت مصالح	
آزمایشگاه مکانیک سیالات	
آمار و احتمالات	
اصول راکت‌ها	
آیرودینامیک هلیکوپتر	
برنامه‌نویسی کامپیوتر	
تعادل و کنترل هواپیما	
دینامیک هلیکوپتر	
ریاضی عمومی ۱	
ریاضی عمومی ۲	
ریاضیات مهندسی	
زبان تخصصی مهندسی صنایع هوایی	
طراحی هواپیما ۱	
طراحی هواپیما ۲	
کنترل اتوماتیک	

معرفی دانشگاه‌ها				
نام دانشگاه	گاردانی	کارشناسی	ارشد	دکترای
آزاد-تهران		✓		
صنعتی امیرکبیر		✓		
صنعتی شریف		✓		
علوم و فنون شهید ستاری		✓		

در ایران در ابتدا نیاز به انتخاب گرایش نیست و پس از پایان دوره‌ی کارشناسی گرایش‌ها تفکیک می‌شوند. در سطح دکتری چون صنعتی رو به رشد است به همین علت دوره‌ی تحصیل طولانی است. کشور ما در این رشته از لحاظ علمی قوی است، اما از نظر صنعتی هنوز رشد نکرده‌ایم و امیدوارم به زودی این اتفاق هم بیفتد و صنعت هوابناسازی و ساخت موشک هم در کشور ما توسعه یابد. هوافضا صنعت مهم و رو به رشدی است که چشم‌انداز آن روشن است و کشور به این فناوری نیاز دارد.

■ اگر خوانندگان گفت‌وگوی ما بخواهند اطلاعات بیشتری در مورد این رشته و مشاغل مربوط بدان بیابند، به کجا مراجعه کنند؟

□ کتاب یا مجله‌ی خاصی را نمی‌توانم توصیه کنم چون ناآن‌جا که می‌دانم اکثر تخصصی هستند، اما علاقه‌مندان به این رشته می‌توانند به وبلاگ‌های مختلف و باشگاه‌ها و اتاق‌های مطالعه در این باره سر بزنند. البته پایگاه اطلاع‌رسانی هوافضای ایران و روسیه به آدرس www.rusavia.ir نیز می‌تواند اطلاعات خوبی را در اختیار دوستان قرار دهد. اگر کسی به رشته‌ای علاقه دارد آن را با پشتکار بیاموزد حتماً موفق خواهد شد. در این رشته برای ساخت هر جسم پرنده می‌توان از نوآوری و خلاقیت بالایی کمک گرفت و همیشه جایی برای خلق جدید وجود دارد و به همین دلیل بسیار لذت‌بخش است.

به دلیل ارتباط تنگاتنگ رشته‌ی مهندسی هوافضا با امور نظامی، بخش قابل توجهی از صنعت هوافضا در دست بخش نظامی است. صنعت هوافضا را می‌توان در زمره‌ی صنایعی در کشور دانست که کار علمی و تحقیقاتی در آن‌ها نسبت به سایر صنایع موجود در کشور به صورت قابل قبولی انجام شده، بین صنعت و دانشگاه نیز ارتباط به نسبت مناسبی برقرار است. درس مکانیک، ریاضی، فیزیک از جایگاه ویژه‌ای برخوردارند. عامل دیگر موفقیت، تسلط بر کامپیوتر و نرم‌افزارهای مرتبط با رشته‌ی هوافضا است.

آماده سازی کارت ها

پیش از آغاز بازی لازم است برای هر گروه یک دست کارت بازی شامل ۳۲ کارت تهیه کنید. برای این منظور می توانید از دو برگه A4 استفاده کنید. هر برگه A4 را به ۱۶ قسمت مساوی تقسیم کنید و هر قسمت را به عنوان یک کارت در نظر بگیرید. روی ۱۶ کارت یک برگه، ۱۶ سؤال و روی ۱۶ کارت برگه دیگر، پاسخ های آن ها را بنویسید. از هر برگه به تعداد گروه ها روی کاغذ یا مقوای A4 تکثیر کنید. بهتر است رنگ برگه های سؤال و پاسخ متفاوت باشد.

شرح بازی

کلاس را به گروه های ۴ یا ۵ نفری تقسیم کنید. به هر گروه یک برگه سؤال و یک برگه پاسخ بدهید. از آن ها بخواهید با برش زدن کارت ها، یک دست کارت ۳۲ تایی برای گروه شان تهیه کنند. سپس دور یک میز بنشینند و به صورت تصادفی ۱۶ کارت سؤال را در یک سمت میز و ۱۶ کارت پاسخ را در سمت دیگر به پشت بچینند. سپس به نوبت بازی کنند. هر کس در نوبت خود یک کارت سؤال و یک کارت پاسخ را برمی گرداند. اگر این دو کارت به هم مربوط بود، آن ها را برمی دارد و دو کارت دیگر را برمی گرداند. در غیر این صورت، دوباره کارت ها را به پشت، در جای خودشان قرار می دهد و نوبت را به نفر بعدی می دهد. بازی، زمانی به پایان می رسد که همه ی کارت ها برداشته شوند. برنده ی بازی کسی است که کارت های بیش تری را برداشته است.

بازی با کارت های حافظه

موضوع: همه ی درس ها

چکیده: استفاده از سؤال های کوتاه برای مرور درس ها همراه با یک بازی جدید.

وسایل لازم:

● کارت های حافظه به تعداد گروه ها (چگونگی تهیه ی کارت ها در قسمت آماده سازی کارت ها آمده است).

پاسخ ها

سؤال ها

زهره بندی

کارت های حافظه

بازی برای تمرین! - ۳

در شماره های پیشین مجله، در این صفحه بازی هایی را معرفی کردیم می توان در کلاس درس برای تمرین و مرور درس ها از آن ها استفاده کرد. هدف از انجام این بازی ها در کلاس، برانگیختن ذوق و علاقه ی دانش آموزان برای انجام تمرین هاست. در راستای این هدف به عنوان معلم کلاس و طراح و اجرا کننده ی بازی باید سعی کنیم سوالات را با توجه به سطح آگاهی و مهارت دانش آموزان انتخاب و اعتماد به نفس را در آن ها تقویت کنیم. بازی کارت های حافظه بسیار ساده و برای همه ی درس ها قابل استفاده است. مخصوصاً درس هایی که امکان مرور آن ها با سوالات پاسخ کوتاه وجود دارد؛ مثلاً جمع و تفریق اعداد صحیح در کلاس ریاضی یا معنی لغات در درس های عربی و انگلیسی.

ارزش یابی

به دو روش می‌توانید فعالیت دانش‌آموزان را ارزش‌یابی کنید:

● در حین بازی فعالیت بچه‌ها را ارزیابی کنید.

● پس از پایان پرسش‌ها، یک امتحان کوچک شامل چند سؤال شبیه سؤالاتی که در این بازی مطرح شده بود، برگزار کنید.

توضیحات

● برنده شدن در این بازی به شانس هم بستگی دارد و همین موضوع بازی را جذاب می‌کند. برای حذف موقعیت شانس می‌توانید بازی را به صورت زیر تغییر بدهید بدون آن‌که از جذابیت بازی کم شود: کارت‌های سؤال (یا پاسخ) به رو، طوری چیده شوند که قابل خواندن باشند. سپس دانش‌آموزان به نوبت یک کارت سؤال (یا پاسخ) را، که به پشت چیده شده، برگردانند و به سرعت کارت‌های مرتبط با آن را در بین کارت‌های به رو چیده شده بیابند. بقیه‌ی افراد گروه، زمان سپری شده تا جور شدن کارت‌ها را یادداشت کنند اگر کارت انتخاب شده‌ی دانش‌آموز با کارت موردنظر جور نبود، فرصت انتخاب دیگری برای یافتن کارت مربوط به او داده می‌شود، ضمن آن‌که ۵ ثانیه به زمان او اضافه می‌شود. بازی تا زمانی ادامه می‌یابد که هر یک از افراد گروه سه جفت کارت جور کنند. برنده‌ی بازی کسی است که در مجموع زمان کم‌تری برای یافتن کارت‌های مربوطه سپری کرده باشد.

● پس از آن‌که برای اولین بار بازی را به بچه‌ها یاد دادید، می‌توانید در جلسات دیگر بدون آن‌که فرصتی برای توضیح بازی هدر رود، از آن استفاده کنید. حتی می‌توانید آماده‌سازی کارت‌ها را برای بازی‌های بعدی به خود بچه‌ها واگذار کنید.

● می‌توانید کارت‌ها را به صورت بزرگ‌تر تهیه کنید و سؤال‌ها و پاسخ‌ها را با فونت درشت روی آن‌ها بنویسید و بازی را با همه‌ی کلاس انجام دهید. البته در این صورت می‌توانید اسم بچه‌ها را روی کاغذهای کوچکی بنویسید، کاغذها را در یک ظرف بریزید و هر بار با برداشتن یک برگه، بازی‌کن آن نوبت را اعلام کنید. بهتر است کاغذی را که برداشته‌اید، به ظرف برگردانید تا دانش‌آموزی که یک‌بار کارت‌ها را انتخاب کرده است، انگیزه‌ی پی‌گیری بازی را از دست ندهد.

● این همه علاقه به تدریس از کجا نشأت می گیرد؟

(سال دوم ابتدایی بودم، علاقه‌ی خاصی به یکی از معلمانم پیدا کردم، می‌توانم همان سال را آغاز اندیشیدم به معلمی بدالم. در دوره‌ی راهنمایی تحصیلی این علاقه، خود را بیش‌تر نشان داد و در همان سال‌ها معلمی را به‌طور جدی به عنوان شغل خود انتخاب کردم و برنامه‌ام را بر اساس آن چیدم.

● شما از کدام شیوه‌ی آموزشی استفاده می‌کنید؟

(نام خاصی را برای آن نمی‌توانم بگویم. هر چند مدل یک‌بار شیوه‌های جدیدی ارائه می‌شود، من معمولاً تا کمک‌دانش‌آموزان در رسم و ارائه می‌دهم. می‌توان گفت

این است هم اکنون که در دانشگاه مشغولاً تحصیل در دوره‌ی تکمیلی هستم اسانید من از شاگردان دوره‌ی راهنمایی من هستند و علاقه‌ای که کلاس من در آن‌ها ایجاد کرده باعث شده به این رشته روی بیاورم و نقش‌هایی را که در کلاس به آن‌ها داده بودم هنوز به همین حملات خوب به یاد دارم.

● نقش؟

(دانش‌آموزان در کلاس من با اسم خودشان صدا نمی‌شوند. ابتدای سال هر یک به انتخاب خود نقش یکی از شخصیت‌های کتاب را می‌گیرد. در دفتر ما همان اسم، نامش را ثبت می‌کنم و عکسش را روی دیواری آن

فضای کلاس من

هاتف مرادزاده ۲۷ سال دبیر رسمی آموزش و پرورش در دوره‌ی راهنمایی و متوسطه است. وی با عشق و علاقه‌ی خاص و شیوه‌ی نوین خود به تدریس تاریخ و جغرافیا پرداخته است. مرادزاده در حالی که طی این سال‌ها سرگروه تاریخ در شهرستان و استان تهران نیز بود، بیش از سال‌های تدریسش تقدیر و تشویق شده است. او چندین بار در جشنواره‌ی الگوهای تدریس برگزیده شد و چند سالی هم داوری این جشنواره را برعهده داشت. در مورد علاقه‌اش به تدریس و شیوه‌ی آموزشی مشارکتی‌اش با او به گفت‌وگو نشستیم.

گفت‌وگو: انسیه صدق

می‌گذارم. یادم می‌آید سال اول یکی از دانش‌آموزانم به نقشی که می‌خواست ذمّت بیافت، گریه کرد. وقتی منوجه شدم در خیابان دستانش دویدم تا رسیدن خانم او را جلب کنم که حسن نگر و منظمی‌امی نسبت به تاریخ در او ایجاد نشود. این که خودشان در کنار و در بین عاملند تأثیر بالایی دارد. حسی است که آن نقش‌ها در کلاس و زندگی‌ها می‌گذرد. مسئله‌ای پس خود بچه‌ها با پس من و والدین در کلاس نباشد. ریش سفید آن را حل می‌کند. فضای کلاس به عنوان سرزمینی به معلم به عنوان حاکم، چه در بعد مثبت به منظمی آن، و دانش‌آموزان که به عنوان معلمان مثبت‌ها هستند. دانش‌آموزان می‌توانند و به درجات حوادث تاریخی را برمی‌سازند و در آن نقش‌افزایی کنند. مهارت‌ها و استعدادها بی‌سود و آینه‌ی حقیقت دربارگی‌های کلماتی‌ها از بظاظ مشی این که بیرون

مشارکتی کار می‌کنم. حسن زمان و مکان را مستقل می‌کنم و بعد آموزش را شروع می‌کنم. معنی تدریس من صرفاً روخوانی از کتاب نیست. به جای آن که بچه‌ها را با تاریخ همراه کنم آن‌ها را وارد دوره‌ی تاریخی می‌کنم. حالا که زمان را می‌توانم به عقب برگردانم خودمان وارد آن زمان می‌شویم. در درس تاریخ جای که لازم باشد حسی مستقل شود، این کار را می‌کنم و به صورت عینی نمایش می‌دهم. در تدریس قاره‌ها، در درس جغرافیا شبیه مرزهای همان قاره‌ها در کلاس ظاهر می‌شود. مثلاً برای آفریقا، مساهبه‌ی است و وارد کلاس می‌شود و برای قاره‌ی آمریکا به لندن و جبهه‌ی سرخ پوست‌ها.

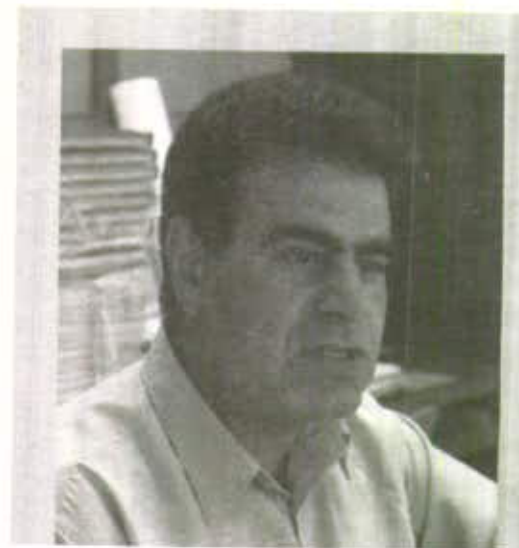
● این شیوه‌ی تدریس اثری بر دانش‌آموزان دارد؟

(ناآن که این کار مشکلات زیادی دارد و دشوار است و ما انگیزه‌ی عجیبی در دانش‌آموز ایجاد می‌کند. حاشی

رویدادها بحث و آن‌ها را بررسی کنند. من تاریخ جهان را در محدوده‌ی کوچکی به نام کلاس یک بار دیگر تکرار می‌کنم. شخصیت‌ها زنده‌اند و نقش می‌آفرینند آن‌ها خودشان یک بار دیگر تلخی‌ها، شکست‌ها و پیروزی‌ها را لمس می‌کنند و برای رویارویی با مسائل واقعی در زندگی آماده می‌شوند.

● برای تدریس به این شیوه زمان کم نمی‌آورد؟

○ لازم نیست در یک درس همه‌ی مطالب را ارائه بدهیم؛ چون آن وقت زمان محدود می‌شود. باید مسائل کلی و اصلی را که هدف آموزش است، مطرح کرد آن هم به گونه‌ای که علاقه‌ی کافی را در دانش‌آموز ایجاد

کند تا کل درس را بخواند و بیاموزد. در یک درس ۷-۶ صفحه‌ای باید ۵-۴ نکته را که دانش‌آموز به درک آن نیاز دارد، توضیح دهیم. علاقه که ایجاد شد می‌خواند و خودش برای سؤال می‌آید و الباقی درس را پاسخ‌گو می‌شویم. اگر این کار را بکنیم مطابق با برنامه خواهیم بود؛ اما به شیوه‌ی سنتی و روحانی علاوه بر آن که وقت کم می‌آوریم بازدهی پایینی نیز خواهیم داشت. من به کیفیت بسیار اهمیت می‌دهم. من طی ۲۷ سال تدریس از همان ابتدا تاکنون شاید ۲۷ نفر تجدیدی نداشتم و تمام نمرات دانش‌آموزان من بالای ۱۵ بود. دانش‌آموزی دارم که در تاستان علی‌رغم نمره‌ی ۲۰ در درس تاریخ می‌خواست سر کلاس‌ها بیاید. اکنون درس تاریخ از نظر سختی و تراز نمرات تاریخی برابری می‌کند در صورتی که بایست آسان‌ترین و شیرین‌ترین درس باشد و به نظر من این معلمان هستند که نیاز به

آموزش و تعلم دارند. این سختی و عدم علاقه مندی به دلیل روش غلط و نادرست تدریس است. آمادگی، علاقه و مسلط بودن معلم به هنر می‌تواند او را در تدریس موفق کند. اگر به ۲۷ سال پیش برگردم من حاضرم باز با انرژی چندین برابر تدریس را با همین شیوه آغاز کنم.

● با همکاران خود سختی دارید؟

○ تاریخ سوای هر درس دیگری، آن‌چه را نشانه‌ی تمدن انسان‌ها و شیوه‌ی زندگی‌شان است، نشان می‌دهد، بنابراین فکر می‌کنم گذر از آن به شکل عادی و توضیح مختصر و کلی خدمتی به انسان‌هایی نباشد که در اختیار داریم. تاریخ نجات‌دهنده‌ی انسان‌ها و مرور دستاوردها و تحارب گذشته‌شان است، چرا که تمام شکست‌ها، خوشحختی‌ها، پیروزی‌ها و غم‌های بشر را روایت می‌کند. دبیرهای عزیز اگر عشق ندارند، وارد این درس نشوند، چرا که ممکن است با تدریس سرسری، دانش‌آموزان از این درس متنفر شوند. در این درس حد وسط وجود ندارد، یا عشق است یا تنفر. اگر با تدریس غلط به جای علاقه در دل آن‌ها، که با این درس فاصله یا علاقه‌ی اندک دارند، نفرت ایجاد کنیم، غفلت بزرگی مرتکب شده‌ایم. بسیاری از مطالب به صورت عملی قابل اجراست، با کمک دانش‌آموزان می‌توان، در مدارس عشایری و روستایی مباحث کوچ‌نشینی و در شهر هم از مهاجرت آریایی‌ها و چاپار، بدون هزینه کار کرد. من در یک زنگ با تاریخ دانش‌آموزان را در قهقهه فرو بردم و در جلسه‌ی دیگر اشک آن‌ها را جاری کردم. اگر آموزش و پرورش یا مدیرانی که مدارسشان خاص است و شرایطش را دارند، کمی سرمایه‌گذاری کنند. ما می‌توانیم نونل تاریخی درست کنیم که در آن هر دوره‌ی تاریخ، از انسان‌های اولیه‌ی غارنشین تا عصر معاصر، به نمایش دربیاید و برای زنگ تاریخ، دانش‌آموزان را وارد نونل تاریخ کنیم. به جای آن که دانش‌آموز یک سال با سختی کتاب را بخواند و یاد نگیرد، در عرض یک یا دو ساعت کل کتاب را ببیند و به خاطر بسپارد. درس دادن کتاب به صورت عادی ضربه به تاریخ است. می‌توان جغرافیا و تاریخ را به صورت تصاویر کوچک یا نقش آفرینی کار کرد حتی با تغییر صدا شوق و نشاط را در دانش‌آموز ایجاد کرد و او را با خود به اعماق تاریخ برد، طوری که کاملاً در آن غرق شود و آن را حس کند. در هر صورت نبوغ و عشق معلم نقش اصلی را در اثرگذاری و یادگیری دانش‌آموز دارد که نباید دبیران ما از نظر دور بدارند.

دانش‌آموزان می‌توانند رویدادها و حوادث تاریخی را ترسیم و در آن نقش آفرینی کنند و با مهارت‌ها و استعدادهای پنهان و آشکار خود درباره‌ی کاستی‌ها و نقاط مثبت این حوادث رویدادها بحث و آن‌ها را بررسی کنند

آن روز صبح بعد از چند روز سرما و بخیندان از بالای سنگوی مدرسه نگاهی به حیاط انداختم و یاد دو بچه ای افتادم که هنگام راه رفتن در آن پایشان بر خورده و شکست. بار ما خود گفته از سال چند نامه به خدمات شهرداری و راهکار دانی مدرسه (ریختن شن و نمک) مشکل حیاط ۲۵۰۰ متری مدرسه را حل نکرد. به فکر چاره‌ای دیگر افتادم و یادم آمد هر گاه از مشارکت بچه‌ها به نحو احسن استفاده کرده مشکل حل شد. این بود که طرحی نو اندیشیدم و با همکاری آن دربارهی چگونگی اجرای آن صحبت کردم. بازوی خوش نشان دامن آن‌ها و اطمینان به همکاری. مشغول آماده‌سازی مقدمات شدم، به بچه‌ها اعلام کردیم هر کس می‌خواهد فردا در مسابقه‌ی برف شادی شرکت کند همیشه باید به مسابقه بدهد، در ضمن باید با دستکش و لباس گرم به مدرسه بیاید، تا بدین لیست‌ها دلم بسیار روشن شد. زیر آسمانی ۱۰۰ نفر اسمشان در لیست بود. هر کلاس به ۲ گروه (از حروف الفباء) تقسیم شد و چند بار و فریاد فریاد آماده شد. بچه‌ها تقسیم از هر کلاس سه مادر نیز می‌تواند در مسابقه همراه آن‌ها باشد. دو تیوب بزرگ هم از مغازه‌ی پتوگیری بر روی مدرسه به امانت گرفته شد. صبح خیلی زود به یکی از خدمه‌ی (افا) مدرسه گفتم که چند کمدگ، روی بچه‌های محکم بزند تا کمی شل شوند و بچه‌ها بتوانند عادلانه در مسابقه شرکت کنند. دیران نیز مجاز به شرکت در مسابقه بودند. ساعت ۱۱ رمان موجود و شروع مسابقه بود، جانان حالی آن چنان هیاهو و هیجانی در مدرسه برپا شد که همه‌ی کارکنان سر به وجد آمده بودند حتی چند کلاس هم روی مقوا حملات تشویقی نوشته بودند، حیاط مدرسه به ۱۵ قسمت (به تعداد کلاس‌ها) تقسیم شد و یک بخش کناری مدرسه نیز قسمت‌های جوابی اعلام شد که باید برف‌هایش را جمع می‌کردند. سرگروه‌ها (از هر پنج نفر یک نفر سرگروه بود) مسئول گرفتن مرمومات از معاون مدرسه بودند و همکاری (۵ گروه) با سوت فیر ورزش و بخش آهنگ ورزش، کار خود را آغاز کردند و هر ۵ نفر مشغول تعمیر و جمع کردن برف‌ها و بچه‌های محدودی خود شدند و بعد در فریاد هیجانه و نادم در می‌آوردند و آن‌ها تحویل خدمتکار مدرسه می‌دادند تا در محلی بیرون مدرسه حالی کنند بقیه‌ی بچه‌ها بر اطراف مدرسه گروه‌های خود را با هیجان و شور و صف تا پذیرش شویب می‌کردند به حدی که همکاران و اولیا نیز به کمک بچه‌ها آمدند. و در شادی آن‌ها شریک شدند. هر گروه ۱۵ دقیقه وقت داشت و بعد سوت پایان کار به پنج نفر دیگر واگذار می‌شد. در آخر هر گروهی که زودتر موفق به پاک‌سازی محوطه‌ی خود می‌شد برنده بود.

قرار شد گروه برنده هم جایزه‌ی ارده‌ی خنجر از مدرسه داشته باشند و در مدرسه هم به نحوی تشویق شود. یکی از جوایز این بود که هر ۲۵ نفر کلاس برنده باید به ترتیب روی تیوب‌ها توسط بچه‌های دیگر کلاس‌ها ۴ دور در محوطه‌ی برفی مدرسه سواری بیند و بسیار روز شد و عجیبی بود که تا چند روز بعد از آن اولیا و بچه‌ها از حاضران بر روی شادی شادی صحبت می‌کردند و بعد از آن بسیاری از اولیا با تلفن و حضوری از من تشکر کردند که تا کم‌ترین امکانات هم مدرسه پاکسازی شد و خطر سرخوردگی به پایان رسید و هم زور بسیار خاطره‌انگیزی برای همه مهیا شد. حال در میداد آماده کردن برنامه‌ای دیگر برای بچه‌ها هستم، روزی که بچه‌ها به صورت کاربردی مهارت‌های مهم زندگی که شامل همدلی، مشارکت، نظم، خطرپذیری و ... را تجربه کنند.

زینبویس

مدیر مدرسه‌ی شهدا شهرستان نهران، منطقه‌ی ۱۸

مرشد سادی

ناهید بدرقه*

جایگاه هدایت تحصیلی و شغلی در دوره‌ی راهنمایی تحصیلی

نکات مفید برگرفته از نامه‌ها و مقاله‌های ارسالی معلمان

فاطمه گدازچیان^۱ - حجت اشکیان^۲ - مریم واشقانی فراهانی^۳

اشاره

جامعه همواره به نیروهای متخصص و ماهر نیاز دارد و باید با برنامه‌ای دقیق، که مبتنی بر مطالعات اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی است، برای نیل به خودکفایی کوشش کند. در مدارس نیز دانش‌آموزان علاوه بر یادگیری خواندن و نوشتن و آموزش علوم مختلف باید از طریق برنامه‌های آموزشی مناسب و مطلوب، برای زندگی اجتماعی و قبول مسئولیت و اشتغال آماده شوند.

بنابراین ضرورت دارد که دانش‌آموزان در دوره‌های راهنمایی تحصیلی و متوسطه با تنوع رشته‌ها و گرایش‌های تحصیلی و شغلی آشنا شوند و با تصمیم‌گیری مناسب تحصیلی، که در نهایت به انتخاب رشته‌ی شغلی می‌انجامد، سبب موفقیت خود و جامعه شوند.

راهنمایی تحصیلی و حرفه‌ای و ارتباط بین آن دو

به مجموعه کوشش‌های منظمی که از طرف مدرسه در کمک به دانش‌آموزان برای انتخاب واحدهای درسی، رشته‌های تحصیلی و حل مشکلات آموزشی صورت می‌گیرد.

راهنمایی تحصیلی و کمک به فرد در انتخاب شغلی که متناسب با استعداد، علایق و تجربیات او باشد و بتواند نیازهای او را ارضا کند و موجب بهبود وضع جامعه شود، راهنمایی حرفه‌ای و شغلی گفته می‌شود. بین راهنمایی تحصیلی با راهنمایی حرفه‌ای ارتباط وجود دارد؛ به این معنا که راهنمایی تحصیلی سرآغاز راهنمایی حرفه‌ای است.

تاریخچه‌ی راهنمایی تحصیلی در ایران

در کشور ما، برنامه‌ی راهنمایی، با راهنمایی تحصیلی آغاز شد و از سال ۱۳۳۷ تمهیدات و برنامه‌ریزی‌های لازم صورت گرفت و در مهرماه ۱۳۵۰ راهنمایی تحصیلی، در دوره‌ی راهنمایی تحصیلی اجرا شد. در دوره‌ی راهنمایی تحصیلی به دانش‌آموزان در انتخاب رشته‌ی تحصیلی، شناخت مواد درسی یا حل مشکلات تحصیلی کمک می‌شود.

در مدارس انجام امور زیر، در حوزه‌ی وظایف راهنمایی تحصیلی قرار می‌گیرد که عبارت‌اند از:

۱. کمک به دانش‌آموزانی که کم‌تر از استعداد خود کار می‌کنند؛
۲. کمک به دانش‌آموزان پیشرفته‌ی ذهنی یا عقب‌مانده‌ی تحصیلی، به نحوی که هر دو گروه تا حداکثر ظرفیت خود پیشرفت کنند؛
۳. راهنمایی دانش‌آموزان در آموزش و کسب عادت‌های صحیح مطالعه؛
۴. دادن اطلاعات لازم به دانش‌آموزان در زمینه‌های مواد درسی و رشته‌های تحصیلی در دوره‌های مختلف تحصیلی؛
۵. آشنا ساختن دانش‌آموزان با رشته‌های تحصیلی و ارتباط آن با مشاغل؛

۶. دادن اطلاعات لازم به اولیای دانش‌آموزان برای شناخت استعدادها و علایق فرزندانشان و امکانات تحصیلی بعدی و غیره.

راهنمایی تحصیلی مقدمه‌ی راهنمایی حرفه‌ای است و باید با توجه به علایق و استعدادها، شغلی دانش‌آموز انجام گیرد. بدیهی است هر نوع هدایت حرفه‌ای نیز بدون در نظر گرفتن وضع تحصیلی فرد نادرست و زیان‌آور خواهد بود.

پرونده

راهنمایی شغلی در کشور ما

کشور ما که در مسیر صنعتی شدن قرار گرفته و قصد دارد از نظر صنعتی خودکفا شود، در سپردن کار به کارگر ماهر توانمند و با علاقه، با همان مشکلاتی مواجه است که سایر کشورهای صنعتی در آغاز صنعتی شدن با آن روبه‌رو بوده‌اند. برای آن که این مشکلات ساده‌تر حل شود باید ابتدا سطح دانش عمومی ارتقا یابد، سپس به برنامه‌های راهنمایی و مشاوره‌ی شغلی و حرفه‌ای در مدارس و کارگاه‌های صنعتی توجه بیشتری شود.

هدف‌های اصلی برنامه‌های راهنمایی تحصیلی و مشاوره‌ی شغلی ایران به شرح زیر است:

۱. شناسایی علایق و کشف استعدادهای دانش‌آموزان و راهنمایی آنان به مسیر صحیح و مناسب تحصیلی؛

۲. کمک به دانش‌آموزان برای انتخاب شغل متناسب با علایق و استعدادهای آنان و نیازهای جامعه؛

۳. ایجاد مراکز آموزشی مشاغل و گذراندن دوره‌های کارآموزی و تجربه‌ی عملی مطالب آموخته شده؛

۴. حفظ فرهنگ اصیل ایرانی و ارزش‌های انسانی در راستای انتخاب شغل و رفتارهای اجتماعی.

از آن‌جا که معلمان بر آموزش و پرورش قوای ذهنی دانش‌آموزان گمارده شده‌اند، وظیفه دارند آنان را برای زندگی در محیط اجتماعی نیز آماده کنند و ضرورت دارد از فنون راهنمایی و مشاوره مطلع باشند تا بتوانند دانش‌آموزان را در این امر مهم یاری کنند.

ضرورت راهنمایی تحصیلی و شغلی

اجرای آموزش همگانی در دوره‌های ابتدایی، راهنمایی تحصیلی و متوسطه و تنوع رشته‌های تحصیلی و آموزش‌های حرفه‌ای در رشته‌های متنوع از یک طرف و تفاوت‌های فردی از نظر هوش، استعداد و علایق از سوی دیگر، ایجاد می‌کند که خصوصیات فردی با خصوصیات تحصیلی انطباق یابد و به دانش‌آموزان در انتخاب واحدهای درسی، رشته‌های تحصیلی و حل مشکلات تحصیلی کمک شود. از آن‌جا راهنمایی تحصیلی مقدمه‌ای برای راهنمایی حرفه‌ای است، برای اشتغال مناسب،

ضرورت و ارائه‌ی خدمات راهنمایی تحصیلی بیش‌تر احساس می‌شود.

عوامل مؤثر در انتخاب شغل و رشته‌ی تحصیلی عوامل مؤثری که در انتخاب شغل وجود دارند عبارت‌اند از:

۱. خصایص جسمانی: شامل سلامت عمومی، محدودیت‌ها و نارسایی‌های جسمانی؛

۲. خصایص روانی: مانند هوش، استعداد، شخصیت، ذوق، علاقه، رغبت و...

۳. تجارب شخصی و اطلاعات شغلی از حرفه‌های گوناگون؛

۴. امکانات و محدودیت‌های محیطی؛

۵. مدرسه، برنامه‌ها و فعالیت‌های حرفه‌ای و نگرش کارکنان به ویژه مشاوران حرفه‌ای برای تبادل نظر و مشورت؛

۶. نگرش‌ها و ارزش‌های والدین و جامعه؛

۷. شناخت دقیق و روشن از خود؛ مانند علاقه، استعداد، آرزوها، محدودیت‌ها و...

۸. عوامل فردی؛ مانند انگیزه، استعداد و توانایی‌های ذهنی، علایق و رغبت‌های تحصیلی، ویژگی‌های شخصیتی، اطلاعات و معلومات تخصصی، جنسیت و شناخت.

وظایف مدرسه در راهنمایی و هدایت شغلی دانش‌آموزان مشاوران راهنمایی با توجه به خصایص فردی و مقتضیات شغلی می‌توانند به دانش‌آموزان در انتخاب رشته‌ی تحصیلی و شغل آینده‌شان کمک کنند. به این معنا که مریبان وظیفه دارند:

۱. محیط مساعدی برای بروز و ظهور استعدادها و علایق دانش‌آموزان فراهم کنند؛

۲. تسهیلات لازم را برای مشاهده، شناسایی و راهنمایی دانش‌آموزان در زمینه‌ی رشته‌های تحصیلی و مشاغل مربوط به آن‌ها ایجاد کنند؛

۳. از کلیه‌ی منابع محلی و منطقه‌ای در ارتباط با برنامه‌های هدایت شغلی استفاده کنند؛

۴. از فنون مختلف تدریس و ایجاد فرصت‌های لازم برای بروز خلاقیت دانش‌آموزان استفاده کنند؛

۵. مشکلات تحصیلی دانش‌آموزان را شناخته

راهنمایی تحصیلی مقدمه‌ای برای راهنمایی حرفه‌ای است. برای اشتغال مناسب، ضرورت و ارائه‌ی خدمات راهنمایی تحصیلی بیش‌تر احساس می‌شود

برای جبران نارسایی های تحصیلی آنان اقدام کنند؛
۶. اطلاعات لازم را در زمینه ی هدایت و
راهنمایی تحصیلی و شغلی دانش آموزان برای خانواده
آنان فراهم کنند.

هدف های راهنمایی و هدایت شغلی در دوره ی راهنمایی تحصیلی
به خوبی می دانیم راهنمایی شغلی و حرفه ای
فعالیتی است که به دانش آموز کمک می کند تا خود را
بشناسد، از توانایی ها و محدودیت های خود آگاهی
یابد و به امکانات و فرصت های اشتغال پی ببرد.
راهنمایی شغلی و حرفه ای بخش تفکیک ناپذیری از
نظام کلی آموزش و پرورش کشور به شمار می رود و
باید از رغبت ها و انگیزه های دانش آموزان برای رسیدن
به هدف های راهنمایی شغلی و حرفه ای استفاده شود.
برخی از هدف های راهنمایی شغلی و حرفه ای در
دوره ی راهنمایی تحصیلی عبارت اند از:

۱. شناساندن دنیای وسیع مشاغل به
دانش آموزان؛
۲. کمک به تعیین رشته ی تحصیلی مناسب
برای دانش آموزان، به طوری که به انتخاب شغل
مناسب بیانجامد؛
۳. در دسترس قرار دادن اطلاعات خاص در مورد
مشاغل مورد علاقه ی دانش آموزان؛
۴. شناساندن اهمیت کار در زندگی و پی بردن به
چگونگی طرح ریزی شغلی آینده.

ضعف ها و مشکلات هدایت تحصیلی

• نوجوانان در امور درسی و حرفه ای به راهنمایی
نیاز دارند و علاقه دارند که بدانند چه استعدادی دارند
و کدام رشته و حرفه را در آینده انتخاب کنند.
• اشتباه در انتخاب رشته ی تحصیلی و راه زندگی
در این دوره بسیار رایج است. غالباً نوجوانان مطابق
تصوراتی که دیگران در او به وجود می آورند دست به
انتخاب می زنند و کم تر در این باره می اندیشند که من
کیستم؟ چه علاقه ی دارم و کدام راه را باید انتخاب کنم؟
• گستردگی دروس و حجم زیاد مواد درسی سبب
می شود که نوجوان نتواند در فضای درسی برای
انتخاب رشته ی تحصیلی و شغل آینده ی خود براساس
استعداد تصمیم بگیرد. نوجوان برای انتخاب در فضای

متنوع درسی، چاره ای جز ارائه ی طیف گسترده ی
درسی از ادبیات، ریاضی، علوم، هنر، عربی و...
نیست. نوجوان باید دروس مربوطه را بخواند، در
واقع باید همه ی دروس را مطالعه کند و امتحان دهد و
هم رغبت ها و استعداد های خویش را شناسایی کند تا
رشته ی مورد نظر خود را ادامه دهد.

• نبود دبیران راهنما در دوره ی راهنمایی تحصیلی
که باید همه ی اوقات رسمی خود را در مدرسه صرف
راهنمایی و مشاوره ی تحصیلی کنند و اطلاعات شغلی
و تحصیلی را به دانش آموزان بدهند.

• عدم تربیت مشاوران تحصیلی و نبودن آن ها در
مدارس راهنمایی تحصیلی که بتوانند در انتخاب
رشته ی تحصیلی و معرفی مشاغل کمک کنند.

• کم رنگ بودن محتوا و اجرای هفته ی مشاغل و
این که کمیته های مربوط آن را جدی نمی گیرند و
هفته ای از ماه اردیبهشت را که به معرفی مشاغل
اختصاص دارد به دلیل محدودیت زمان و تنها به ارائه ی
تصاویر و گزارش کسی از این هفته محدود می کنند.

• نبودن پشتیبانی در فعالیت های بازدیدی از مراکز
صنعتی، کشاورزی و خدماتی که باید از طرف اداره یا
انجمن اولیا و مربیان فراهم شود.

• به عوامل مؤثر در انتخاب شغل و ارتباط
انتخاب شغل یا رشته ی تحصیلی کم تر توجه می شود
و در حد امکان تنها دورنمایی از آن برای دانش آموز
توسیم می شود.

• عدم شناخت استعدادها و توانمندی های ذهنی
و عدم اعتماد به نفس در دانش آموزان؛
• عدم آگاهی لازم از رشته های تحصیلی و
مشخصه های هر یک از آن ها؛

• در انتخاب شغل و رشته ی تحصیلی به امکانات و
نیاز های کشور توجهی نمی شود و متأسفانه مطالعه ی جدی
در باره ی وضع تحصیلی به عمل نمی آید. ملاک انتخاب
رشته، نمراتی است که در توصیه نامه ها درج می شوند.

• سردرگمی نوجوانان در انتخاب رشته ی
تحصیلی؛ چون در بسیاری از موارد انتخاب رشته ی
تحصیلی براساس موازین و معیار های صحیح صورت
نمی گیرد و گروهی همواره در تردید و در فکر تغییر
رشته هستند این گروه به صورت تصادفی و بدون
مشورت و شناخت انتخاب رشته می کنند.

از آن جا که معلمان بر آموزش
پرورش قوای ذهنی
دانش آموزان گمارده شده اند
وظیفه دارند آنان را برای
زندگی در محیط اجتماعی نیز
آماده کنند و ضرورت دارد از
فنون راهنمایی و مشاوره مطلق
باشند تا بتوانند دانش آموزان
را در این امر مهم یاری کنند

پرونده

هدایت

یکی از وظایف مدارس، به ویژه در دوره‌ی راهنمایی تحصیلی، هدایت تحصیلی دانش‌آموزان در انتخاب صحیح مراحل بعدی تحصیلی، شغلی و آینده‌ی زندگی است. در برخی از کشورها برنامه‌ای جامع برای این منظور تهیه می‌شود به طوری که از سال‌های اول تحصیل آغاز می‌شود و با اهداف از پیش تعیین شده، به صورت همگام با برنامه‌ی درسی مدارس تا انتهای تحصیل به پیش می‌رود. در این برنامه، با استفاده از روش‌های گوناگون؛ مانند استفاده از پوشه‌ی کارنما، فعالیت‌های کلاسی و مشاوره‌های فردی براساس نیازهای دانش‌آموزان، دانش، مهارت و نگرش آنان را در حوزه‌های فردی، اجتماعی، آموزشی و شغلی بهبود می‌بخشد. در زیر با برخی از فعالیت‌های کلاسی در این باره آشنا می‌شوید:

اهداف:

۱. آشنایی دانش‌آموزان با تنوع مشاغل و ویژگی‌های آن‌ها نحوه‌ی اجرا: دانش‌آموزان را گروه‌بندی کنید. هر گروه تا آن‌جا که می‌توانند نام مشاغل مختلف را بنویسند. پس از اتمام زمان داده شده، ابتدا گروهی که بیشترین تعداد شغل (بدون تکرار) را نوشته است، اطلاعات خود را برای کلاس بیان می‌کند. و به همین ترتیب گروه‌های دیگر، مشاغلی را که در فهرست گروه اول نیامده، کامل می‌کنند. به این ترتیب فهرستی از تعداد زیادی از شغل‌ها برای کلاس جمع‌آوری می‌شود. این فهرست را می‌توان روی مقوایی

راهکارها و پیشنهادها

براساس نقش مدارس و عوامل مؤثر در انتخاب رشته‌ی تحصیلی و شغلی و ارتباط آن‌ها با یک‌دیگر به منظور برقرارکردن حداکثر توافق بین خصوصیات نوجوانان و شرایط ذکر شده در زمینه‌های ذیل تلاش بیش‌تری باید انجام شود.

۱. استعدادهای لازم و میزان آن برای هر رشته‌ی تحصیلی به خوبی مشخص شود تا توصیه‌ی رشته‌ها به دانش‌آموزان شکل منطقی به خود بگیرد.

۲. رشته‌های تحصیلی مختلف هر یک به نیازهای واقعی نوجوانان پاسخ دهند و تفاوت ارزشی بین آن‌ها نباشد و ارزش‌های کاذب اجتماعی موجب گرایش به رشته‌های خاص نشود.

۳. مدارس حرفه‌ای باید با برنامه‌های آموزشی برای احراز مشاغل مورد نیاز قدم بردارند. و زمینه‌ای را برای راهنمایی در انتخاب شغل و اداره‌ی معیشت برای شاگردان فراهم کنند.

۴. دوره‌ی راهنمایی تحصیلی باید فراهم آورنده‌ی موقعیتی باشد که نوجوان بتواند با علائق و رغبت‌های آموزشی خویش آشنا شود تا رشته‌ای متناسب برای دوره‌ی متوسطه‌اش انتخاب کند.

۵. خدمات راهنمایی و مشاوره در دوره‌ی راهنمایی تحصیلی می‌تواند دانش‌آموز را برای دوره‌ی تحصیلی بعدی در رشته‌های فنی و حرفه‌ای آماده کند.

۶. دادن اطلاعات لازم به دانش‌آموزان در مورد مشاغل مختلف جامعه و ویژگی‌های آن.

۷. ایجاد ارتباط تحصیلی با مشاغل و ارزش کار و فعالیت‌های تولیدی نیز مورد توجه قرار گیرد.

۸. هدایت تحصیلی باید در روند تحصیلی هر فرد باشد نه به صورت مقطعی و محدود اجرا شود.

۹. ایجاد یک شناسنامه‌ی تحصیلی از روند تحصیل، استعداد، علاقه و... برای دانش‌آموزان.

۱۰. توجه بیش‌تر به درس حرفه‌وفن و کارگاه در دوره‌ی راهنمایی تحصیلی و تربیت مربیان کارآمد و دارای تجربه و اطلاعات کافی.

۱۱. گنجاندن درسی به نام، «هدایت شغلی و تحصیلی در دوره‌ی راهنمایی تحصیلی» که استادان و کارشناسان آموزش دیده آن را تدریس کنند.

پیوندها

نویسندگان:
دکتر شه‌ساز تهران، منطقه ۶
دکتر شه‌ساز تهران، منطقه ۱۳
دکتر شه‌ساز تهران، منطقه ۹

بنا
اصغربال حویری، حسن اسعد شحات
موان و مسائل آن، تهران، انتشارات فتح، ۱۳۸۳
حسین، سدهمینی راهنمایی و مشاوره‌ی ملی، تهران، انتشارات رشد، ۱۳۷۷
منانی راهنمایی و مشاوره‌ی ملی، تهران، مرکز نشر خدمات دانشگاه، اردیبهشت، ۱۳۷۱
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، مشاوره‌ی تحصیلی و مشاوره‌ی حرفه‌ای، تهران، انتشارات رشد، ۱۳۷۰
شفیع آبادی، خدایه، راهنمایی تحصیلی و ملی، تهران، دانشگاه پیام نور، ۱۳۷۰
راهنمایی و مشاوره‌ی شغلی و حرفه‌ای و نظریه‌های جدید شغل - تهران، انتشارات رشد، ۱۳۶۹
کوتلی، جدید، راهنمایی تحصیلی - تهران، انتشارات شغلی، ۱۳۷۲

تحصیلی و شغلی

ترجمه: منصوره فروزان

به صورت مسابقه اتمام دهید. سپس با کمک دانش آموزان درباره‌ی مفهوم کلمات یافت شده مشاغل مرتبط با آن‌ها صحبت کنید. توجه دانش آموزان را به این نکته جلب کنید که چه رابطه‌ای بین میزان تحصیلات و تعداد مشاغل قابل انتخاب وجود دارد.

۳ توجه دانش آموز به معیارهای خویش در انتخاب شغل هر یک از دانش آموزان به صورت فردی، پرسش‌نامه‌ی زیر را پر و سپس در کلاس راجع به آن صحبت کند.

حالا با توجه به جدول صفحه‌ی بعد، معیارهایی را، که اهمیت بیش تری برای شما دارند، در زیر بنویسید:

۱. ۲.
۳. ۴.

از میان معیارهای فوق سه معیاری را، که از نظر شما مهم‌تر هستند، انتخاب کنید:

۱.
۲.
۳.

به این ترتیب دانش آموزان ضمن تکمیل پرسش‌نامه‌ی فوق، براساس توانایی‌ها، علایق و اهداف خویش در انتخاب شغل به معیارهای خود توجه می‌کنند. از این فعالیت می‌توان استفاده کرد و دانش آموزان را قبل از رسیدن به مراحل انتخاب رشته و شغل به اهمیت خودشناسی، توجه به علایق، اهداف، توانایی‌ها و ویژگی‌های شخصی واقف کرد.

نوشت و در کلاس آویزان کرد یا پس از تاپ، یک نسخه از آن را در اختیار دانش آموزان قرار داد. (معلم می‌تواند قبلاً با مراجعه به وزارت کار یا سازمان‌های مربوطه، فهرست کاملی از مشاغل موجود در کشور تهیه کند.) بیان تعداد این مشاغل برای دانش آموزان جالب خواهد بود. از دانش آموزان بخواهید به تدریج فهرست کلاسی خود را برای رسیدن به تعداد بیان شده کامل کنند. در مرحله‌ی بعد از دانش آموزان بخواهید تا با انتخاب معیاری، فهرست موجود را دسته‌بندی کنند. (می‌توان دسته‌بندی را براساس حروف الفبا، میزان تحصیلات مورد نیاز، میزان درآمد، توانایی‌های مورد نیاز، نوع کار و... انجام داد.) توجه دانش آموزان را به مزایا و معایب هر یک از دسته‌بندی‌ها جلب کنید. در این مرحله می‌توانید با دعوت از یک کارشناس، اطلاعاتی راجع به توانایی‌های مورد نیاز برای مشاغل گوناگون در اختیار دانش آموزان قرار دهید. هم‌چنین دانش آموزان می‌توانند در ارتباط با هر یک از شغل‌ها پوستره‌های آموزشی و اطلاعاتی تهیه کنند.

۲ آشنایی با نیاز مشاغل گوناگون به سطوح متفاوت تحصیلی نحوه‌ی اجرا: جدولی ۱۶×۱۶ از حروف تشکیل دهید و در میان سطری‌های افقی و عمودی آن، کلمات (بی‌سواد، زیردیپلم، دیپلم، لیسانس، فوق لیسانس، دکترا، گواهی‌نامه، و...) را بگنجانید. از دانش آموزان بخواهید تا از میان کلمات جدول، سطوح متفاوت تحصیلی را بیابند. این کار را

پروژه

منابع

http://211.120.54.153 (JAPANESE GOVERNMENT POLICES IN SCIENCE AND CULTURE 1994)
http://www.usoe.k12.ut.us/ate/tlc/activity5.pdf

پرستش نامه‌ی معیارهای من در انتخاب شغل

درجه‌ی اهمیت	متن سؤال	
بالا	میزان لذت و رضایت مندی از شغل	۱
متوسط		
پایین		
بالا	میزان درآمد سالیانه	۲
متوسط		
پایین		
بالا	میزان کمک به مردم با انجام این کار (برای زندگی بهتر مردم)	۳
متوسط		
پایین		
بالا	مقدار زمانی که می‌توان به زندگی خانوادگی اختصاص داد.	۴
متوسط		
پایین		
بالا	امکان انجام کارهای خلاقانه	۵
متوسط		
پایین		
بالا	مقدار مسئولیت آن کار (مسئولیت افراد، پروژه‌ها، کارها، میزان درآمد، نیاز به تصمیم‌گیری و حل مسائل)	۶
متوسط		
پایین		
بالا	تنوع در نوع انجام کارهای روزانه، یا محل انجام کار یا برخورد با موارد تازه	۷
متوسط		
پایین		
بالا	تعامل با سایر افراد (داشتن ارباب رجوع، دانش‌آموز یا انجام کارهای گروهی)	۸
متوسط		
پایین		
بالا	امنیت شغلی (احتمال افزایش حقوق و مزایا، احتمال بیکاری، مقدار نیاز جامعه به این شغل)	۹
متوسط		
پایین		
بالا	نگرش جامعه به این شغل (میزان محترم بودن، اعتبار شغل و توجه جامعه به آن)	۱۰
متوسط		
پایین		
بالا	میزان استقلال در کار (امکان تعیین ساعات کار و روش انجام کار خود شخص، امکان کار انفرادی)	۱۱
متوسط		
پایین		
بالا	مقدار اطلاعات من درباره‌ی شغلی که می‌خواهم در آینده انتخاب کنم.	۱۲
متوسط		
پایین		
بالا	برای داشتن این شغل چه مقدار باید تحصیلات و تخصص داشت؟	۱۳
متوسط		
پایین		
بالا	در این جا سایر معیارهای خود را اضافه کنید. (مانند میزان خطرپذیری و عدم امنیت، نیاز به جابه‌جایی و مسافرت یا میزان استرس)	۱۴
متوسط		
پایین		

پرونده

محمد حسن مکارم

آموزش و مسئولیت پذیری حق دارم؟

نویسنده: سید فریدالدین ملاحی

شماره

مجله‌ی رشد و اهتمامی تحصیلی قرار است در سال تحصیلی ۸۸-۸۷ در سلسله مقالات «حق دارم؟» از پایدها و جنبه‌های ایجابی مسائل تربیتی متربیان که برعهده‌ی معلمان و مربیان است، سخن بگوید. این شماره به بحث آموزش و مسئولیت‌پذیری اختصاص دارد.

توجوان سرشار از قود و استعداد است. این معلم و بی و مدیر فرهیخته و مجرب است که می تواند قوای داداد او را برای آرمان های متعالی الهی بسیج کرده، به فعلیت برساند

خودرو را کنار حیابان پارک کرده ای. ساعتی بعد برمی گردی، گلگیر آن زاله کرده اند و هیچ اثری از ضارب نیست. وارد اداره می شوی، فنیقایی را بالای پایش می کنی تا مسئول دیر نظر را پیدا کنی. وارد اتاق می شوی هیچ کس نیست. پس از مدتی آندازچی می گوید: بنشین تا از صبحانه حوری برگردند! روزانه شاهد چند فیلم از این بی نقابانی ها و مسئولیت گریزی ها هستی؟! چند مورد را از خودت مواجه می شوی؟ چند مورد را اظهار اینست از مواجهه ی خود. برایت نقل می کنند؟! پشت سر را می لگرتی، سی سال راه طی کرده ایم و برای احیای همین ارزش ها قیام و انقلاب کرده ایم. راستی چه برخی از شهروندان، اعم از دانشگان، کارمندان، شرکت ها، عابران، معلمان و... این قدر وظیفه گریزند؟! ریشه ی مشکل کجاست؟! اوایل انقلاب و دفاع مقدس راه حافظه می آوری که چگونه از خودگذشتگی و ایثار رایج بود؛ مردم به فقط وظیفه شناس بودند بلکه بارهاش از وظیفه ی خود، کار می کردند و ایثار، عضو، جان، جوان، مال و آبرو و در راه تحقق اهداف انقلاب!

وقتی تعریف های این و آن را می شنوی که پایی به آن طرف آب گذاشته اند داغت تازه تر می شود. یکی از آن ها می گفت: در پایتخت فلال کشور، ساعت ها دنبال کار شخصی بودم و فرصت رفتن به سروران نداشتم. دو عدد مور گرفته و در حین عبور از حیابان ها حوزدم؟ پوست آن را بواشکی پشت دیوار کوچه ای انداختم و به مسیر خود ادامه دادم. دو کوچه بالاتر، صدای پایی از پشت سر شنیدم، رو برگرداندم، جوانی دوان دوان، خود را به من رساند و چیری در جسم فرو کرد و جمله ای ملامت آمیز گفت و رفت. آری، همان پوست هایی مور بود که آن جوان وظیفه ی خود می دانست که برای وظیفه ی خود آگه کند و به عبارتی آدم کند!

حال چه باید کرد؟ آیا می توان از مرد پنهان ساله خواست تعبیر روش دهد! می شود زان پانه سن گذشته را ترست دوباره کرد و ترک عادت داد؟! نمی گویم نتیجه صفر است، اما ایجاد رفتار پسندیده در انسان ها باید در بوجوانی انجام گیرد. تمام باهنجاری های رفتاری که در کودکی و نوجوانی می بینیم، از افرادی سر می زند که زمانی شکر دمدمه بوده اند و قابلیت تغییر پذیری داشته اند. تربیت کردن کار شاهی است و دیر جواب می دهد. امام راجل عظیم الشان

در ماجرای بختیار و افشای خیانت او می فرمود که چه بسا استعمار مهره ای را از بیست سال پیش، برای چنین روزی تربیت کرده است. ما امروز باید در پرورش اخلاق فردی و اجتماعی نونهالان خود در مدارس بکوشیم. نایبست سال بعد میوه آن را بچینیم. معلم و مربی از دوره می تواند فضیلت مسئولیت شناسی و مسئولیت پذیری را در بچه ها پرورش دهد و این دوره نواله لازم است.

الف) نقش الگویی معلم: از همان روز اول مهر، سر وقت وارد کلاس شویم و برای ۹۰ دقیقه تمرین، طرح و برنامه ی آماده داشته باشیم؛ قول و قرار های ما که برای پیشبرد برنامه، اهداف و ارزش های از آن می دهیم، بعینه عمل کنیم. توضیح و رفع شبهه ها، احساس مسئولیت ماست؛ نقاضای تجدید نظر در برقه، حق دانش آموز است. در قبال سؤالات کلامی دانش آموز، احساس تکلیف کنیم، اگر پاسخ راه بعد موکول می کنیم، از سوال تحصیلی بیرون نرویم! دوسری داریم که نزدیک است بازگشته شود از او خواسته شد. خاطره های به یاد ماندنی از دوران دانشجویی خود بگویند. گفت: با استادی قرار امتحان داشتیم. استاد به ذلیلی ناچار به تعویق زمان امتحان شده بود. احساس مسئولیت شدید او را واداشت که شماره ی تماس همه ی ما دانشجویان را از پرونده دانشجویی استخراج کند و شخصاً به یکایک ما زنگ بزند و با عذر خواهی تمام، موضوع را به اطلاع ما برساند!

چه بسا محتوای علمی را که استاد طی یک ترم یا بیش تر به این جوان ارائه داده است و تمام فرمول ها و تحلیل ها از یادش رفته باشند، اما این منش اخلاقی و الگویی استادش کاملاً در حافظه او مانده است و با این بیان، به داشتن چنین معلمی مهابت می کند و کار او را سرمشق بزرگ زندگی خود می داند.

توضیحت مستقیم بسیار کم اثر است و مردم هم نسبت به آن واکنش نشان می دهند؛ امروز همه به اعمال و عملکردها می نگرند، نه به لب ها و دهان ها. از شیر باریه ما تعینم داده اند که: کتب ادعای الناس بغير المناسک.

ب) نقش تهرینی دانش آموز: با اجرای در حته ی اول، فراگیرنده، روحیه ی مسئولیت پذیری را در ما می بیند، آثار آن را حس می کند و بنا به فطرت پاک خود، سعی می کند از الگوی این جنم بیکو اقتباس کند. حال ما باید

زیر نویس

۱. قرآن کریم، سوره اسراء، آيات ۲۶ و ۲۳
- سوره صفات، آیه ۲۴ سوره نحل، آیه ۹۳
- سوره ناکثر، آیه ۸
۲. همان منبع، سوره شمس، آیه ۱۴
۳. تفسیر نمونه، ج ۲۷، ص ۵۷
۴. نهج البلاغه، حکمت ۲۷۹

خیابان پارک کرده بود به طوری که گردش به راست را مختل کرده بود. با روحیه ی معلمی، به او گفتم: «برادر جان! این کار شما خلاف است.» با ترش رویی و برخاش پاسخ داد: «مملکت روی خلاف است.» منظورش این بود که همه متخلف هستند، تو چرا فقط مرا می بینی. گفتم: مملکت از مجموعه ی من و تو ... تشکیل شده، اگر هر کدام دایره ی مسئولیت خود را بپذیریم، جامعه اصلاح می شود و این همه راه بندها در رانندگی نخواهیم داشت.

در سوره ی مبارکه ی شمس، در قصه ی شتر صالح (ع) می خوانیم: «فکذبوه ففقروها فقدمم علیهم ربهیم بذنبهم فسویها». صالح (ع) را تکذیب و ناقه راهی و هلاک کردند، خداوند هم قوم ثمود را در هم کوبید و سرزمین آنها را صاف و مسطح کرد. با این که قاتل شتر یک نفر خاص بود و در تفسیر نام او را «قدار بن سالف» ذکر کرده اند، اما به فرموده ی امیرالمؤمنین (ع) در نهج البلاغه ی شریف، خداوند همه را مشمول عذاب کرد، چون همه به این کار رضایت دادند.

آری، دود مسئولیت ناپذیری در چشم همه ی آحاد جامعه می رود و تر و خشک را می سوزاند. البته ما نیز معتقد به «اصالت آمیخته ی فرد و اجتماع» هستیم، نه اصالت فرد به تنهایی، و نه اصالت اجتماع به تنهایی. بنابراین، تازمانی که همه ی شهروندان مسئولیت های خود را بر دوش نکشند، جامعه روی سعادت نمی بیند. زحمتی می کشیم، اما ضایع می شود. از این رو، تنها راه این است که نسل جدید را در باییم و از همان سنین کودکی و در کلاس های درس، به دوروش توأم نقش الگوی معلم و نقش تعزینی دانش آموز این خوی خداپسندانه و راه گشارا در وجود آنها به ملکه ی اخلاقی مبدل سازیم. در این صورت خواهیم دید که به مدینه ی فاضله نزدیک می شویم. به قول هاتف اصفهانی: هر چه بینی دلت همان خواهد، هر چه خواهد دلت همان بینی. حکمت پایانی نهج البلاغه را حسن ختام این نوشتار قرار می دهم و از روح بلند صاحب آن برای رسیدن به این مهم استمداد می طلبم: «ما اخذ الله علی اهل الجهل ان يتعلموا حتى اخذ علی اهل العلم ان يعلموا» طبق این حدیث شریف، خداوند ابتدا معلمان را در تعلیمشان مواخذه می کند، قبل از آن که متعلمان را در کوتاهی های آنان سرزنش کند.

زمینه را فراهم کنیم تا او نیز وارد عمل شود و «وظیفه شناسی» را از خود بروز دهد و در طول سال تمرین کافی، تحت مدیریت معلم، داشته باشد تا به تدریج، برای او ملکه شود.

در این راستا، کارهای متعددی را می توان به عهده ی بچه ها گذاشت: یکی را مأمور حضور و غیاب و امانت داری در این کار کنیم؛ یکی را نماینده ی آموزشی، دیگری را نماینده ی پرورشی، سومی را مسئول جمع آوری سؤالات علمی دانش آموزان کلاس، ... حتی مسئول اذان نماز، تربیت پیش نماز و ده ها منصب دیگر که هر چند کوچک بنمایاند، اما ما را به جایگاه مطلوب نزدیک می کند.

مهم ترین وظیفه ی معلم همین است که علاوه بر سلامت رفتار خود، برای تمرین رفتار سالم به بچه ها میدان بدهد. نوجوان سرشار از قوه و استعداد است. این معلم و مربی و مدیر فرهیخته و مجرب است که می تواند قوای خداداد او را برای آرمان های متعالی الهی بسیج کرده، به فعلیت برساند. بچه ها دوست دارند خود را نشان دهند و ابراز وجود کنند، حال اگر ما آنان را در زمینه های مثبت به کار بگیریم و حوزه های خودنمایی صحیح را به آنها نشان ندهیم، دشمنان، آنان را به حوزه های خودنمایی ناسالم می کشانند. آموزه های دینی ما مملو از دعوت به «مسئولیت پذیری» است. کافی است اشتیاقات مختلف این کلمه را در آیات قرآنی و روایات مأثوره استخراج کنیم. همه جا صحبت از تکلیف، انجام تکلیف و مواخذه در برابر تکالیف است. از باب نمونه، چند مورد را یادآور می شویم: «چشم، گوش و دل همگی در برابر عملکرد خود مسئول اند؛ وفای به عهد کنیبد چرا که از شما سؤال می شود؛ آنان را نگاه دارید (در قیامت)، چون که همگی مسئول اند؛ از کرده ی شما قطعاً سؤال می شود؛ در قیامت از نعمات داده شده به شما سؤال می شود...»^۱

هر فرد جامعه باید سهم خود را در مسئولیت پذیری به عهده بگیرد (علیکم انفسکم). جامعه کم کم به خرابی می رود، و باید کم کم هم به صلاح گراید. نگوییم با یک گل بهار نمی شود! اتفاقاً یک گل یک گل بهار می شود؛ معلم باید این اعتماد به نفس را در بچه ها تقویت کند.

حاطره ی تلخی را بازگو کنیم: راننده ای سر نیش

شکل گیری رقابت در کودکان

رقابت امری ذاتی است یا اکتسابی؟ پاسخ به این سؤال بر اساس رویکردها و نظریه های مختلف فلسفی و روان شناسی متفاوت است. ویلیام جیمز (۱۸۴۲-۱۹۱۰) روان شناس آمریکایی، رقابت را یک نوع تجربه می داند که شخص را به کار و فعالیت تحریک می کند تا دیگران برابر باشد یا بر آنان برتر شود. او در اهمیت رقابت می گویند: ۹۰ درصد فعالیت های جهانی به واسطه ی آن انجام می گیرد. مقالات گریز برگ در ساره ی زشید رقابت در کودکان خود مثال نشان می دهد که میل رقابت تا افزایش سن کودک زیاد می شود. از آزمایش های لونا نیز چنین بر می آید که میل رقابت در دو سالگی ظاهر می شود بلکه در سال سوم اوج می شود و در پنج سالگی به بیش ترین حد می رسد (شعاری نژاد، ۱۳۸۵).

سیاسی (۱۳۴۸) نیز هم چشمی از رقابت را تمایلی طبیعی می داند که هر کس دارد و می خواهد تا دیگران برابر باشد و حتی در صورت امکان بر آن ها برتری یابد. گروهی دیگر سر جنبه های اکتسابی رقابت تأکید دارند. کرایاخ (ترجمه ی رضوی، ۱۳۶۴) معتقد است که دانش آموزان رقابت و هم چشمی یاد می گیرند.

در دنیای امروزی، برای پیشرفت و ترقی، رقابت با دیگران به شدت مورد تشویق قرار می گیرد و پاداش های اجتماعی در آشکار شدن انگیزه ی رقابت اهمیت بسیاری دارند. برای مثال، در جامعه ی آمریکایی، رقابت فردی مقبولیت دارد و پیشرفت اجتماعی حری از خصوصیات شخصیتی قابل توجه به شمار می رود. از سوی دیگر، در جوامع دیگر، زهدت و کارم دهائی آن، نقش متفاوتی دارد و حتی در مواردی، رقابت فردی مطرود جامعه است.

«رقابت» شایع ترین ابزار انگیزشی است که در شرایط و موقعیت های گوناگون استفاده می شود.

گسترده گی کاربردهای رقابت در انگیزش تحصیلی به حدی است که استفاده از ابزارهای دیگر را تحت شعاع قرار می دهد و جاس هم برای نقد و ارزیابی آن باقی نمی گذارد.

مربیان و صاحب نظران تریسی از دیرباز تا کنون، رقابت تحصیلی را ابزار انگیزشی مناسبی دانسته اند؛ اما در مورد خطر ها و عواقب افراط در استفاده از آن نیز توصیه ها و تذکرات فراوانی داده اند. امروزه، به عواقب منفی و آثار پاتیار رقابت توجه بیش تر می شود تا حدی که عده ای از متخصصان آموزشی روان شناسان تریسی، به مخالفت کامل با آن برخاسته اند.

نادار آموزشی مدارس، رقابت را از بکیزه های بسیار خوب و لازم برای تحریک دانش آموزان به فعالیت بیش تر می پنداشتند. به همین سبب همیشه در محیط مدرسه، اوتاع و مریاطی به وجود می آوردند که رقابت بین دانش آموزان را برانگیخته و میزان آن را افزایش دهند (شعاری نژاد، ۱۳۷۰).

رقابت کودکان در اتمر مایل به است، اما به تدریج شدت می یابد و بر رشد اجتماعی آنان اثر می گذارد (اشفیع آذینی، ۱۳۶۹). از افزایش میل رقابت به نامیب افزایش سن، می توان استنتاج کرد که جنبه های محیطی، اجتماعی و فرهنگی در شکل گیری و رشد رقابت مهم تر است. همد (شعاری نژاد، ۱۳۸۵) به نوعی این موضوع را تأیید می کند. بیش تر کودکان همین که به سن مدرسه می رسند می گویند به هر وسیله که ممکن باشد به دیگران غلبت و برتر شوند. میل به رقابت در سن دسسالگی آغاز و سپس در ابعاد مزاحل زندگی ادامه می یابد.

دلایل کاربرد رقابت

شاید مهم ترین دلیل کاربرد رقابت در امور تحصیلی، سبب به پیشرفت باشد. نظریه ی انگیزش پیشرفت یا سبب به پیشرفت یکی از

انگیزش تحصیلی و رقابت

انگیزش در مدرسه ۳

ابراهیم اصلانی

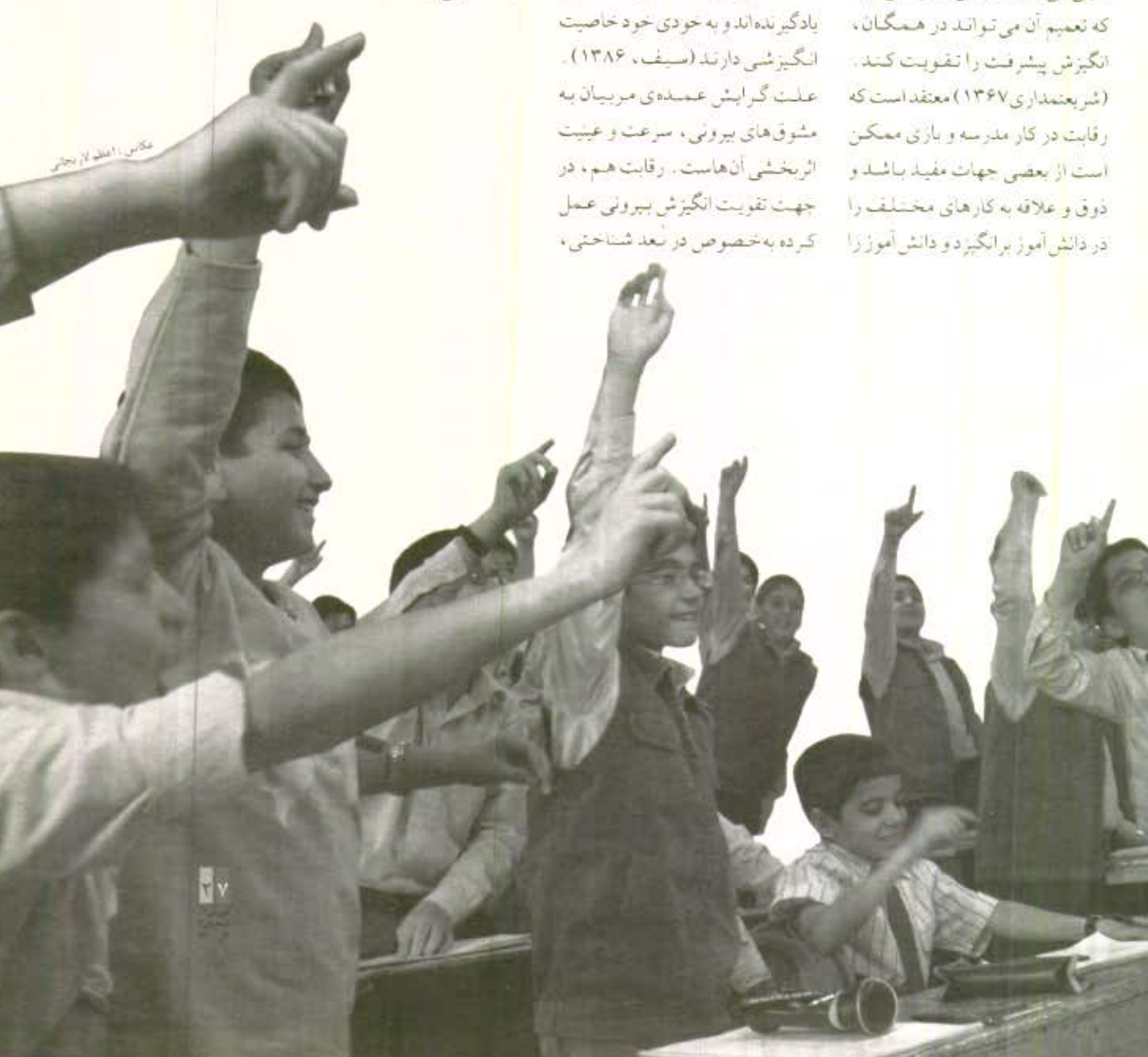
William James
P.J.Greenberg
C.Leuba
Lee J.Cronbach
Incentives

زیرنویس

نتایج قابل توجهی به دنبال دارد. در هر حال، در جست و جوی یافتن راه‌ها، روش‌ها و ابزارهای برای ایجاد و تقویت تحرک، فعالیت و میل به پیشرفت در دانش‌آموزان، اگر از خودانگیختگی و خودکنترلی و خودسامان‌گری سخن می‌گوییم؛ اما استفاده از مشوق‌های بیرونی و ابزاری چون رقابت را، به دلایلی که بیان شد، ترجیح می‌دهیم. به طور معمول، فلسفه یا مبانی کاربرد رقابت کم‌تر مورد توجه قرار می‌گیرد، ولی حدود کاربردهای رقابت و احتیاط‌های لازم در این باره، از مباحث رایج و گسترده است.

به توانایی و استعداد خود آشنا سازد. سومین دلیل کاربرد رقابت در مدرسه به سرعت اثربخشی آن بازمی‌گردد. به طور معمول، روش‌های انگیزش مبتنی بر انگیزش بیرونی، زودبازده بوده و نتایج آن دارای عیبیت بیش‌تری هستند. مشوق‌ها از یک دیدگاه کلی دو دسته‌اند: بیرونی و درونی. مشوق بیرونی به پاداش‌ها و تقویت‌کننده‌هایی گفته می‌شود که نسبت به فعالیت یادگیری جنبه‌ی بیرونی دارند؛ مانند سنایش و نمره‌ی خوب. مشوق درونی به حته‌هایی از فعالیت یادگیری گفته می‌شود که مورد علاقه‌ی یادگیرنده‌اند و به خودی خود خاصیت انگیزشی دارند (سیف، ۱۳۸۶). علت‌گیرایش عمده‌ی مربیان به مشوق‌های بیرونی، سرعت و عیبیت اثربخشی آن‌هاست. رقابت هم، در جهت تقویت انگیزش بیرونی عمل کرده به‌خصوص در بُعد شناختی،

نظریه‌های مربوط به انگیزش است که در روان‌شناسی پرورشی جای مهمی دارد. منظور از انگیزش پیشرفت یا انگیزش موفقیت «میل یا اشتیاق برای کسب موفقیت و شرکت در فعالیت‌هایی است که موفقیت در آن‌ها به کوشش و توانایی شخصی وابسته است (سیف، ۱۳۸۶). میل به پیشرفت و موفقیت، متجرب به استفاده از ابزارهایی چون رقابت می‌شود. نکته‌ی دوم در این مورد، استناد به نتایج رقابت است، چون رقابت، حداقل در مورد عمده‌ای، به نتایج مثبتی می‌انجامد چنین تصور می‌شود که تعمیم آن می‌تواند در همگان، انگیزش پیشرفت را تقویت کند. (شریعتمداری، ۱۳۶۷) معتقد است که رقابت در کار مدرسه و بازی ممکن است از بعضی جهات مفید باشد و ذوق و علاقه به کارهای مختلف را در دانش‌آموز برانگیزد و دانش‌آموز را

عکاس: اعظم لاریجانی

گذشته کتاب پایه‌ی اول راهنمایی تحصیلی این گونه ارائه شد. در سال جدید به همین دلیل باید، کتاب پایه‌ی دوم تغییر می‌کرد. اگر دانش‌آموزان می‌خواستند بدون تغییر کتاب پایه‌ی دوم را بخوانند یا مشکل مواجه می‌شدند. چرا که حجم کتاب کم نشده بود، در نتیجه کتاب را بازننگری، مطالعه و بازنویسی کردیم، جاهایی را حذف و جاهایی را تلخیص کردیم. بعضی قسمت‌ها را هم به پاورقی بردیم. بعد از کار فراوانی که روی کتاب صورت گرفت، در نهایت کتاب را برای مهر ارائه دادیم. دلیل دیگر تغییر، نو کردن برخی از قسمت‌های کتاب با توجه به داده‌های جدید علمی بود. به‌طور مثال کشف آثار باستانی در شهر جیرفت و کشف شهر سوخته در استان سیستان و بلوچستان که جای این مطالب خالی بود، از طرفی دیگر پرسش‌های آخر درس تا اندازه‌ای سستی و یکدست بود و مطابق با نیازهای روز و وضعیت امروز، آموزشی نبود به همین دلیل نیاز به تغییراتی احساس می‌شد. مادر جهت پرورش خلاقیت دانش‌آموزان و براساس تفکر محوری در پرسش‌های پایان فصل، طراحی نو و تغییراتی ایجاد کردیم.

■ این کتاب به‌طور آزمایشی به اجرا درمی‌آید؟

□ باید توضیح بدهم که اجرای آزمایشی مخصوص کتاب‌های جدیدالتألیف است، نه کتاب‌هایی که بازننگری یا تجدیدنظر می‌شوند. کتابی اجرای آزمایشی می‌شود که همه‌ی عناصر آن جدیدالتألیف باشد، محتوای کتاب، راهنمای برنامه و دیگر بخش‌های کتاب، در حالی که

■ علت تغییر کتاب‌های تاریخ در یکی دو سال اخیر چه بوده است؟

□ من ناچارم برای پاسخ به این سؤال قدری به گذشته برگردم. درس تاریخ در دوره‌ی راهنمایی تحصیلی به همراه دو درس مرتبط با آن یعنی جغرافیا و تعلیمات اجتماعی چندین سال است که با مشکل روبه‌رو است و ریشه‌ی اصلی این مشکلات به زمانی باز می‌گردد که این درس‌ها دو ساعت در هفته ارائه می‌شدند و این دو ساعت به یک ساعت تقلیل یافت. از آن زمان همواره معلمان شکایت داشتند و دارند، کتاب تغییر نکرده بود و زمان تدریس کاهش یافته بود. در ابتدا کتاب تغییری نکرد، چون این تصمیم یکباره گرفته شد، ولی ناچار شدیم طی سالیان بعد، مکرر کتاب‌ها را بازننگری کنیم، تجدیدنظر کنیم و به منظور متناسب کردن حجم کتاب با یک ساعت درسی که عملاً ۴۵ دقیقه است آن را آماده کنیم.

■ آیا علت تغییرات امسال، به‌خصوص در کتاب پایه‌ی دوم به همین سبب بود؟

□ پس از کارهای مختلفی که طی این سال‌ها انجام گرفت، گرچه در سال‌های گذشته بخشی از کتاب‌ها را حذف، خلاصه و حتی جابه‌جا کردیم؛ ولی مشکل به‌طور ریشه‌ای حل نشد تا این که سال گذشته بعد از جلسات و نشست‌هایی که با همکاران و دبیران دوره‌ی راهنمایی تحصیلی داشتیم، به این نتیجه رسیدیم که ۳ درس آخر مربوط به تاریخ صدر اسلام کتاب پایه‌ی اول راهنمایی تحصیلی را برداریم و آن را به پایه‌ی دوم منتقل کنیم. سال

رشد آموزش راهنمایی تحصیلی، تصمیم دارد در هر شماره با یکی از مسئولان و دست‌اندرکاران تألیف کتاب‌های درسی مصاحبه داشته باشد تا معلمان در جریان برنامه ریزی و تألیف کتاب‌های درسی قرار گیرند.

مسعود جوادیان نزدیک به ۲۰ سال در برنامه‌ریزی و تألیف بسیاری از کتاب‌های تاریخ دوره‌های گوناگون تحصیلی مشارکت داشته است. وی کارشناس ارشد تاریخ با گرایش ایران باستان و اکنون کارشناس مسئول گروه تاریخ دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی و نیز مدیر داخلی مجله‌ی رشد آموزش تاریخ است. به علت وجود تغییراتی که طی چند سال اخیر در کتاب‌های تاریخ دوره‌ی راهنمایی تحصیلی ایجاد شده است، به‌خصوص تغییر در کتاب پایه‌ی دوم دوره‌ی راهنمایی تحصیلی، با ایشان به گفت‌وگو نشستیم و علت تغییرات را جویا شدیم.

بازنگری کتاب‌های تاریخ

کتاب پایه‌ی دوم به این شکل تغییر نداشته است. ما برای درس تاریخ در دوره‌ی راهنمایی تحصیلی در شورایی، راهنمای برنامه‌ی جدیدی تهیه کردیم، اما در حال حاضر کار اصلاح کتاب مقطعی است.

■ پس در آینده ما منتظر دگرگونی کامل و تألیف جدید کتاب تاریخ باشیم؟

□ من در حال حاضر هیچ قولی به شما و همکاران نمی‌توانم بدهم، چرا که در این زمینه تصمیم‌گیری به مسئولان رده‌ی بالاتر باز می‌گردد، صحبت‌هایی شده که در این سه درس به صورت تلفیقی در یک کتاب در سه پایه با نام مطالعات اجتماعی ارائه شود و راهکارهای دیگری نیز ارائه شده است که همه قطعاً به سال آینده و حتی دو یا سه سال آینده بعید است، برسد. همه چیز به این بستگی دارد که مسئولان ما مجدداً چه تصمیمی بگیرند.

■ با توجه به تغییرات سلسله مراتبی آیا برای کتاب پایه‌ی سوم هم برنامه‌ی خاصی دارید؟

□ کتاب پایه‌ی سوم را از دو سال پیش تا اندازه‌ای تغییر دادیم و روی آن کار کردیم، متأسفانه با توجه به آن که محتوای کتاب مباحث مربوط به تاریخ معاصر و انقلاب است جمع و جور کردن آن بیش از این، بسیار دشوار است و فعلاً تغییر دیگری در آن نخواهیم داد.

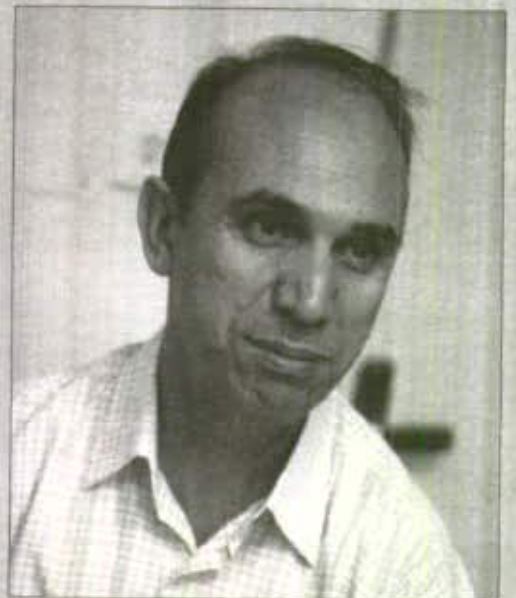
■ در مورد هر یک از تغییرات اعمال شده آیا دبیران آموزش دیده‌اند؟

□ در تابستان امسال دوره‌ی آموزشی دو روزه با هدف آشناسازی دبیران با این تغییرات و علت ایجاد تغییرات برای کلیه‌ی همکاران در کشور ترتیب دادیم. از هر استان دو نفر به نمایندگی از طرف کل استان برای حضور در کارگاه آموزشی شرکت داشتند که آن‌ها خود به همکارانشان اطلاع‌رسانی می‌کنند، گذشته از این ما با همکاران در ارتباط هستیم. من خودم طی سال‌های اخیر به استان‌ها بسیار سفر کردم و با همکاران به‌طور مفصل در مورد تغییرات به‌شور نشستیم. لازم به ذکر است که یادآور شوم کتاب به‌هم نریخته و تنها تغییراتی در آن داده شده است معلمان و همکاران عزیز می‌توانند با آموزش ضمن خدمت به راحتی تدریس داشته باشند و جای هیچ‌گونه نگرانی برای همکاران عزیز و دانش‌آموزان گرامی وجود نخواهد داشت.

■ آیا توصیه‌ی خاصی برای دبیران تاریخ دوره‌ی راهنمایی تحصیلی دارید؟

□ من همواره به همکارانم گفته‌ام و باز می‌گویم که سعی کنند به شکل مطالعه‌ی مستمر مطالعه داشته باشند، و با اهداف آموزشی آشنا شوند. بدون آشنایی با اهداف آموزشی، بدون مطالعه‌ی مستمر در مورد تاریخ ایران و جهان و به روز کردن خود بعید است که بتوانند خوب تدریس داشته باشند. بنابراین تقاضایم این است که همکاران عزیزمان حتماً مطالعه داشته باشند و بدون مطالعه وارد کلاس نشوند.

یکی از دلایل بازنگری
کتاب‌های تاریخ، نو
کردن برخی از
قسمت‌های کتاب با
توجه به داده‌های
جدید علمی بود

آذر ۱۳۸۷

۴ آذر، ۱۳۲۵ خورشیدی؛
در گذشت جبار باغچه بان
بنیان گذار نخستین مدرسه‌ی
کودکان ناشنوا در ایران

۶ آذر، ۱۳۲۲ خورشیدی؛
برگزاری کنفرانس تاریخی تهران

نام نهمین ماه از گاهشماری خورشیدی است. در اوستا و در فارسی باستان به آن *Atra* گفته شده است. آذر فرشته‌ی نگهبان آتش و یکی از بزرگ‌ترین ایزدان ایران باستان و زرتشتیان است. مردم ایران از این ماه با نام‌های گوناگون یاد می‌کنند. کردها به آذر، «ساران» به معنی سردی‌ها می‌گویند. به این ماه «سه رماوز» به معنی وزیدن و آغاز سرما نیز گفته شده است. هم‌چنین در ایلام به آن آذرمانگ دوم زمستان و در دماوند «تیرماه» گفته شده است. رنگ زرد، فلز قلع، سنگ یاقوت زرد، الماس و سیاره‌ی مشتری را منسوب به این ماه می‌دانند.

جبار عسکرزاده معروف به باغچه بان در سال ۱۲۶۴ خورشیدی در شهر ایروان به دنیا آمد. او در سن ۱۵ سالگی پس از وقوع جنگ جهانی اول از قفقاز به مریند آمد و شغل آموزگاری را برگزید.

باغچه بان درس‌ها را به شیوه‌های جدید آموزشی به دانش‌آموزان می‌آموخت. او در سال ۱۳۰۳ با همکاری رئیس آموزش و پرورش آذربایجان کودستانی به نام باغچه‌ی اطفال بنیان نهاد و با نوآوری خود برنامه‌هایی از جمله کاردستی، نقاشی، بازی، نمایش و... در آن آموزش داد. آنچه نام باغچه بان را در تاریخ فرهنگ ایران ماندگار کرد تأسیس مدرسه‌هایی برای آموزش کودکان کر و لال بود.

کنفرانس تهران ۶ آذر ۱۳۲۲ شروع شد و تا ۹ آذر ادامه یافت در این کنفرانس رئیس‌جمهور آمریکا (روزولت) نخست‌وزیر انگلستان (چرچیل) و رهبر شوروی (استالین) گرد هم آمدند. آنان برای مقابله با دولت آلمان به عنوان رهبران جبهه‌ی متفقین تصمیمات زیر را گرفتند.

- ایجاد جبهه‌ی دوم و پیاده شدن قوای آمریکایی، انگلیسی، کانادایی و فرانسه‌ی آزاد در سواحل «نورماندی» فرانسه در ۱۶ خرداد ۱۳۲۳؛
- ضد حمله‌ی بزرگ ارتش سرخ شوروی به نیروهای آلمان با هدف بیرون راندن قطعی آلمان‌ها از خاک شوروی در تیر ۱۳۲۳.

اشاره

و قایع و حوادث مهم به شکل‌های مختلف در رسانه‌های گوناگون مطرح می‌شوند. در صفحه‌ی روزنامه‌ی کنسول سعید می‌کنیم به اتفاقاتی اشاره کنیم که تاکنون کم‌تر مطرح شده‌اند و هم‌چنین ناخدی کاربرد آموزشی مناسب‌های مختلف آن‌ها را در کلاس درس خود به کار ببرند.

روزنامه‌شمار

معموداً هر هفتاد و هفتاد و هفتاد

۷ آذر، ۱۳۵۷ خورشیدی؛
درگذشت میرزا حسن زرین خط

۹ آذر، ۱۳۵۰ خورشیدی؛
باز پس گیری جزایر ایرانی
تنب بزرگ و کوچک و ابوموسی
از انگلیسی ها پس از ۸۰ سال

۱۲ آذر، ۱۳۵۳ خورشیدی؛
امضای قرارداد راه اندازی
تشکیلات بین المللی صلیب سرخ

شاید در تمام تاریخ خط و خوش نویسی ایران نتوان کسی را یافت که به اندازه ی استاد حسن زرین خط، خط نوشته باشد. خود او می گوید: «خط من در جیب هر ایرانی هست». به راستی نیز چنین است، زیرا نوشته های روی اسکناس های بانک ملی به خط اوست. گذشته از این، کتاب های درسی، کتیبه های مساجد و مقابر و بناهای بزرگ تاریخی، سنگ نبشته های آثار گوناگون، اوراق بهادار، بروشور داخل جعبه ی دارو، سکه ها، کاشی ها، پلاک ها، تابلوهای تاسیسات و بناهای دولتی و ... اغلب به خط اوست.

وی در سال ۱۲۷۳ خورشیدی در تهران زاده شد، پس از طی آموزش های معمول، علاقه ی فراوان به خط او را به سوی این کار کشاند. نخستین کتاب های درسی از کارهای استاد است. او بسیار فروتن بود و در خط چیرگی بالایی داشت. وی خط نستعلیق را به درجه ی کمال رساند.

در سال ۱۳۵۰ خورشیدی برابر با ۱۹۷۲ میلادی دگر بار حاکمیت ایران بر سه جزیره ی تنب بزرگ و کوچک و ابوموسی اعمال شد. اسناد تاریخی نشان می دهد که این جزایر تا اواسط سلطنت ناصرالدین شاه متعلق به ایران بوده است. در این دوره ایران قوای نظامی خود را در این سه جزیره پیاده کرد. در آغاز سلطنت مظفرالدین شاه این جزایر به اشغال بریتانیا درآمد. با این وجود حکام محلی شیخ نشین هیچ گونه ادعایی نداشتند و خود را تحت الحمایه ی ایران می دانستند. و در آخر در سال ۱۳۵۰ این جزایر از بریتانیا باز پس گرفته می شود.

کمیته ی بین المللی صلیب سرخ ICRC سازمانی بی طرف است که وظیفه ی بشردوستانه ی آن حفاظت از زندگی و کرامت و یاری رسانی قربانیان جنگ و خشونت داخلی است.

این کمیته کار هدایت و هماهنگ سازی فعالیت های امدادی نهضت را در مواقع منازعات بر عهده دارد.

کمیته ی بین المللی صلیب سرخ به پیشنهاد هائری دونان، از شهروندان کشور سوئیس، تشکیل شد. وی پس از مشاهده ی جنگ مخوف میان اتریش و فرانسه بر آن شد که یاری رسان سربازان و دیگر زخمی های جنگ باشد. بعد از تشکیل کمیته ی بین المللی از کشورهای گوناگون و تصویب پیشنهاد نام برده به افتخار او پرچم سوئیس را آرم این سازمان کردند. سازمان صلیب سرخ از بخش های زیر تشکیل شده است:

۱. کمیته ی بین المللی صلیب سرخ ICRC
۲. فدراسیون بین المللی جمعیت های صلیب سرخ* و هلال احمر.

۱۹ آذر، ۱۳۳۳ خورشیدی،
درگذشت میرزا حسن تبریزی
رشدیه

۳۰ آذر، ۱۳۳۰ خورشیدی،
پایان ساخت مدرسه‌ی دارالفنون تهران در دوره‌ی قاجاریه

فکر ایجاد و تأسیس مدرسه‌ی دارالفنون در تهران پس از مسافرت امیرکبیر به روسیه و بازدید از مدارس فنی، صنعتی و نظامی آن پیش آمد. نقشه‌ی ساختمان دارالفنون را میرزا رضا مهندس در سال ۱۲۶۶ هـ. ق شروع کرد و یک سال بعد آن را به اتمام رساند.

بعد از افتتاح این مدرسه به تمام حاکمان ولایات اعلام شد که اعیان‌زادگان را برای تحصیل پیاده‌نظام، توپخانه، مهندسی نظام، پزشکی و جراحی، داروسازی و معدن‌شناسی به این مدرسه بفرستند. که تعداد ۱۰۰ نفر از نجیب‌زادگان برای تحصیل در این مدرسه آماده شدند.

در این مدرسه همه‌ی شاگردان با هر سن و سال حق ورود داشتند. ساعت کار مدرسه از ۸ صبح تا ۳ بعدازظهر، در ضمن مدرسه در ماه رمضان تعطیل بود.

مدت تحصیل از نه ماه کم‌تر نبود و سالیانه سه نوبت امتحان از شاگردان گرفته می‌شد. روش تدریس به دو صورت نظری و عملی بود. تحصیل در مدرسه رایگان و با لباس‌های متحدالشکل بود که از طرف دولت در دو نوبت زمستان و تابستان به آنان تحویل می‌شد. صبحانه و نهار و حتی کتاب‌های مدرسه به صورت رایگان توزیع می‌شد. مخارج این مدرسه را (هر سال، سی هزار تومان) مخبرالدوله وزیر معارف تقبل کرده بود.

اثرات این مدرسه

فارع‌التحصیلان از خانواده‌های اعیان و اشراف بودند که نقش مؤثری در نشر تمدن و فرهنگ ایرانی ایفا می‌کردند.

تأسیس وزارت علوم در سال ۱۲۷۲ هـ. ق زمینه‌ی رواج و اقتباس فرهنگ اروپایی را فراهم ساخت.

اعزام زبده‌ترین شاگردان به خارج و کسب جدیدترین دستاوردهای علمی در هنگام بازگشت زمینه‌ی پیشرفت و اشاعه‌ی فرهنگ جدید اروپا را فراهم آورد.

احساس نیاز به منابع مفید درسی موجب تألیف و ترجمه‌ی کتاب‌هایی در رشته‌های مختلف شد.

میرزا حسن تبریزی در سال

۱۲۶۷ هـ. ق در تبریز به دنیا آمد. او در سال ۱۲۹۸ هـ. ق

در بیروت وارد دارالمعلمین شد و دو سال به تحصیل اصول

تعلیم و تربیت پرداخت. در سال ۱۳۰۰ هـ. ق بیروت را به

قصد ایران ترک کرد و چون شرایط ایران را برای تأسیس

مدرسه مناسب ندید به ایروان رفت و اولین مدرسه‌ی رشدیه را

تأسیس کرد. پس از مراجعت به ایران چندین مدرسه در تبریز بنا

کرد. ولی به دلایل گوناگون این مدرسه‌ها از هم پاشید تا این که

امیرنظام گروسی (والی آذربایجان) به دنبال شکایت

برخی از بزرگان تبریز از مدرسه‌ی رشدیه برای رسیدگی

از تهران به تبریز رفته و با رشدیه دیدار کرد. پس از گفت‌وگو با

وی درباره‌ی شیوه‌ی تدریس و پرسش از غوغا و هیاهوی مقدس‌مایان از پاسخ‌های رشدیه

بسیار خوشنود شد و به او گفت:

«برو مدرسه‌ات را اداره کن. خدا پشت و پناحت باد.»

رشدیه اولین مدرسه‌اش را در تهران، سال ۱۳۱۵ هـ. ق

تأسیس کرد. او را به دلیل این که از پیشگامان نهضت فرهنگی و

آموزش و پرورش نویسن و بنیان‌گذار نخستین دبستان به

سیکی نو در ایران است پدر فرهنگ جدید ایران نامیده‌اند.

بر نویسن
در مقاله‌ی «ایران کشوری اسلامی است» به‌عنوان
نویسنده‌ی سوره‌ی «میرزا حسن تبریزی» در مجله‌ی «تاریخ و فرهنگ»
مؤسسه‌ی «میرزا حسن تبریزی» در تبریز، به‌عنوان
میرزا حسن

نویسن
میرزا حسن تبریزی، «تاریخ و فرهنگ»
مؤسسه‌ی «میرزا حسن تبریزی» در تبریز، به‌عنوان
میرزا حسن

نویسن
میرزا حسن تبریزی، «تاریخ و فرهنگ»
مؤسسه‌ی «میرزا حسن تبریزی» در تبریز، به‌عنوان
میرزا حسن

نویسن
میرزا حسن تبریزی، «تاریخ و فرهنگ»
مؤسسه‌ی «میرزا حسن تبریزی» در تبریز، به‌عنوان
میرزا حسن

نویسن
میرزا حسن تبریزی، «تاریخ و فرهنگ»
مؤسسه‌ی «میرزا حسن تبریزی» در تبریز، به‌عنوان
میرزا حسن

نویسن
میرزا حسن تبریزی، «تاریخ و فرهنگ»
مؤسسه‌ی «میرزا حسن تبریزی» در تبریز، به‌عنوان
میرزا حسن

نویسن
میرزا حسن تبریزی، «تاریخ و فرهنگ»
مؤسسه‌ی «میرزا حسن تبریزی» در تبریز، به‌عنوان
میرزا حسن

نویسن
میرزا حسن تبریزی، «تاریخ و فرهنگ»
مؤسسه‌ی «میرزا حسن تبریزی» در تبریز، به‌عنوان
میرزا حسن

رویکردی نوبه داستان های قرآنی

فاطمه محمودیان

عنوان: ابراهیم و راحله - جلد نخست: مسافران سرزمین روشنایی
مؤلف: دکتر محمد علی فیاض بخش
ناشر: انتشارات اطلاعات (تلفن ۶۶۴۶۰۷۳۶ - ۲۹۹۹۳۲۲۲ - ۰۲۱)
چاپ اول، تهران: ۱۳۸۵، ۱۴۰، ص، ۴۸۰۰ تومان.

این اثر مشتمل بر ۳۰ داستان است که در مجموع، به خلق داستانی بلند و یکپارچه انجامیده و نهایتاً جلوه‌ای از سه مفهوم اعتقادی مترگ: توحید، نبوت و معاد را - که همه برگرفته از مثال‌های قرآنی در این حیطه هاست - نشان می‌دهد.

داستان بلند ابراهیم و راحله، که مسافران سرزمین روشنایی اند، یک قطعه‌ی خیالی است که بر اساس پاره‌ای مثال‌ها و تشبیه‌های قرآنی نوشته شده است. در سراسر این داستان، تلاش پیامبران به عنوان راهنمایان الهی برای هدایت انسان‌ها بازنمایانده شده و سرکشی و خیره‌سری کسانی که به راه شیطان می‌روند، در مقابل این راهبران به تصویر کشیده شده است.

گنجینه‌های آذری

موزه‌ها و بناهای تاریخی ایران (۳)

غناي میراث فرهنگی ایران بر ساکنان این مرز و بوم پوشیده نیست؛ با این همه برخی زوایای میراث فرهنگی این سرزمین تاریک و ناشناخته است. بسیاری از مردم ما و دوست‌داران سرزمین کهن سال ایران به اندازه‌ی کافی با میراث فرهنگی و تاریخی ایران زمین آشنایی ندارند. سعی ما بر این است تا شمارا در هر شماره با گوشه‌هایی از میراث فرهنگی برخی از مناطق ایران زمین آشنا کنیم.

آذربایجان شرقی

۱. موزه‌ی آذربایجان: در مرکز شهر تبریز کنار مسجد گوشت‌خوارها و چند اتاق انباری و کتابخانه یکی از بزرگ‌ترین موزه‌های کشور قرار دارد و کلیتاً زیر سدی از ۲۹۰۰ متر مربع است. موزه‌ی آذربایجان ۲۳۰۰ قطعه آشنای عتیقه و هنری ثبت شده و بیش از ۱۰۰۰۰ اشیاء غیرنسی و در حال بررسی، ۱۰۰ جلد کتاب خطی نسی و ۲۵۰۰ جلد کتاب چاپی در زمینه‌ی تاریخ و باستان‌شناسی و علمی دارد. به‌طور متوسط همه‌ی ساله در حدود ۱۰۰/۰۰۰ (یک صد هزار) نفر از دوست‌داران فرهنگ و هنر و تمدن کشورمان و جهان‌گردان خارجی از این موزه بازدید می‌کنند. در سالن طبقه‌ی اول موزه‌ی آذربایجان، مقابله‌های متنوع و آثار مرموزی از هنر آذری وجود فی م جمده شده است.

قدیمی‌ترین مقابله‌های این موزه به تمدن اسماعیل‌آباد (پیش‌فروین و کرج) مربوط می‌شود که از حفاری علمی تپه‌ی موشلان به دست آمده است. همه‌ی جنس‌های دنیا موسیقی از مناطق حساس و دیدار

تپلان و درستان (هنر آذری اول و دوم) و م (شوش، دوره‌ی پارت و مناطق جنجان، مشکین شهر، میانه و مراغه) قرار دارد. ظروف سفالی پادشاه شامل پیدانه، خمره‌های کوچک، چراغ‌های پهن‌سوز، آتشدان و... است.

در بخش اسلامی این موزه، آشنایی از قرون چهارم تا یازدهم هجری به نمایش گذاشته شده که پس‌رمز از مهم‌ترین آن‌هاست. این فصل متعلق به سال ششم هجری است و چهار دکمه‌ی رزمز دارد.

مدیر اشیاء شامل، ظروف چینی دوره‌ی مسقوی، سکه‌هایی از دوره‌های مختلف تاریخی است.

در سالن طبقه‌ی دوم یادگارهایی از بهشت مشرق و طنت و عمران آن به نمایش درآمده است. برای نمونه، اسلحه‌ی گمری ستارخان، عسکه، ذوال و قلمو شهید نغمه‌الاسلام، فالجچه‌های مفرقش به عساکر شیخ محمد خیابانی و... و یک نسخه‌ی قرآن خطی متعلق به قرآن میردوم هجری جلوه‌ی دیگری به این سالن بخشیده‌اند.

۲. موزه‌ی اراسته: در سال ۱۳۴۵ ختمه‌ی کتی‌اوسته و کانساس مریخ مقدس و جمع‌توزیرت‌خوردای برکت داده‌شده تا غ اشیاء عتیقه را شامل کتاب‌های نفیس خطی، نامه‌های نقاشی، سکه‌ها، سلاح‌ها، عروقت سفالی، مسی و... قرار داده شده است. پس‌میراث مسیسی مسی تاریخی محمد پوشی و ساغوس کانسای اجنامار کتبه‌های مریخی مربوط به دوره‌ی ناصرالدین‌شاه، ۱۱۷ جلد نسخه‌ی خطی فارسی و عربی، ۳۵ جلد نسخه‌ی خطی ارمنی و نسخه‌ی نسی از جمله‌ی نظامی و ده‌ها اثر ارزشمند دیگر را در خود جانی داده است.

۳. گنجینه‌ی باستان‌شناسی: دانشکده‌ی اوسات تبریز، طبقه‌ی سفالی هزاره‌ی اول و... و عتیقه‌های چینی، سکه‌ها، کتبه‌های دوان مسقوی و مسجود در این موزه به نمایش گذاشته شده است.

۴. موزه‌ی استاد شهریار: آثار و اشعار استاد در سال ۱۳۴۵ به نمایش گذاشته شده است.

۵. موزه‌ی مشروطه و آثار به

نمایش گذاشته در این موزه مربوط به استاد و مدارک مشروطه است.

۶. موزه‌ی سراغه؛ آثار آن مربوط به هزاره‌ی اول ق. م و دوره‌های اشکانی و ساسانی است. این موزه جنب آرامگاه اوحدی سراغه‌ای واقع شده است.

۷. موزه‌ی اهر؛ دارای مجموعه‌ی تاریخی و فرهنگی است.

بناهای استان آذربایجان شرقی

این استان بناها و یادمان‌های تاریخی، کاخ‌ها و عمارات فراوانی را در خود جای داده است که به چهار نمونه اشاره می‌شود:

۱. مسجد کبود تبریز؛ یا مسجد جهانشاه از آثار ابوالمظفر جهانشاه بن قره یوسف از سلسله‌ی ترکمانان قره قویونلو است که در سال ۸۷۰ هجری سای آن به همت و نظارت جان بیگ خاتون (همسر جهانشاه بن

قرایوسف قره قویونلو) پایان یافت. این مسجد در قسمت شمالی خیابان امام خمینی روبه‌روی کوچه‌ی صدر واقع شده است. در مسجد کبود کتیبه‌های متعددی وجود دارد. بالای کتیبه‌ی اصلی عمارت نوشته‌های کوتاهی با خطوط نسخ، ثلث و کوفی در طلب‌یاری از پروردگار و ذکر و ثنای او بین طرح‌های گوناگون گل و بوته و اشکال هندسی جا داده شده است.

این بنا در سال ۱۳۱۰ شمسی جزء آثار ملی به ثبت رسیده است. از دیگر بناها و اماکن مذهبی می‌توان به مساجد ارگ تبریز جامع، ظهیریه و... اشاره کرد.

۲. خانه‌ی مشروطیت؛ این خانه محل اجتماع سران مشروطیت در تبریز بود و تاریخ ساختمان آن ۱۲۴۷ شمسی (۱۲۸۸ قمری) است. بانی این خانه حاج مهدی کوزه‌کنانی، از فعالان نهضت مشروطیت، بود.

۳. مقبره‌الشعراء؛ یکی از جذاب‌ترین و مهم‌ترین اماکن تاریخی شهر تبریز مقبره‌الشعراء محله‌ی سرخاب، محل دفن ده‌هاتن از عرفا، دانشمندان و ادیبان این مرز و بوم است.

۴. کلیساها و کتیبه‌ها؛ در آذربایجان شرقی مسیحیان بیش از سایر اقلیت‌های مذهبی دارای اماکن مذهبی هستند.

۴-۱. کلیسای سن استپانوس؛ یکی از کلیساهای با عظمتی است که بین قرن‌های چهارم تا پنجم هجری در ۱۶ کیلومتری غرب جلفا بنا و صدها سنگ نبشته به زبان ارمنی در داخل و خارج آن نصب شده است.

۴-۲. کلیسای مریم مقدس؛ بتابی سنگی در تبریز است. ساختمان آن در ۱۷۸۲ میلادی شروع و در ۱۷۸۵ پایان یافت. این بنا به شکل صلیب ساخته شده است. مراسم مهم و بزرگ مذهبی ارامنه در این کلیسا برگزار می‌شود.

به‌طور متوسط همه‌ساله در حدود ۱۰۰/۰۰۰ (یک صد هزار) نفر از دوست‌داران فرهنگ و هنر و تمدن کشورمان و جهان‌گردان خارجی از موزه‌ی آذربایجان بازدید می‌کنند

کلیسای سن استپانوس

۱. قلمندان، حسین و حسنعلی، مجموعه اهتدای جامع ایرانگردی (۱۱) استان آذربایجان شرقی، تهران: نشر برهانگه، چاپ اول، زمستان ۱۳۷۴.
۲. قلمندان، حسین و حسنعلی، مجموعه اهتدای جامع ایرانگردی (۱۲) استان آذربایجان شرقی، تهران: نشر برهانگه، چاپ اول، زمستان ۱۳۷۴.
۳. عسکری، کتایون، موزه‌های ایران، تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی، ۱۳۷۳.
۴. رهنمای گنجینه آموزه‌های ایران، معاونت محرومی و آموزش، از روی کارگشایی و در دستنگاه، تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی، ۱۳۷۷.

آذربایجان غربی

موزه‌ی ارومیه ۲ مشتمل بر چهار سالن در سال ۱۳۴۶ در محل خیابان دانشگاه بنا شد. در بخش ماقبل تاریخ موزه، مشکوفه‌های حفاری‌های تپه‌ی موشلان، اسدعلی‌آباد، اهلش گیلان، حسنلو، سیلنگ کاشان و... در آن دارند که مشتمل بر ۱۲۵ قلم شیء سفالی خام و پخته و مفرغی است. در بخش تاریخی اشیایی که به دوره‌ی تاریخی لرستان مربوط است و آثاری از مفرغ، برنز، جنگ آهن و وسایل و اشیای سفالی آن دوره به عدیش گذاشته شده است. تعداد این اشیاء ۵۳ قلم است. هم چنین ۵۰ قلم قطعات سفالی فلزی از نواحی شوش، دیلمجان، ری، نهاوند، عمارلو و... گردآوری شده است. در بخش اسلامی موزه ۱۰۰ قلم

ظروف و اشیای سفالین فلزی وجود دارد. در بخش مردم‌شناسی لباس و وسایل مربوط به قرن ۱۳ و ۱۴ هجری وجود دارد. در بخش هنرهای تزئینی تابلوها، میاتورها، مرفع و قلمندان‌های متعلق به قرن ۱۳ و ۱۴ هجری به نمایش گذاشته شده است. این موزه در حال حاضر زیر نظر سازمان میراث فرهنگی استان بهره‌برداری می‌شود. موزه‌های تاریخ طبیعی مینالدوآب؛ از دیگر موزه‌های معروف این استان به شمار می‌آید. استان آذربایجان غربی بناها و یادمان‌های تاریخی و کاشخ‌ها و عمارت‌های فراوانی دارد که به دو نمونه از آن‌ها اشاره می‌شود: ۱. تخت سلیمان؛ مجموعه‌ی آثار باستانی و تاریخی آن یکی از مهم‌ترین و مشهورترین مراکز تاریخ

و تمدن ایران محسوب می‌شود که در ناحیه‌ی تکاب بنا شده است. کلیه‌ی آثار آن، درون یک حصار و دیوار بعضی شکل بیان گرفته است. بنای شیوار و حصار بیرونی متعلق به دوره‌ی ساسانی است. ولی در دوره‌ی ایلخانی مرمت شده و سنگ دروازه‌ی حدادی به آن اضافه شده است. ۲. تپه‌ی حسنلو؛ در ۱۲ کیلومتری شمال شرقی نقده قرار گرفته است و به مساحت ۳۰۰ دهکنده‌ی مجاور حسنلو پییده می‌شود. در حیرت‌انگیز این تپه، بنای سنگی، سفالی، شیشه‌ای و فلزی گوناگون کشف شده که در موزه‌های ایران ناستان و آذربایجان و امریکا نگاهداری می‌شوند. یکی از اشیاء پیدا شده از تپه‌ی حسنلو جام طلایی مزین به نقوش برجسته‌ای است که شهرت جهانی دارد.

تپه‌ی حسنلو

پایگاه ملی داده‌های علوم زمین کشور

سیمین رضوی

این وب سایت برای افزایش آگاهی مخاطبان در زمینه‌ی جغرافیا، زمین‌شناسی، منابع و ذخایر، مخاطرات (زلزله، آتشفشان و...) و سیاره‌ی زمین برای دوره‌های مختلف تحصیلی (ابتدایی، راهنمایی تحصیلی و متوسطه) و معلمان مفید است.

با مراجعه به آدرس <http://www.ngdir.ir> وارد وب سایت شوید و از محتوای آن استفاده کنید. برای دسترسی به مطالب وب سایت، کافی است که روی گزینه‌ی مورد نظرتان دویار کلیک کنید.

محتوای این وب سایت به دو زبان فارسی و انگلیسی قابل استفاده است.

- با کلیک روی کلمه‌ی فارسی وارد صفحه‌ی اصلی شوید؛

- در صفحه‌ی اصلی روی گزینه‌ی کودکان کلیک کنید؛

- با وارد شدن به صفحه‌ی اصلی، گزینه‌ی مورد نظرتان را انتخاب و از مطالب آن استفاده کنید.

The screenshot shows the homepage of the National Geoscience Data Bank (NGDIR). The header includes the site's name in Persian and English, and a navigation menu with options like 'Home', 'About Us', 'Contact Us', and 'Search'. The main content area is titled 'انتخاب اطلاعات بر اساس "موضوع"' (Select information by "subject"). It features a sidebar with a tree view of subjects such as 'Geography', 'Geology', 'Mineralogy', and 'Soil Science'. The main area displays a list of resources, including 'Geological Data Bank' and 'Geological Data Bank'. The footer contains contact information, a search bar, and a copyright notice.

<http://www.ngdir.ir>

نوجوانی،

سن گرایش و آغاز مصرف دخانیات

همان‌طور که اشاره کردیم، اکثر نوجوانان و جوانانی که به سیگار یا سایر مخدرها گرایش پیدا می‌کنند، به دلیل مصرف تهره‌سیگارهای والدین، در دوران کودکی، طعم مخدرها را می‌شناسند. پس از آن، در دوره‌ی نوجوانی، مواد مخدر را برای تفریح و نفس مصرف می‌کنند و به تدریج، با رسیدن به دوره‌ی جوانی، بدون این‌که بخواهند، به این مواد معتاد می‌شوند.

آمارها نشان می‌دهد، بیش از نیمی از افراد سیگاری برای اولین بار در سن «پانزده» سالگی اولین کشیدن سیگار را تجربه می‌کنند. یعنی دقیقاً آغاز مرحله‌ی خودشناسی اوئس سیگار را امتحان کرده‌اند.

علل گرایش

به نظر روان‌شناسان علل مصرف و گرایش نوجوانان و جوانان به مواد مخدر، انواع دخانیات به‌ویژه سیگار به این شرح است:

کنجکاوی: نخستین دلیل گرایش به این مواد، پاسخ گفتن به عطش کنجکاوی است. به‌طوری‌که ۹۰ درصد نوجوانان و جوانان سیگاری، اولین دلیل برای گرایش به دخانیات و مواد مخدر را، سبزه بر طرف کردن حس کنجکاوی خود درباره‌ی این مواد ذکر کرده‌اند.

الگوبرداری از والدین: برای همه‌ی ما (به‌ویژه در دوران کودکی) نوجوانی و جوانی، والدین مظهر آگاهی، توانایی و اقتدار هستند و این دلایل باعث می‌شود تا هر حرکت و رفتاری والدین بر ایماں الگو و نمونه

اشاره

هر چند بسیاری از والدین و افرادی که با جوانان و نوجوانان ارتباط دارند، اصلی‌ترین دلایل گرایش آنان را به انواع مخدرها (به‌ویژه سیگار)، خوس گذرانی، معاشرت با افراد ناباب و هزار و یک دلیل دیگر می‌دانند؛ اما روان‌شناسان معتقدند همسبزه معاشرت با دوستان (ان هم دوستان ناباب) عامل اصلی گرایش نوجوانان و جوانان به مصرف دخانیات نیست بلکه منع کردن به‌ویژه منع کردن بدون توضیح کافی و پاسخ صحیح و قانع‌کننده به آنان (توجیه نبودن) به مراتب عامل قوی‌تری برای گرایش این رده‌ی سنی از افراد به دخانیات بانند.

بر اساس آمار و راروت بهداشت کانادا، بیش‌ترین محدودده‌ی سنی، که می‌توان افراد سیگاری را در آن دید، رده‌ی سنی ۱۵-۲۴ است. نکته‌ی جالب و البته نامل برانگیزتر این است که بسیاری از آنان، عادت سیگار کشیدن را از والدین خود آموخته‌اند و اولین تجربه‌ی آنان برای چشیدن طعم مخدرها (به‌ویژه سیگار) مصرف نه‌سیگارهای والدین در سن کودکی بوده است. دلیل اصلی این گرایش هم الگوبرداری از والدین و نیاز به خاموش کردن عطش کنجکاوی شان از سیگار گرایش شده است.

در این مقاله به آثارها و سن شروع مصرف دخانیات، علل گرایش نوجوانان و جوانان به دخانیات و در نهایت، راهکارهای آموزش صحیح به این رده‌ی سنی، برای جلوگیری از گرایش آنان به مصرف دخانیات نگاه می‌داریم.

باشند. بنابراین الگوبرداری از آنان امری کاملاً طبیعی است حتی در باره‌ی رفتاری. مانند کشیدن سیگار. آمار نشان می‌دهد که فرزندان والدین سیگاری با معیار به‌مواد مخدر، دو برابر والدین غیرسیگاری و سالم، در معرض خطر آلودگی به مواد مخدر و مصرف دخانیات قرار دارند.

ناآگاهی از مضرات مصرف

نوجوانان و جوانان اغلب از مضرات مصرف دخانیات بی‌اطلاع هستند یا اطلاعات آنان، مشاهده‌ی تاثیر واقعی مواد مخدر و دخانیات همواره نیست برای همین به دلیل ناآگاهی یا ناآوردن مضرات دخانیات به سمت مصرف آن گرایش پیدا می‌کنند.

آیات خود: نوجوانان و جوانان دوست دارند امتداد توانایی‌هایشان را به خودشان و سپس به اطرافیانشان (به‌ویژه به والدین و اولاد) منتقل کنند. برای همین از سیگار یا سایر مخدرها برای نشان دادن اعتماد به‌دیگران استفاده می‌کنند. از نگاهی دیگر تلاش می‌کنند تا حضورشان را به دیگران ثابت کنند. از طرفی، از سیگار یا سایر مخدرها برای نشان دادن بزرگ‌شدن استفاده می‌کنند تا به این ترتیب والدین و اولادینان را متقاعد به زانی و نظارت‌شان اجتناب بگذارند و بیشتر بدان‌ها سرگردان شده‌اند.

فصل بی قراری...

احساس تشخیص و رفع برخی کمبودهای دوران بلوغ؛ وقتی نوجوان یا جوان، به دلیل رفتارهای نادرست والدین، اجتماع، اولیای مدرسه و... احساس «کمبود» کند؛ برای جبران کمبودهایش، به دخانیات گرایش پیدا می‌کند. روان‌شناسان معتقدند گرایش به مصرف سیگار یا سایر مخدرها، راهی برای «قرار از کمبودها» و «مقابله با عوامل ایجاد کمبود»؛ مانند خانواده، اولیای مدرسه، اجتماع و... است.

الگوبرداری از افراد مورد تأیید؛ نوجوانان و جوانانی که از افرادی مانند هنرپیشه‌ها، ورزشکاران، آموزگاران و... الگوبرداری می‌کنند، کم نیستند. بی‌شک این الگوبرداری، همه‌جانبه است و جوان یا نوجوان به تقلید از فرد مورد توجه و علاقه‌اش، ممکن است سیگار کشیدن او را هم تقلید می‌کند.

بحران‌ها؛ نوجوانی یا بهتر بگوییم دوران بلوغ و به دنبال آن دوره‌ی جوانی، فصل «بی‌قراری»، «عدم ثبات در رفتار» و «آغاز مرحله‌ی دوم شکل‌گیری شخصیت نوجوان» است. اگر این بحران‌های طبیعی، با بحران‌های بیرونی و آسیب‌های تحمیل شده از سوی اجتماع، خانواده و اولیای مدرسه همراه شود، خطر گرایش به مصرف دخانیات چند برابر می‌شود.

نداشتن سرگرمی مناسب؛ اگر جوانان و نوجوانان بتوانند به شیوه‌ی صحیح؛ مثلاً ورزش، تفریح و سرگرمی‌های مناسب در مکان مناسب به نیازهای روحی-روانی خود پاسخ بگویند، دیگر مواد مخدر را به‌عنوان «سرگرمی» انتخاب نمی‌کنند.

چگونه از گرداب دورشان کنیم؟

والدین و اولیای مدرسه در درجه‌ی اول و سپس همه‌ی افرادی که به نوعی با فشر جوان و نوجوان مرتبط هستند، موظف‌اند تا با برنامه‌ریزی درست، آگاهی از نیازهای این رده‌ی سنی و از همه مهم‌تر آموزش صحیح و تأثیرگذار، جوانان و نوجوانان را از «گرایش به مواد مخدر و انواع دخانیات» دور کنند. در این بخش به برخی از این راهکارها اشاره می‌شود:

دلیل گرایش را بشناسیم؛ همان‌طور که اشاره کردیم، در اغلب موارد گرایش به مصرف انواع دخانیات و مخدرها، راهی برای «خاموش کردن عطش کنجکاوی» است، اما دلایل دیگری هم مانند نیاز به پذیرفته شدن در جمع دوستان و مهم‌تر از آن بزرگ‌سالان وجود دارد. توصیه‌های عجیبی مثل ارتباط مصرف دخانیات با کاهش وزن، پنهان شدن پشت مصرف مواد مخدر و تلاش برای رفع بحران‌های روانی، سرخورده‌گی‌ها و شکست‌های اجتماعی و روانی و پناه بردن به مواد مخدر و... همگی دلایلی برای گرایش جوانان و نوجوانان به مصرف مواد

مخدر است. بنابراین اگر والدین و افراد مرتبط با این رده‌ی سنی، «از دلایل گرایش این قشر» به دخانیات و مخدرها آگاه باشند، می‌توانند با «رفع جذبات» این مواد برای این گروه سنی، گرایش به مصرف را در آن‌ها کنترل کرده و کاهش بدهند.

شیوه‌ی درست؛ اگر با روش‌های درست تربیتی و تعامل، نه با دعوا، تویخ و تنبیه، «فرهنگ عدم گرایش» به مواد مخدر و انواع دخانیات را به جوانان و نوجوانان بیاموزیم، می‌توانیم آن‌ها را از خطر گرایش به مواد مخدر و دخانیات دور نگه داریم. بررسی‌های پژوهشگران نشان می‌دهد، جوانان و نوجوانانی که با تحکم، تنبیه و دیگر رفتارهای نادرست والدین، اولیای مدرسه یا هر فرد مرتبط با آنان، روبه‌رو شده‌اند، به مصرف دخانیات حریص‌تر شده‌اند.

الگوی مناسبی باشیم؛ همان‌طور که اشاره کردیم، والدین نخستین الگوهای تربیتی فرزندانمان هستند. اگر دوست داریم فرزندانمان به مواد مخدر و دخانیات گرایش پیدا نکند، اول خودمان این رفتار نادرست را ترک کنیم. اگر هم نمی‌توانیم یک دفعه این رفتار را کنار بگذاریم یا اگر تصمیم به ترک سیگار نداریم، حداقل خیلی راحت؛ مثل یک رفتار مثبت، نزد فرزندانمان سیگار نکشیم. به او توضیح بدهیم که رفتار نادرستی داریم و درصدد اصلاح این رفتار هستیم و

از این که این رفتار را انجام می دهیم،
پشیمان هستیم.

جدایت آن را از بین ببریم؛ شکی نیست. سیگار و سایر مواد مخدر برای کودکان و نوجوانان، سرگرمی ناشناخته ای است و درست به همین علت هم به راحتی به سوی آن گرایش پیدا می کنند. این کشش، راه «تفریح» تبدیل کنیم. برای این کار، همراه با صحبت کردن درباره ی مضرات آن، به صورت عملی، با ساز دیدن از بیمارستان ها، در اختیار قرار دادن کتاب هایی که درباره ی مضرات دخانیات صحبت کرده اند، آنان را با مضرات مصرف دخانیات آشنا کنیم.

توجه اقتصادی؛ بهای خرید هر بسته سیگار را محاسبه کنید تا عملاً متوجه شوند که مصرف دخانیات و مخدرها چه قدر از نظر اقتصادی به ضرر آنان است. سپس به آنان نشان دهید با این مبلغ، چه چیزهای مفیدی مثل کتاب، لوازم التحریر، لباس و... می توان خرید یا تفریح های سالم انجام داد.

دوستانشان را بشناسیم؛ هر چند این تذکر کهنه و بی حسا به نظر می رسد، اما یکی از دلایل گرایش نوجوانان و جوانان به سیگار و سایر مواد مخدرها، «جمع دوستان» و «تأثیر به تأیید شدن از سوی آنان» است. سایرین رفت و آمدها و نفع های آن را کنترل کنیم، اما به صورت نامحسوس. یادمان باشد، کنترل ما نباید باعث اذیت بی احترامی، توهین و ایجاد تشویش در آنان شود. از طرفی در بین دوستان

فرزندان بید به دنبال «دوست ناب» یا چهره و رفتار خاصی بگیریم. در بسیاری موارد، «معصوم ترین» افراد، خلاف کارترین آنان هستند.

پیش از اعتیاد، دستشان را بگیریم؛ حتی از جوانان و نوجوانان تصور می کند هر زمان که بخواهد، می تواند دست از کشیدن سیگار یا سایر مخدرها بکشد و هیچ گناه ناوار نمی کند یا بهتر بگوییم، نمی پذیرند که بعد از چند بار مصرف، به راحتی «اعتاد» می شوند. به همین دلیل باید پیش از این که به مرز اعتیاد، یعنی کشیدن «صد» عدد سیگار در هفته برسند، مانع از ادامه سیگار کشیدن آن ها شویم. فراهم کردن زمینه ی پرداختن به سرگرمی های مناسب مس آن ها، کمک کردن برای انتخاب دوست مناسب، ورزش، سوق دادن آن ها به سمت هنری که بیش تر به آن علاقه دارند و... همگی راهکارهای مناسبی برای جلوگیری از گرایش بیش تر آن ها به مواد مخدر است.

آینده را به آنان نشان بدهیم؛ همراه آنان به مراکز نگه داری از نوزادان مبتلا به مشکلات ریوی یا بخش های مراقبت از بیماران مبتلا به سرطان های مرتبط با مصرف دخانیات مثل سرطان دستگاه گوارش، ریه، دهان و... مراجعه کنید تا عملاً ببینند که استعمال دخانیات چه بیماری ها و مشکلاتی را در پی دارد. هیچ توصیه ای کارسازتر از مشاهده ی عینی نیست.

جایگزین کنیم. همیشه باید برای آنچه منقش می کنیم. جایگزینی از آن کنیم. اگر جوانان و نوجوانان را از کشیدن سیگار یا گرایش به مصرف مواد مخدر دیگر منع می کنیم، باید آن قدر آن ها را سرگرم کنیم و از هر نظر حمایت کنیم. تا مواد مخدر را به عنوان سرگرمی انتخاب نکنند.

در پایان این که نوجوانان و جوانان برای مقابله و موفقیت با هنر آن چه، آن را تنهاجسمی علیه شان می دانیم. به حمایت و پشتیبانی همه نهادها به ویژه والدین، اولیای مدرسه و همه ی افراد مرتبط با آن ها نیاز دارند.

منابع

<http://www.mayoclinic.com/health/stop-smoking-products/HA00065>
<http://www.mayoclinic.com/print/teen-smoking/HQ00199/METHOD=print>
<http://www.apa.com/health/smoking/teenager-smoking>

مهناز احمدی*

کارگاه ادبیات من

شد به فکر یک اقدام جدید برای رفع این مشکل بیفتم. فکر کنار در «کارگاه ادبیات» را با مدیر مدرسه در میان گذاشتم. با دلایلی که ارائه کردم وی قبول کرد که یکی از کلاس های خالی مدرسه را برای این کار اختصاص دهد و من مقدمات کار را با همکاری مدیر و دانش آموزان تهیه کردم.

اولین کاری که کردم تهیه ی پرسش نامه ی خیلی ساده با چند سؤال کوتاه به این صورت بود:

۱. چه چیزهایی در کلاس شما را خسته می کند؟
۲. صبح ها که به مدرسه می آید چه آرزویی برای آن روز دارید؟
۳. وقتی زنگ تفریح می خورد چه احساسی دارید؟
۴. چه کلاسی را دوست دارید و در آن راحت هستید؟
۵. دوست دارید در کلاس چه برنامه هایی داشته باشیم؟

من از بچه ها خواستم با توجه به این سؤالات پاسخ های خود را بنویسند. پاسخ های آن ها زیاد دور از ذهن نبود و تقریباً همان چیزهایی بود که فکر می کردم. مثلاً بیش تر آن ها برای سؤال به حل تمرین بیش از کتاب، اتیانته شدن مطالب در ذهن و خشک بودن کلاس اشاره کرده بودند. برای سؤال دوم بیش تر پاسخ ها این بود که آرزو می کنم نمرات امروزم بیست شود. برای سؤال سوم بیش تر پاسخ ها این بود که احساس سنگینی و خستگی می کنیم و برای رفع این خستگی به استراحت بیش تری نیاز داریم. در مورد سؤال های ۴ و ۵ اغلب کلاسی را عنوان کرده بودند که مطالب کتاب هایش شیرین و داستانی باشد. کلامی که در آن بازی و تفریح و درس همراه هم باشد و قرار نباشد دو برابر تمرین کلاس و کتاب را در خانه حل کنند.

از مجموع این پاسخ ها یک نتیجه می توانستم بگیرم: بچه ها عاشق بازی هستند و تنها از این راه می توان آن ها را شاد کرد.

هنوز مدت کمی از سال تحصیلی نمی گذشت. امتحانات نوبت اول، دانش آموزان را خسته کرده بود. کلاس شادابی و توانایی و جنب و جوش نداشت. درس ها به کندی پیش می رفت. هر گوسه ای از کلاس سری روی نیمکت بود و با چشمان خسته نگاهم می کرد. از این که دانش آموزانم فقط برای نمره سر کلاس به من نگاه می کنند و روحم را خسته می کرد. به جز تعدادی از بچه ها بقیه همراهان خوبی برای من نبودند. از تذکراتی شفاهی، کسر نمره، دادن منفی و نظریات همکاران و اولیا هم نتایج مفصوبی نگرفتم. این مسئله در هر چهار کلاسی که در مدرسه داشتم قابل مشاهده بود. البته گاهی به آن ها حق می دادم. مدرسه ی ما تازه تأسیس و جزء مدارس شاهد استان بود که از چند طرف هم زیر ذره بین بود. از استاد شاهد و اداره ی ناحیه مرتب از مدرسه سرکشی می کردند و انتظار کارکرد بالایی از آن داشتند. از طرفی بسیاری از دانش آموزان (حدود ۸۰ درصد) اولیای فرهنگی داشتند و با معدل های بالای ۱۹ وارد این مدرسه شده بودند. همه ی این موارد باعث شده بود کادر مدرسه در فشار باشند و با دادن تکالیف و کارهای فوق برنامه که برای بچه ها ترتیب می دادند به نوعی نمودار ستونی و معدل کلاسی را در درس خود بالا ببرند. بعد از امتحانات بچه ها به نحو عجیبی خسته بودند و این در حالی بود که بعضی از همکاران ساعات درسی خود را به دلیل تقارن با امتحان از دست داده بودند و از بودجه بندی درس خود عقب بودند. هر کدام سعی می کردند در فرصت باقی مانده از دی ماه سریع درس بدهند و تمرین های عقب مانده را حل کنند. فشار چند جانبه ای از طرف مدرسه و خانه به بچه ها وارد آمده بود. همه ی این عوامل دست به دست داده بودند تا در هر کلاس ۲۵ دانش آموز بی حوصله و خسته پشت نیمکت ها منتظر تکالیف و درس های جدید باشند. در حین مطالعاتی که در مورد برخورد با نوجوانان و دنیای آن ها داشتم به نکات قابل توجهی دست یافتم که باعث

درس دادن در کارگاه خیلی نشاط آور بود. تصاویر و پوسته‌های متفاوتی که به کلاس زده بودم همه در کار تدریس کمک کار من بودند. هر جا نکته‌ای برای بچه‌ها مفهوم نبود با نشان دادن تصویر، آن مشکل را حل می‌کردم

کارگاه ادبیات

دیگر وقت کار بود. صحیح و سادگت، اولین بار که یکی از کلاس‌ها را به کارگاه بردم بچه‌ها را به دست نگاه کردم. آن‌ها را بودن در چسب کلاسی احساس لذت می‌کردند. اول از آن‌ها خواستم با نشان کارهای خود و بقیه نظرشان را بگویند. آن‌ها می‌گفتند که کارگاه جالبی شده است. پیش از آن‌ها در قسمتی که کلاس‌ها را فضا می‌دانش آموزان یکی از کلاس‌ها را فراموش کرده خوششان آمده بود. تصویر سازی در آن‌ها همه تر شدن حالت بود. وقتی که همه چیز را خوب دیدند و بررسی کردند از آن‌ها خواستم به صورت گره‌ها بنشینند. آن‌ها حریف کردند موضوع کار بود. از آن‌ها خواستم محیط کارگاه را توصیف کنند چون آن رنگ‌ها داشتیم و از دیدن این‌که بچه‌ها در کارگاه از آوازه می‌روند و به اطراف با دقت نگاه می‌کنند و می‌نویسند، احساس خوبی داشتم. پس از خواندن اشعار معلوم شده همه بدون استثنا از محیط خوششان آمده بود و با احساس تمام از آن تعریف و تمجید کرده بودند.

چند تصویر گوناگون و جالب را هم به تابلوی کلاس زده بودم. از بچه‌ها خواستم یکی از آن‌ها را انتخاب کنند و در مورد آن یک بند بنویسند. نوشته‌های جالب توجه آنان مرا به وجد می‌آورد و از کارم احساس رضایت می‌کردم. در ساعات بعدی هم بچه‌های کلاس‌های دیگر به کارگاه می‌آمدند و همه از این مکان لذت می‌بردند.

درس دادن در کارگاه خیلی نشاط آور بود. تصاویر و پوسته‌های متفاوتی که به کلاس زده بودم همه در کار تدریس کمک کار من بودند. هر جا نکته‌ای برای بچه‌ها مفهوم نبود با نشان دادن تصویر، آن مشکل را حل می‌کردم. آخر وقت

نتیجه‌ی پرسش‌نامه را با مدیر مدرسه در میان گذاشتم. وی که همیشه برای هر پیشنهاد کاری که باعث شود اوضاع مدرسه بهتر شود استقبال کننده‌ی خوبی بود یکی از کلاس‌های حالی مدرسه را در اختیارم گذاشت. اول تمام کارهای دستی بچه‌ها و مانند تحقیق در مورد زندگی و اشعار شعرا و نویسندگان با استفاده از بریده‌ی مجلات و روزنامه‌ها، تهیه‌ی درخت هم‌خالواده‌ها، نقاشی‌هایی از متن درس‌ها (تصویرسازی با اشعار) تهیه‌ی ماکت‌هایی از زندگی عشایر و روستاییان، تهیه‌ی ماکت‌هایی از مرقد شعرا و نشریه‌هایی در این موارد و نقاشی‌هایی از ضرب المثل‌ها را که برای بابت اول آماده کرده بودند با همکاری بچه‌ها در کلاس چیدیم. در وسط کلاس هشت نیمکت به‌طور موازی (دو ردیف چهار تایی) روبرو و چسبیده به هم قرار دادیم و ۲۵ صندلی دور آن چیدیم و بعد با خط خوش روی تابلو نوشتیم:

بچه‌ها در کلاس من هم‌راهانی فعال و سرزنده بودند که هر روز خلاقیتی ارائه می‌کردند

هم گروه‌ها یکی از مجلاتی را که با بریده‌ی روزنامه و مجلات دیگر تهیه کرده بودند انتخاب می‌کردند و مطلبی را برای بقیه گروه‌ها می‌خواندند. گاهی دفتر کلاس را کنار می‌گذاشتم تا بچه‌ها با خیال راحت و بدون دل‌نگرانی از نمره کار کنند. ما در اطراف خود محیطی شاعرانه درست کرده بودیم که شاعران و نویسندگان با ما زندگی می‌کردند و اشعار و نوشته‌هایشان را بر ایمان می‌خواندند.

در جلسات بعد کم‌کم بچه‌ها پوسترهایی را از مکان‌های دیدنی شهرهای مختلف که در درس‌ها داشتیم، به کارگاه می‌آوردند و بقیه آن‌ها را می‌دیدند. یک ماه پیش تر طول نکشید که کلاس دلخواه خود را پیدا کردم. بچه‌ها با نشاط و علاقه کارهایی برایم می‌آوردند که باورکردنی نبود. عکس‌ها و نوشته‌هایی جالب در مورد زندگی خصوصی شاعران و نویسندگان مثل زندگی سهراب. برای درس «آب را گل نکنیم». تصاویر جالبی که تا به حال ندیده بودم از کتاب «هم کلاسی ام سهراب» نوشته‌ی دکتر محمود فیلسوفی را به کلاس آورده بودند و وقتی بچه‌ها عکس‌ها را می‌دیدند یا خاطرات سهراب و دوستانش را می‌خواندم سر شوق می‌آمدند. گفت و گوی خیالی با شاعران عنوان کار جالبی بود که گروه‌ها، زندگی بزرگان را به صورت نمایشی اجرا می‌کردند.

شاهد کلاسی بویا بودم که کتاب در آن ننشها یک وسیله‌ی کمک آموزشی بوده نه هدف. بچه‌ها در کلاس من هم‌راهانی فعال و سرزنده بودند که هر روز خلاقیتی ارائه می‌کردند. فعالیت هم از نکات مثبت این طرح بود. خستگی و خواب‌آلودگی از کلاسم بریده بود. گاهی چند دقیقه به حیاط مدرسه می‌آمدیم و نفسی تازه می‌کردیم. گاهی هم از محیط حیاط برای تدریس استفاده می‌کردیم. دیدن این همه نشاط و سرزندگی مرا به وجد می‌آورد. گاهی بچه‌ها چیزهایی می‌گفتند که باورکردنی نبود. مثلاً نحوه‌ی تدریس بعضی از درس‌ها را مشخص می‌کردند و می‌گفتند این درس را به صورت «نمایشی» یا

«باران در گروه» یا «اعضای تیم» اجرا کنیم! (من اسم شیوه‌های تدریس را به آن‌ها گفته بودم) و خودشان کار می‌کردند. بعضی‌ها هم که طبع شعری در خود می‌دیدند برای درس‌هایی که درباره‌ی شهرها بود شعری می‌سرودند و در کلاس می‌خواندند. بعضی از آثار آن‌ها را برای گروه آموزش ادبیات ناحیه ارسال کردیم. در بخش نامه‌نگاری در درس انشا بچه‌ها مهارت بالایی پیدا کرده بودند. یکی از کارها ارسال نامه برای آقای احمدی نژاد و تبریک به مناسبت آغاز بیست و هشتمین سالگرد پیروزی انقلاب بود که جواب مسئول دفتر رئیس جمهور به نامه برای بچه‌ها بسیار هجان انگیز بود. اجرای مسابقات مشاعره و مضاربه (که مشاعره با ضرب‌المثل‌ها بود و این اسم را خود بچه‌ها روی آن گذاشته بودند)، شرکت در مسابقات انشانویسی ناحیه، ترتیب دادن نمایشگاه نماز، ارسال نمونه‌ی کار برای اداره‌ی ناحیه و تدارکاتی برای شرکت در مسابقه‌ی پرش مهر ۷ از دیگر کارهای کارگاه ما بود.

زیرنویس

• دبیر شهرستان اصفهان

اندیشیدن را به من بیاموز

هوا به شدت سرد شده بود، امتحانات نرم اول شروع شده بود و بچه‌ها در تب و تاب آن بودند.

بعد از امتحان وقتی وارد دفتر شدم دانش آموزی را دیدم که در دفتر ایستاده، این یا و آن پامی کند.

مدیر مدرسه، آقای علوی نگاهی به من کرد، گفت: «آقای حسینی ایشان دانش آموز جدید شماست، از مدرسه دیگری... به این مدرسه منتقل شده‌اند.»

«آقای علوی، این موقع سال! فکر نمی‌کردم مسئولان این کار را بکنند. چون موقعیت دانش آموز در این زمان خیلی حساس است.»

آقای علوی نگاهی به من کرد، در نگاهش خواندم که می‌خواهد چیزی به من بگوید.

به دانش آموز گفتم: «بیرون دفتر باشید.»

با صدای کلفتی گفت: «آقا ما رو می‌گید، ناشه، می‌زیم، یک جور خاصی صحبت می‌کرد.»

آقای علوی گفت: «این دانش آموز در آن مدرسه مورد اخلاقی، درسی و رفتاری پیدا کرده، مسئولان اداره صلاح دیدند در مدرسه‌ی ما ادامه‌ی تحصیل بدهد و من هم فکر می‌کنم با ضروری و درایتی که شما دارید در کلاس شما بهتر خواهد شد.»

کمی فکر کردم، گفتم: «اولی آقای علوی، فکر می‌کنم مشکل ساز باشد.»

گفت: «آقای حسینی، ما هم تا شما هستیم هر وقت مسئله‌ای پیش آمد ما را در جریان نگذارید.»

(رضای پدرش را از دست داده بود و در خانه‌ی پدرش زندگی می‌کرد. ترسش خیلی صعیبت بود. از نظر اخلاقی نیز بسیار پرجشگر، تندخو و حساس بود.)

خدا می‌داند چه فکرها که بگردم.

چگونه با او کنار بیایم

چگونه بین او و بچه‌ها رابطه برقرار کنم؟

چگونه در او تأثیر گذار باشم؟

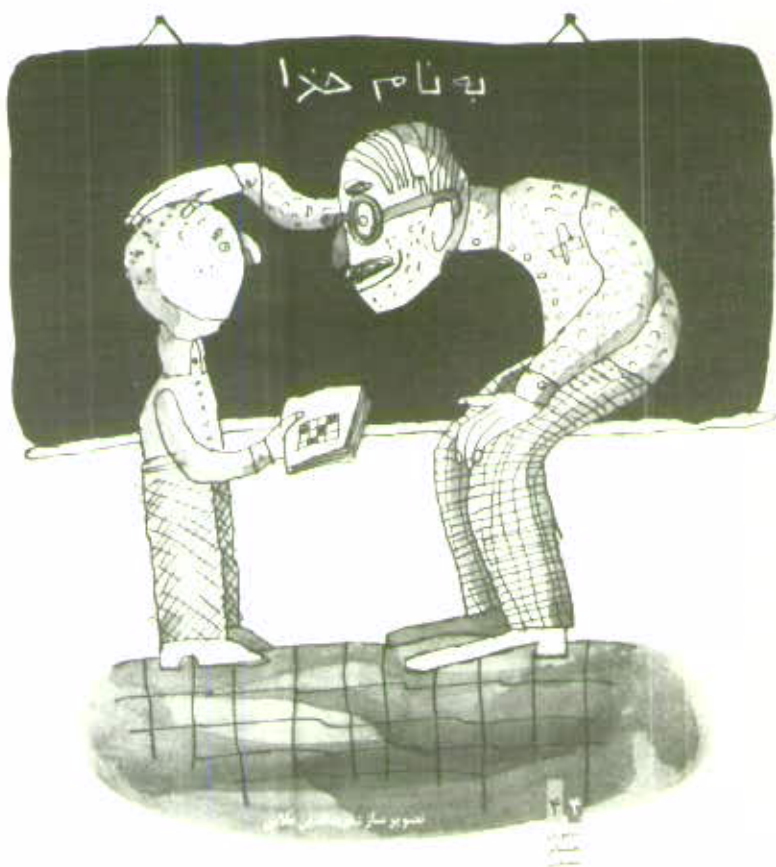
چگونه با او از نقاط عاطفی بر قرار کنم؟ باید متوجه شوم که در همه‌ی کارها کترن شوم؟

و هر روز می‌آمد، امتحان می‌داد، چندین بار در آن روز و یک بار جلوی من سرسره چیده‌هاش گیر شده بود، و روزه دفتر او رفته.

آقای علوی با ضروری یا توضیح کرده و به جای رفتن بعد از امتحانات که کلاس تشکیل شده، صبح وقتی وارد کلاس شدم، حضور و غیاب که دعا، دعا، آب آگونی را که خواندم، بود؛ یک دفعه در با شدت باز شد.

رعد با صدای شگفت گفتم: «آقا احب و هست.»

و سرش را پایین انداخته و رفتند کلاس را بست.

رو به بچه‌ها کردم و گفتم: «بچه‌ها! از امروز آقای رضا اکبری به جمع ما پیوسته، او پسر بسیار خوب و درس خوانی است، تازه به این محل آمده‌اند و مدرسه‌ی قبلی او خیلی از او تعریف کرده. من هم خوشحالم که دانش آموز خوبی مثل رضا به جمع ما پیوسته است.»

نگاهی به او کردم، او هم با نگاه می‌خواست حرف بزند. از جا بلند شد و گفت: «آقا بیخشید دیر کردم، سعی می‌کنم دیگر تکرار نشود.» و آرام نشست.

زیر چشمی او را نگاه می‌کردم با خودکار، مداد و دفترش بازی می‌کرد و گویی اصلاً در کلاس نبود. به طرف او رفتم و پیش او نشستم.

رضا حالت چه طوره؟

کتاب ریاضی او را گرفتم، خط خوردگی داشت. جلد و چند صفحه‌ی آن پاره شده بود.

رضا تا کجا ریاضی خوانده‌اید؟

تا صفحه ۱۰۰.

خیلی جلوتر از ما هستید، خوبه.

کتاب او را برداشتم، روی میز با چسب و چند ورقه کاغذ درست کردم، جلد کردم و به او دادم. نگاهی به کتاب انداخت. برق شادی و امید در چشمانش موج می‌زد.

آقا خیلی ممنونم، زحمت کشیدید.

زنگ بعد با معاون مدرسه صحبت کردم و گفتم بهتر است که به رضا مسئولیتی در مدرسه بدهیم که خودش رادر کارهای مدرسه سهیم بداند، تأثیر خوبی خواهد داشت.

وقتی به کلاس رفتم معاون مدرسه رضا را به دفتر برد و من هم از موقعیت استفاده کردم و با بچه‌ها صحبت کردم. از آن‌ها خواش کردم که با رضا رفتار خوبی داشته باشند و در بازی‌ها و گروه‌ها حتماً از او استفاده کنند.

معاون مدرسه مسئولیت طبقه‌ی اول را به رضا داده بود که در زنگ‌های تفریح مراقب آن‌جا باشد تا هم مشغول باشد و هم مسئله‌ای پیش نیاید.

چندین بار رضا با دانش‌آموزان مدرسه درگیر شده بود که معاون مدرسه آن را رسیدگی کرده بود. در کلاس هم رضا همیشه می‌خواست حرف، حرف او باشد.

می‌خواست دار و دسته تشکیل بدهد. بچه‌ها همه را به من گزارش می‌دادند. من هم هدفم این بود که از تنش‌ها جلوگیری کنم.

رضا هر روز بهتر از روز قبل می‌شد. من سعی داشتم در او تغییر نگرش ایجاد کنم.

از او خواستم که برای بچه‌ها مسابقه‌ای طرح کند، خودش هم مسئولیت اجرای آن را داشته باشد و جایزه‌اش را هم خودش

مشخص کند. نگاهی به من کرد و گفت: «آقا ما این کار را بکنیم؟» گفتم: «بله پسر، من مطمئنم با توانایی‌هایی که در تو هست موفق خواهی شد.»

آقا از اعتمادی که به ما کردید بسیار متشکرم.

آنچه می‌خواستم برای رسیدن به اوج ترقی در او ایجاد کنم، شروع شد.

فردا زودتر از همه به مدرسه آمده بود. طرز لباس پوشیدنش خیلی تغییر کرده بود. موهایش مرتب و منظم و کتاب‌های درسی او خیلی جمع و جور شده بود.

تا مرادید گفت: «آقا ما یک جدول طرح کرده‌ایم که یک رمز دارد. بچه‌ها باید آن را حل کنند تا به رمز برسند.»

وقتی کار او را دیدم، خیلی او را تشویق کردم. او را به دفتر مدرسه بردم و کارش را به آقای علوی و معاونان نشان دادم. آن‌ها خیلی خوشحال شدند و تشویقش کردند.

در کلاس هم کار او را خیلی بزرگ کردم. بچه‌ها هم او را تشویق کردند. صورت رضا یک دنیا امیدواری، قشنگی و اعتماد به نفس شده بود. از شادی در پوست خود نمی‌گنجید.

سر صف هم معاونان او را به عنوان دانش‌آموز بر تلاش معرفی و همه‌ی بچه‌ها او را تشویق کردند از طرف دفتر هم جایزه‌ای به او داده شد.

با خوشحالی دست‌هایش را با جایزه بالا آورده بود و با غرور؛ مثل قهرمانان آن را به همه نشان می‌داد. این عامل در شکل‌گیری رفتار، افکار، نگرش و احساس رضا و هم‌چنین ارتباط او با دوستانش تأثیر زیادی گذاشت.

دیگر رضا، رضای قبلی نبود بلکه او مهارت را خود می‌آموخت و تغییر نگرش رادر خود ایجاد می‌کرد.

مگر نه این که انسان اگر بخواهد تغییر کند اول باید خودش بخواهد؛ پس او خواست و توانست. بعد از چند ماه مسئولان اداره گزارش کار را گرفته بودند. آمدند و از نزدیک دیدند و با یک دنیا تعجب رفتند.

رضا توانسته بود توانایی‌های بالقوه‌ی خود را به فعل برساند و استعدادهای درونی خود را شکوفا کند.

مادر و برادرش هم از تغییر رفتار او بسیار راضی و خشنود بودند. خدایا اشکر می‌کردند و هم‌چنین از من بسیار تشکر کردند.

رضا روزی به من گفت: «آقا من بسیار ممنونم؛ چون شما اندیشه کردن را به من آموختید. شما با صبوری خود به من آموختید و من را ساختید.»

او اکنون مدیر یک شرکت تولیدی است و با پشتکار و همت خود توانسته موانع ترقی و پیشرفت را بردارد و به سرعت خود را به قله برساند.

من هم همیشه برای او دعا می‌کنم.

زیرنویس

✽ دبیر شهرستان تهران، منطقه‌ی ۲.

مدیریت زمان

به کارگیری روش‌های مؤثر برای انجام بیش‌ترین کار در کم‌ترین زمان ممکن

اصول کار

۱. به ترتیب اهمیت، اولویت‌بندی کنید و با انجام به موقع هر کدام بیش‌ترین تأثیر مثبت و اثر زندگی خود دهید. و همچنین از اتلاف وقت نیز جلوگیری کرد.

۵. تمام افکار خود را زودتر از روی کار می‌کنید، تمرکز کنید.

اهداف اصلی کارتان را مرتب تجزیه و تحلیل کنید و هر یک از اهداف کار دست بردارید، حسن تصمیم‌گیری نهایی می‌تواند زندگی‌تان را متحول کند.

۶. پیش از شروع، ملاحظات کار را کاملاً فراهم کنید و در دسترس خود بگذارید. هر چه محیط کار تمیزتر و مرتب‌تر باشد شروع و ادامه‌ی کار برایتان راحت‌تر است.

۷. اطلاعات، مهارت‌ها و توانایی‌های خود را مرتب افزایش دهید و مانند یک شاگرد خوب از آموختن دست بردارید. هر چه پیش‌تر بیاموزید توانایی‌تان در یادگیری بیش‌تر می‌شود؛ مانند کسی که با تمرینات ورزشی قدرت عضلات خود را افزایش می‌دهد. مانند با تمرین ذهنی می‌توانیم ذهنی قوی‌تر داشته باشیم. هر چه ذهن‌های که خودتان تصور می‌کنید برایتان وجود دارد هیچ محدودیت دیگری در سرعت و مقدار پیش‌فتان وجود ندارد.

۸. محدودیت‌های اصلی خود را مشخص کنید. عامل بازدارنده و موانع موفقیت خود را از میان بردارید. وقتی که روز را با اهداف از میان برداشتن یک نقطه ضعف اصلی یا عامل مخلوبودکننده آغاز می‌کنید سرشار از انرژی و قدرت‌های فردی خواهید شد؛ این انگیزه شما را برای ادامه‌ی حرکت و بافتن عامل به پیش می‌راند.

۹. به جای فکر به تمام کار عظیمی که پیش رو دارید، ذهن خود را فقط روی همان قسمت که در حال انجام آن هستید متمرکز کنید. و هر بار قسمت کوچکی از کار را به دست گرفته، جلو بروید.

۱۰. کاری که مانند سنجک است که عادت نداشت فشار قرار گرفتن را کم‌کم در خودمان ایجاد کنیم؛ مثلاً کسی که نشستن از قبل پس‌انداز کرده، وقتی روزی کار را شروع کنیم، کمی روزهی از خواب بیدار شویم و... به این ترتیب شوق عادت

۱. برای موفقیت، یک ویژگی هست که فرد باید آن را داشته باشد و آن مشخص بودن هدف است. یعنی فرد باید بداند که چه می‌خواهد و شدیداً خواستار نه‌دست آوردن آن باشد (آنتونین هیل)

بهر است همین حالاً دست به کار شوید و سه هدف را، که می‌خواهید سال آینده به آن‌ها برسید، به ترتیب اولویت‌بندی کنید و روی کاغذ بنویسید تا مرتب جلو چشم شما باشد و آن را فراموش نکنید.

۲. برنامه‌ریزی، آوردن آینده به زمان حال است تا بتوانید همین الان کاری در مورد آن انجام دهید (ال لاکین)

اگر برنامه‌ریزی مناسب نباشد، مانع عملکرد ضعیف انسان می‌شود. در مقابل هر دقیقه وقتی که صرف برنامه‌ریزی می‌شود، می‌توان معادل ده دقیقه وقت در حین انجام کار صرفه‌جویی کرد. برای رسیدن به این مصیبت باید لیست سالیانه، ماهیانه، هفتگی و روزانه تهیه کرد. برنامه‌ی کاری خود را روی کاغذ آورد و به ترتیب برای انجام آن‌ها پیش رفت. در مقابل هر فعالیت انجام شده علامت (تیک) بزنیم، این کار به پیشرفت کارها سرعت می‌بخشد. بر اساس اعتماد به نفس و عزت نفس می‌شود.

۳. ما همیشه وقت کافی داریم بشرط آن‌که همه بخواهیم و هم درست از آن استفاده کنیم (گرنه)

سخت‌ترین مرحله از انجام هر کار مهم، شروع کردن آن است. وقتی انجام یک کار مهم را واقعاً آغاز می‌کنیم به صورت طبیعی انگیزه پیدا می‌کنیم تا آن را ادامه دهیم.

۴. میزان بزرگی و موفقیت هر فرد به این بستگی دارد که تا چه حد می‌تواند همه‌ی نیروهای خود را در یک مسیر واحد بیاورد (ادیسون صوت مارتن)

شانه‌ی تفکر برتر یک انسان این است که بتواند در مورد پیامدهای انجام دادن یا ندادن یک کار پیش‌بینی درستی داشته باشد. این که یک کار یا فعالیت تا چه اندازه برای ما اهمیت دارد به پیامدهای آن بستگی دارد. پس اگر بتوانیم این اساس اهمیت هر کاری را ارزیابی کردیم، می‌توانیم برنامه‌های بعدی

انشاره

واقعیت این است که ما هیچ گذرایی انجام ندادیم که باید انجام دهیم فرصت کافی نداریم؛ چرا که در سواد کارها، مسئولیت‌های روزانه‌ها و کتاب‌های معامله شده عموماً سبک بود و مستطوری که فرصتی پیش بیاید تا به تمام آن‌ها برسیم. دو واقعیت که بی‌شک است کارها جو افتاد مگر این که: **روشن فکر کردن و انجام کار خود را تعریف دهیم** به این صورت که انجام بعضی از کارها را متوقف و به جای آن، وقت‌بندی‌های صرف فعالیت‌هایی کنیم که واقعه می‌توانند زندگی‌تان را متحول کند.

اگر شما هم مانند میلیون‌ها انسان دیگر در سواد کارها گرفتار شده‌اید این مقاله را بخوانید و روش‌های مؤثر آن را امتحان کنید. اگر در انجام این اصول پشتکار داشته باشید حتماً نتیجه‌ی مورد نظرتان می‌رسد.

دفتر انتشارات کمک آموزشی

آشنایی با مجله های رشد

مجله های رشد توسط دفتر انتشارات کمک آموزشی سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی وابسته به وزارت آموزش و پرورش تهیه و منتشر می شوند:

مجلات دانش آموزی (به صورت ماهنامه و ۸ شماره در هر سال

تحصیلی منتشر می شوند)

- + رشد کودک (برای دانش آموزان آمادگی و پایه ی اول دوره ی ابتدایی)
- + رشد نوآموز (برای دانش آموزان پایه های دوم و سوم دوره ی ابتدایی)
- + رشد دانش آموز (برای دانش آموزان پایه های چهارم و پنجم دوره ی ابتدایی)
- + رشد نوجوان (برای دانش آموزان دوره ی راهنمایی تحصیلی)
- + رشد جوان (برای دانش آموزان دوره ی متوسطه).

مجلات عمومی (به صورت ماهنامه و ۸ شماره در هر سال

تحصیلی منتشر می شوند)

- + رشد آموزش ابتدایی، رشد آموزش راهنمایی تحصیلی، رشد تکنولوژی آموزشی، رشد مدرسه فردا، رشد مدیریت مدرسه رشد معلم

مجلات تخصصی (به صورت فصلنامه و ۴ شماره

در سال منتشر می شوند)

- + رشد برهان راهنمایی (مجله ریاضی برای دانش آموزان دوره ی راهنمایی تحصیلی)، رشد برهان متوسطه (مجله ریاضی برای دانش آموزان دوره ی متوسطه)، رشد آموزش قرآن، رشد آموزش معارف اسلامی، رشد آموزش زبان و ادب فارسی، رشد آموزش هنر، رشد مشاور مدرسه، رشد آموزش تربیت بدنی، رشد آموزش علوم اجتماعی، رشد آموزش تاریخ، رشد آموزش جغرافیا، رشد آموزش زبان، رشد آموزش ریاضی، رشد آموزش فیزیک، رشد آموزش شیمی، رشد آموزش زیست شناسی، رشد آموزش زمین شناسی، رشد آموزش فنی و حرفه ای

مجلات رشد عمومی و تخصصی برای آموزگاران، معلمان، مدیران و کادر اجرایی مدارس، دانشجویان مراکز تربیت معلم و رشته های دبیری دانشگاه ها و کارشناسان تعلیم و تربیت تهیه و منتشر می شوند.

- نشانی: تهران، خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش - پلاک ۲۶۸ - دفتر انتشارات کمک آموزشی
- تلفن و نمابر ۸۸۸۳۹۱۸۶

تسریع در انجام امور را در خود ایجاد می کنیم، عادت می کنیم که آن پس در تمام روزهای زندگی به ما خدمت خواهد کرد.

۱۱. قدرت های فردی خود را به حداکثر برسانید: خواب و استراحت کافی، خوردن غذاهای مفید، ورزش و... مسب افزایش انرژی شما می شود و نیروی شما را برای ادامه ی حرکت چند برابر می کند.

۱۲. خودتان را به فعالیت ترغیب کنید: به خودتان روجه دهید. عزت نفس تان را بالا ببرید. افکار تان را کنترل کنید. به خاطر داشته باشید که اکثر اوقات همان می شوید که به آن فکر می کنید، پس مثبت فکر کنید.

مسئولیت کامل اعمال خود را به عهده بگیرید. به دنبال مقصر نگردید و از دیگران انتقاد نکنید.

۱۳. در انجام بعضی از کارها تئلی کنید (انجام روش تئلی سازنده): در انجام کارهای کوچک و بی اهمیت تئلی کنید و کم کم آن ها را از برنامه ی کاری خود حذف کنید.

۱۴. سخت ترین کار را اول انجام دهید: شروع روز با سخت ترین کار یا قسمتی از آن شروعی بسیار خوب و پربانرژی است که مست افزایش توانایی و کارایی بیش تر خواهد شد. ۱۵. برای خود وقت ایجاد کنید: خود را ملزم کنید هر روز سر ساعت معینی کار به خصوصی را انجام دهید تا به این ترتیب از روز قبل برای خود برنامه ریزی کرده باشید.

حدود ۹۸ درصد از مردم منتظرند که دیگران به آن ها انگیزه بدهند تا به آرزوهایشان برسند، ولی مشکل این است که هیچ کس قرار نیست آن ها را نجات دهد! اگر شما جزء آن ۹۸ درصد هستید بهتر است به خود بیایید. کارهایتان را سر و سامان دهید و با استفاده از این روش های معجزه آسا پلکان پیشرفت و ترقی را طی کنید؛ اگر به قول گالیله از آنچه می دانستید آگاه شدید دست به کار شوید و امروز شروع کنید. فردا دیگر دیر شده است.

زیرنویس

© نشر شه - سال چهارم - منطقه ۹ -

منبع

کتاب «فقرنامه» را فوراً بخوانید و نوشته ی بی بی بی

برگ اشتراک مجله های رشد

نامه های رسیده

نامه هایی که به دفتر مجله رسیده است به قرار زیر است. امیدواریم در شماره های آینده نامه های بیشتر تری از شما دوستان دریافت کنیم.

✪ **حسام صغیر ابرزگی**، دبیر ریاضی گیلان، از طریق ایمیل دو داستان و ازه با نام های «سازایا» و «شکوفه های سیاه» برای مجله فرستاده اند. برای ایشان از روی موفقت می کنیم.

✪ **آقای ابرح معصوم پور چوپر**، دبیر زبان و ادبیات فارسی مدرسه ی راهمندی چوپر شهرستان تالش، نکاتی در مورد دستور زبان فارسی تهیه و از طریق ایمیل ارسال کرده اند. مطلب ایشان را برای بررسی بیشتر تری به دفتر مجله ی رشد اکت فارسی ارسال کردیم.

✪ **آقای میثم سرایی جبر الیلاغی**، کتاب هدای فارسی دوره ی راهمندی را تقدیم بررسی کرده اند. ضمن تشکر، این مطلب را برای گروه ادبیات فارسی دفتر برنامه ریزی و تألیف کتب درسی ارسال کردیم.

✪ **آقای فرشید ربیعی**، دبیر ریاضی منطقه ی تاکستان، نقدی کوتاه درباره ی کتاب های درسی ریاضی دوره ی راهمندی فرستاده اند که مطلب ایشان را نیز برای گروه ریاضی دفتر برنامه ریزی و تألیف کتب درسی ارسال کردیم.

✪ **حسام صغری کیانی** از مدرسه ی راهمندی، حماسی شهرستان قائم شهر، مطلب «اعداد مخلوط» (اسرائیلی) مجله ی رشد معلم فرستاده بودند که از آن طریق به دست ما رسید. با توجه به تخصصی بودن مطلب ایشان، آن را برای مجله رشد برهان دبیرستان فرستادیم.

✪ **آقای محمد خلیلی**، دبیر زبان و ادبیات فارسی، ناحیه ی آساری، مطلبی با عنوان «اندوخته های دانش آموزان» و راه های برطرف کردن آن را برای مجله ی رشد معلم فرستاده اند که از آن طریق نیز به مجله رشد راهمندی ارسال شد. امیدواریم نتایج از موفقت ایشان استفاده کنیم.

شرایط:

- ۱. واریز مبلغ ۳۰/۰۰۰ ریال به ازای هر عنوان مجله درخواستی. به صورت علی الحساب به حساب شماره ی ۳۹۶۶۲۰۰۰ بانک تجارت شعبه سه راه آزمایش (سرخه حصار) کد ۳۹۵ در وجه شرکت افست.
- ۲. ارسال اصل رسید بانکی به همراه برگ تکمیل شده اشتراک.

• نام مجله:

• نام و نام خانوادگی:

• تاریخ تولد:

• میزان تحصیلات:

• تلفن:

• نشانی کامل پستی:

استان:

شهرستان:

خیابان:

پلاک:

کدپستی:

• مبلغ واریز شده:

• شماره و تاریخ رسید بانکی:

• آیا مایل به دریافت مجله درخواستی به صورت پست پیشتاز

هستید؟ بله خیر

امضا:

۱۶۵۹۵/۱۱۱

نشانی: تهران - صندوق پستی

www.roshdmag.ir

نشانی اینترنتی:

Email: info@roshdmag.ir

پست الکترونیک:

۷۷۳۳۶۶۵۶ - ۷۷۳۳۵۱۱۰

☎ امور مشترکین:

۸۸۳۰۱۴۸۲ - ۸۸۸۳۹۲۳۲

☎ پیام گیر مجلات رشد:

یادآوری:

- هزینه برگشت مجله در صورت خوانا و کامل نبودن نشانی، بر عهده مشترک است.
- منای شروع اشتراک مجله از زمان وصول برگ اشتراک می باشد.
- برای هر عنوان مجله برگ اشتراک جداگانه تکمیل و ارسال کنید (تصویر برگ اشتراک نیز مورد قبول است)

زمین لرزه در جهان

کوچک ترین مدرسه‌ی جهان

روستای جمال آباد کالو در ۱۴۰ کیلومتری مرکز استان بوشهر از توابع شهرستان در
است و کوچک ترین مدرسه‌ی جهان تا بهما ۴ دانش آموز دوره‌ی ابتدای را در خود جای
داده است.

عبدالمحمد سعیرانی، نویسنده است با راه‌اندازی بگ و سلاگ در ادریس
www.davvartashbad.blogfa.com در باره‌ی مدرسه‌ی ای نوشتند که تا ۴ دانش آموز و
تا کمترین امکانات در این نقطه از کشورمان قرار دارد.